Tirsdag den 12. marts 2013 (D)

67. møde

Tirsdag den 12. marts 2013 kl. 13.00

Dagsorden

1) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 28 [afstemning]:

Forespørgsel til økonomi- og indenrigsministeren om det stigende antal personer uden for arbejdsstyrken.

Af Anders Samuelsen (LA) m.fl.

(Anmeldelse 06.02.2013. Fremme 08.02.2013. Forhandling 28.02.2013. Forslag til vedtagelse nr. V 42 af Anders Samuelsen (LA), Ulla Tørnæs (V), Bent Bøgsted (DF) og Mike Legarth (KF)).

2) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 30 [afstemning]:

Forespørgsel til økonomi- og indenrigsministeren om det stigende bureaukrati i den offentlige sektor.

Af Jacob Jensen (V), Morten Marinus (DF), Leif Mikkelsen (LA) og Mike Legarth (KF).

(Anmeldelse 07.02.2013. Fremme 19.02.2013. Forhandling 28.02.2013. Forslag til vedtagelse nr. V 43 af Jacob Jensen (V), Morten Marinus (DF), Leif Mikkelsen (LA) og Mike Legarth (KF). Forslag til vedtagelse nr. V 44 af Jan Johansen (S), Marlene Borst Hansen (RV), Lisbeth Bech Poulsen (SF) og Finn Sørensen (EL)).

3) 3. behandling af lovforslag nr. L 97:

Forslag til lov om ændring af lov om kemikalier og lov om afgift af bekæmpelsesmidler. (Ændringer som følge af biocidforordningen, digital kommunikation, indhentelse af oplysninger om andre varer og oprettelse af registre over stoffer, blandinger og andre varer). Af miljøministeren (Ida Auken).

(Fremsættelse 29.11.2012. 1. behandling 29.01.2013. Betænkning 21.02.2013. 2. behandling 28.02.2013. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

4) 2. behandling af lovforslag nr. L 99:

Forslag til lov om ændring af lov om leje, lov om midlertidig regulering af boligforholdene, lov om leje af erhvervslokaler m.v. og lov om almene boliger m.v. (Kommunal indbringelse af sager for huslejenævnene, udvidelse af frakendelsesordningen, forhåndsgodkendelse af lejen for ejer- og andelsboliger og udlejning af almene boliger til virksomheder m.v.).

Af ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen). (Fremsættelse 12.12.2012. 1. behandling 11.01.2013. Betænkning 26.02.2013).

5) 2. behandling af lovforslag nr. L 114:

Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger m.v., lov om leje af almene boliger og lov om boligbyggeri. (Fremrykket underretning om boligsocialt anviste lejere, midlertidig genhusning, forenkling vedrørende skillevægsarbejder og udbetaling af ungdomsboligbidrag m.v.).

Af ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen). (Fremsættelse 10.01.2013. 1. behandling 22.01.2013. Betænkning 26.02.2013).

6) 2. behandling af lovforslag nr. L 116:

Forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret 2012. Af finansministeren (Bjarne Corydon). (Fremsættelse 30.01.2013. 1. behandling 05.02.2013. Betænkning 28.02.2013).

7) 2. behandling af lovforslag nr. L 122:

Forslag til lov om tilskud til Færøernes hjemmestyre for 2013. Af finansministeren (Bjarne Corydon). (Fremsættelse 30.01.2013. 1. behandling 05.02.2013. Betænkning 19.02.2013).

8) 2. behandling af lovforslag nr. L 104:

Forslag til lov om ændring af lov om menighedsråd, lov om valg til menighedsråd, lov om valgmenigheder og lov om bestyrelse og brug af folkekirkens kirker m.m. (Valgret og valgbarhed i pastorater med flere sogne samt udvidet adgang til brug af folkekirkens kirker m.v.). Af ministeren for ligestilling og kirke (Manu Sareen). (Fremsættelse 12.12.2012. 1. behandling 18.01.2013. Betænkning 20.02.2013).

9) 1. behandling af lovforslag nr. L 154:

Forslag til lov om ændring af søloven og forskellige andre love. (Skærpede sejladssikkerhedsmæssige krav i arktiske farvande, styrkelse af søfarendes retsstilling ved sørøveri, modernisering af skibsregistreringsreglerne, gennemførelse af konventionen om aftaler for international transport af gods helt eller delvis til søs, gennemførelse af ændringsprotokol til konventionen om ansvar for forureningsskade opstået i forbindelse med søtransport af farlige og forurenende stoffer og nedlæggelse af Dykkerrådet).

Af erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen). (Fremsættelse 27.02.2013. (Omtrykt)).

10) 1. behandling af lovforslag nr. L 172:

Forslag til lov om ændring af sundhedsloven og vævsloven. (Aktindsigt, levende donors samtykke til donation, sterilisation samt definitionspræciseringer i vævsloven).

Af ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag). (Fremsættelse 28.02.2013).

11) 1. behandling af lovforslag nr. L 155:

Forslag til lov om ændring af lov om en Cityring og lov om Metroselskabet I/S og Udviklingsselskabet By & Havn I/S. (Afgrening fra Cityringen til Nordhavnen).

Af transportministeren (Henrik Dam Kristensen). (Fremsættelse 27.02.2013. (Omtrykt)).

12) 1. behandling af lovforslag nr. L 156:

Forslag til lov om elektrificering af jernbanen. Af transportministeren (Henrik Dam Kristensen). (Fremsættelse 27.02.2013).

13) 1. behandling af lovforslag nr. L 173:

Forslag til lov om ændring af lov om kemikalier. (Opbevaring af bekæmpelsesmidler ved salg, autorisationsordning for forhandlere, erhvervsmæssige brugere og rådgivere vedrørende bekæmpelsesmidler samt bødeskærpelse).

Af miljøministeren (Ida Auken). (Fremsættelse 28.02.2013).

14) 1. behandling af lovforslag nr. L 174:

Forslag til lov om ændring af lov om forurenet jord. (Offentlig indsats over for jordforurening, der kan have skadelig virkning på vand eller natur, og nedlæggelse af Depotrådet m.v.).

Af miljøministeren (Ida Auken). (Fremsættelse 28.02.2013).

15) 1. behandling af lovforslag nr. L 169:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. og lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v. (Regulering af de godkendte udbyderes virksomhed, sanktioner, forsøgsvirksomhed m.v.).

Af børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini). (Fremsættelse 28.02.2013).

16) 1. behandling af lovforslag nr. L 170:

Forslag til lov om ændring af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og lov om folkeskolen. (Etablering af en Europaskole).

Af børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini). (Fremsættelse 28.02.2013).

17) 1. behandling af lovforslag nr. L 171:

Forslag til lov om ændring af gymnasieloven, hf-loven og lov om uddannelserne til højere handelseksamen (hhx) og højere teknisk eksamen (htx). (Harmonisering af klageadgang og øget mulighed for at hæve faget matematik til B-niveau i stx-uddannelsen).

Af børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini). (Fremsættelse 28.02.2013).

Kl. 13:00

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Miljøministeren (Ida Auken):

Lovforslag nr. L 178 (Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse. (Ændret anvendelse af ikke indløst pant, som kan indtægtsføres af et selskab m.v., der har eneret til at drive en pant- og returordning og sikkerhedsstillelse for pant og gebyrer)).

Peter Skaarup (DF) og Tom Behnke (KF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 73 (Forslag til folketingsbeslutning om udvidelse af rockerloven).

Stine Brix (EL) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 74 (Forslag til folketingsbeslutning om øget tilgængelighed i forbindelse med deltagelse i demokratiet).

Morten Marinus (DF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 76 (Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af stillerlister i forbindelse med kommunale og regionale valg).

Frank Aaen (EL) og Stine Brix (EL):

Beslutningsforslag nr. B 77 (Forslag til folketingsbeslutning om at sikre en gebyrfri bankkonto til alle).

Titler på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Retsudvalget har afgivet:

Betænkning og indstilling vedrørende Folketingets Ombudsmands beretning for året 2011.

(Beslutningsforslag nr. B 75).

Betænkning og indstilling vil fremgå af www.folketingstidende.dk

Europaudvalget har afgivet:

Beretning om forbedret adgang til dokumenter vedrørende arbejde i Rådet.

(Beretning nr. 3).

Beretningen vil fremgå af www.folketingstidende.dk.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 28 [afstemning]: Forespørgsel til økonomi- og indenrigsministeren om det stigende antal personer uden for arbejdsstyrken.

Af Anders Samuelsen (LA) m.fl.

(Anmeldelse 06.02.2013. Fremme 08.02.2013. Forhandling 28.02.2013. Forslag til vedtagelse nr. V 42 af Anders Samuelsen (LA), Ulla Tørnæs (V), Bent Bøgsted (DF) og Mike Legarth (KF)).

Kl. 13:01

Afstemning

Formanden:

Forhandlingen er sluttet, og vi går til afstemning om de fremsatte forslag til vedtagelse.

Der stemmes om forslag til vedtagelse nr. V 42 af Anders Samuelsen (LA), Ulla Tørnæs (V), Bent Bøgsted (DF) og Mike Legarth (KF). Der kan stemmes nu. Nej, det kan der ikke endnu.

Vi slutter afstemningen.

For stemte 52 (V, DF, LA og KF), imod stemte 57 (S, RV, SF og EL), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget til vedtagelse nr. V 42 er forkastet.

Forespørgslen er dermed afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 30 [afstemning]: Forespørgsel til økonomi- og indenrigsministeren om det stigende bureaukrati i den offentlige sektor.

Af Jacob Jensen (V), Morten Marinus (DF), Leif Mikkelsen (LA) og Mike Legarth (KF).

(Anmeldelse 07.02.2013. Fremme 19.02.2013. Forhandling 28.02.2013. Forslag til vedtagelse nr. V 43 af Jacob Jensen (V), Morten Marinus (DF), Leif Mikkelsen (LA) og Mike Legarth (KF). Forslag til vedtagelse nr. V 44 af Jan Johansen (S), Marlene Borst Hansen (RV), Lisbeth Bech Poulsen (SF) og Finn Sørensen (EL)).

Kl. 13:02

Afstemning

Formanden:

Forhandlingen er sluttet, og vi går til afstemning om de fremsatte forslag til vedtagelse. Der foreligger to forslag.

Der stemmes først om forslag til vedtagelse nr. V 44 af Jan Johansen (S), Marlene Borst Hansen (RV), Lisbeth Bech Poulsen (SF) og Finn Sørensen (EL). Der kan stemmes nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 59 (S, RV, SF og EL), imod stemte 53 (V, DF, LA, KF og 1 SF (ved en fejl)), hverken for eller imod stemte 0.

Forslag til vedtagelse nr. V 44 er vedtaget.

Er der noget galt? Det er der, ja. Jeg kan se, at der er noget galt. Der er splittelse i regeringen. Jeg går ud fra, at der er en minister, der gerne vil have rettet noget ved afstemningsresultatet. Vi laver et notat om det. Men i den foreløbige opgørelse er der 59 for og 53 imod og ingen, der stemmer hverken for eller imod. Og derfor er forslaget vedtaget.

Derefter er forslag til vedtagelse nr. V 43 af Jacob Jensen (V), Morten Marinus (DF), Leif Mikkelsen (LA) og Mike Legarth (KF) bortfaldet.

Dermed er forespørgslen afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 3. behandling af lovforslag nr. L 97:

Forslag til lov om ændring af lov om kemikalier og lov om afgift af bekæmpelsesmidler. (Ændringer som følge af biocidforordningen, digital kommunikation, indhentelse af oplysninger om

andre varer og oprettelse af registre over stoffer, blandinger og andre varer).

Af miljøministeren (Ida Auken).

(Fremsættelse 29.11.2012. 1. behandling 29.01.2013. Betænkning 21.02.2013. 2. behandling 28.02.2013. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 13:04

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 13:04

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse.

Jeg slutter afstemningen. Jeg kan se, at man er enig i regeringen.

For stemte 59 (S, RV, SF og EL), imod stemte 53 (V, DF, LA og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 2. behandling af lovforslag nr. L 99:

Forslag til lov om ændring af lov om leje, lov om midlertidig regulering af boligforholdene, lov om leje af erhvervslokaler m.v. og lov om almene boliger m.v. (Kommunal indbringelse af sager for huslejenævnene, udvidelse af frakendelsesordningen, forhåndsgodkendelse af lejen for ejer- og andelsboliger og udlejning af almene boliger til virksomheder m.v.).

Af ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen). (Fremsættelse 12.12.2012. 1. behandling 11.01.2013. Betænkning 26.02.2013).

Kl. 13:05

Forhandling

Formanden:

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet, og så er forhandlingen sluttet.

Vi går til afstemning.

Kl. 13:05

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om ændringsforslag nr. 1 af et mindretal (Venstre), tiltrådt af et mindretal (Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti). Der kan stemmes.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 51 (V, DF, LA og KF), imod stemte 59 (S, RV, SF og EL), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 2, tiltrådt af et flertal i udvalget med undtagelse af Liberal Alliance og Enhedslisten? Det er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 2. behandling af lovforslag nr. L 114:

Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger m.v., lov om leje af almene boliger og lov om boligbyggeri. (Fremrykket underretning om boligsocialt anviste lejere, midlertidig genhusning, forenkling vedrørende skillevægsarbejder og udbetaling af ungdomsboligbidrag m.v.).

Af ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen). (Fremsættelse 10.01.2013. 1. behandling 22.01.2013. Betænkning 26.02.2013).

Kl. 13:06

Forhandling

Formanden:

Ønsker nogen at udtale sig? Fru Louise Schack Elholm som ordfører for Venstre.

Kl. 13:06

(Ordfører)

Louise Schack Elholm (V):

Jeg vil sådan set gerne takke Folketinget, fordi man vælger at dele det her lovforslag op. Det havde jeg bedt ministeren om, men ministeren havde i et svar til mig nægtet det. Så jeg er glad for, at Folketinget vælger at dele lovforslaget op. Det indeholdt ti forskellige elementer stammende fra bl.a. to forskellige aftaler, hvilket gjorde, at man som forligspart ikke kunne være med til at stemme for sit eget forlig.

Så jeg er rigtig glad for, at Folketinget bakker op om en opdeling af lovforslaget; det mener jeg vil stemme overens med god skik.

Kl. 13:07

Formanden:

Tak til Venstres ordfører. Ønsker flere at udtale sig? Ministeren for by, bolig og landdistrikter.

Kl. 13:07

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Jeg skal blot kort kommentere det, som fru Louise Schack Elholm, Venstres boligordfører, sagde, og sige, at jeg har leveret teknisk bistand til udarbejdelsen af et forslag om en opdeling af lovforslaget. Da man foretog den samlede del af forslaget, var det sådan, at det var så lille en del af det, der udspringer af satspuljeforliget, at vi ikke mente, at det kunne bære en opdeling af det.

Men jeg må også konstatere, at der har været et bredt ønske i Folketinget om at opdele lovforslaget. Og derfor har vi besluttet at støtte den her opdeling, således at fru Louise Schack Elholm kan få lov til at stemme for det, som hun også har besluttet i satspuljeforligskredsen.

Kl. 13:07

Formanden:

Tak til ministeren. Der er vist ikke nogen bemærkninger. Ønsker flere at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Forhandlingen er afsluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:08

Afstemning

Formanden:

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1, af et mindretal (V), tiltrådt af et flertal (det øvrige udvalg), om, at lovforslaget deles i tre lovforslag?

Delingen af lovforslaget i tre lovforslag er vedtaget.

Der stemmes derefter om det under C nævnte lovforslag [Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger m.v., lov om leje af almene boliger og lov om boligbyggeri (Midlertidig genhusning, forenkling vedrørende skillevægsarbejder og udbetaling af ungdomsboligbidrag m.v.))].

Ønskes afstemning om ændringsforslagene nr. 2-6, tiltrådt af udvalget?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslagene går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 2. behandling af lovforslag nr. L 116:

Forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret 2012.

Af finansministeren (Bjarne Corydon).

(Fremsættelse 30.01.2013. 1. behandling 05.02.2013. Betænkning 28.02.2013).

Kl. 13:09

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen afsluttet.

Jeg foreslår, at også dette lovforslag går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 2. behandling af lovforslag nr. L 122:

Forslag til lov om tilskud til Færøernes hjemmestyre for 2013.

Af finansministeren (Bjarne Corydon).

(Fremsættelse 30.01.2013. 1. behandling 05.02.2013. Betænkning 19.02.2013).

Kl. 13:09

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at også dette lovforslag går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 2. behandling af lovforslag nr. L 104:

Forslag til lov om ændring af lov om menighedsråd, lov om valg til menighedsråd, lov om valgmenigheder og lov om bestyrelse og brug af folkekirkens kirker m.m. (Valgret og valgbarhed i pastorater med flere sogne samt udvidet adgang til brug af folkekirkens kirker m.v.).

Af ministeren for ligestilling og kirke (Manu Sareen). (Fremsættelse 12.12.2012. 1. behandling 18.01.2013. Betænkning 20.02.2013).

Kl. 13:10

Forhandling

Formanden:

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet, og så er forhandlingen sluttet. Vi går til afstemning.

Kl. 13:10

Afstemning

Formanden:

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1, tiltrådt af udvalget? Det er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

9) 1. behandling af lovforslag nr. L 154:

Forslag til lov om ændring af søloven og forskellige andre love. (Skærpede sejladssikkerhedsmæssige krav i arktiske farvande, styrkelse af søfarendes retsstilling ved sørøveri, modernisering af skibsregistreringsreglerne, gennemførelse af konventionen om aftaler for international transport af gods helt eller delvis til søs, gennemførelse af ændringsprotokol til konventionen om ansvar for forureningsskade opstået i forbindelse med søtransport af farlige og forurenende stoffer og nedlæggelse af Dykkerrådet). Af erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen). (Fremsættelse 27.02.2013. (Omtrykt)).

K1 13:10

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Fru Anni Matthiesen som ordfører for Venstre

Kl. 13:10

(Ordfører)

Anni Matthiesen (V):

Tak for det. Jeg holder denne tale på vegne af Venstres ordfører, hr. Preben Bang Henriksen, som desværre ikke kunne være til stede i salen her i dag, og jeg har også lovet at holde talen på vegne af De Konservative, for hr. Brian Mikkelsen havde desværre heller ikke mulighed for at være til stede i dag.

Med det her lovforslag indføres en række ændringer i den maritime lovgivning. Der er tale om vidt forskellige forhold, som jeg kort skal opsummere:

Erhvervsministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler for sejlads i det arktiske område vedrørende skærpede sikkerhedskrav for skibe, der udgør en særlig risiko for ombordværende og for miljøet. Der tænkes her primært på de store krydstogtskibe. Sker katastrofen, vil det få uoverskuelige konsekvenser, og der vil eksempelvis skulle organiseres redning og evakuering af måske mere end 4.000 personer i isfyldt farvand. Der bliver efter forslaget mulighed for at stille krav til skibenes opbygning, udstyr og drift, med henblik på at der skal fastsættes skærpede regler for skibe, der udgør en særlig person- eller miljørisiko. Jeg går ud fra, at vi under udvalgsbehandlingen kan få begrebet særlig risiko nærmere defineret.

På tilsvarende vis indføres der af samme grunde mulighed for at fastsætte lodspligt i de grønlandske farvande, ganske som nordmændene har gjort det ved Svalbard. Venstre bemærker med tilfredshed, at lodsning vil kunne varetages af såvel private som offentlige lodserier. Vigtigt er det imidlertid også, at vi her klart og tydeligt får præciseret, hvad der forstås ved skibe med særlig risiko. Ligeledes er det vigtigt, at samtlige sikkerhedsmæssige krav udformes i samarbejde med det grønlandske selvstyre.

Rederens omsorgspligt i tilfælde af gidseltagning omfatter naturligvis en forpligtelse til at arbejde for løsladelse hurtigst muligt. Rederen skal have en plan for gidselsituationen. Ligeledes bliver det ikke muligt for rederen at opsige en søfarende, der tages som gidsel. Samlet set er der tale om naturlige bestemmelser til sikring af de søfarende og deres familier i en mildt sagt utrolig vanskelig og anspændt situation.

Med lovforslaget sker der herudover en tilpasning af de formelle nationalitetskrav i forbindelse med skibsregistrering. Der skal fremover ikke være tvivl om, at selskaber oprettet eller registreret i Danmark fuldt ud betragtes som danske i henhold til sølovens bestemmelser. Hermed bliver der ikke længere forskellige retsstillinger for rederierne alene baseret på ledelsens sammensætning. Kravet om, at hovedparten af bestyrelsens medlemmer skal være danskere, er forældet, og man har da også for længst fraveget det tilsvarende krav i selskabslovgivningen. Derfor er der tale om en fornuftig modernisering af lovgivningen.

Lovforslaget indeholder endvidere en modernisering af reglerne for stykgodstransport i form af en implementering af de såkaldte Rotterdamregler. Der er tale om en gengivelse af Sølovudvalgets betænkning, alt sammen i overensstemmelse med de internationale regler.

Herudover indeholder forslaget en opdatering af sølovens bestemmelser om ansvar for forureningsskade opstået i forbindelse med søtransport af farlige og forurenende stoffer i form af en implementering af ændringerne i den såkaldte HNS-konvention.

I småtingsafdelingen er der også lige det, at Dykkerrådet øjensynlig har overlevet sig selv og nedlægges.

Samlet set er der tale om et forslag, som Venstre kan støtte. På den baggrund deltager vi selvfølgelig også positivt i selve udvalgsbehandlingen. Og som jeg indledningsvis nævnte, kan jeg sige, at også De Konservative bakker op om lovforslaget.

Kl. 13:15

Formanden:

Tak til Venstres ordfører. Fru Karin Gaardsted som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 13:15

(Ordfører)

Karin Gaardsted (S):

L 154 er et forslag til rammelov med forskellige tiltag, der har det tilfælles, at de fokuserer på rammevilkårene for danske rederier og danske søfarere

Danmark er blandt verdens førende maritime nationer, og søfart er en af grundstenene i vores økonomi. Industrien står i disse år over for både unikke muligheder og også nogle rigtig store udfordringer. Lovforslaget skal ses i sammenhæng med regeringens vækstplan for Det Blå Danmark, der skal gøre det mere attraktivt at drive rederivirksomhed i Danmark og dermed bidrage til vækst og arbejdspladser i Danmark.

Jeg vil her ved førstebehandlingen fokusere på nogle ganske få af forslagets emner.

De globale klimaændringer har åbnet de arktiske farvande for øget aktivitet. Årligt krydser 40-50 krydstogtskibe med flere tusinde passagerer de arktiske farvande. Og olieselskaberne har også gjort deres indtog med olietankere, der sejler i farvandene. Med den øgede aktivitet følger nye muligheder, men med den øgede aktivitet følger også nye udfordringer. Et af de centrale mål i forslaget er at forbedre sejladssikkerheden i arktiske farvande for søfarere. Undersøgelser har vist, at det er yderst vanskeligt at hjælpe nødstedte skibe i de fjerne arktiske farvande rettidigt. Derfor foreslås det bl.a., at der stilles krav om koordineret sejlads, således at skibe hurtigt kan komme hinanden til undsætning. Det er særlig relevant for den stigende trafik af krydstogtskibe.

Forslaget styrker videre rettighederne for de søfarere, der kommer til skade ved transport af farlige stoffer, de såkaldte HNS-sejladser, og det er regeringens forventning, at den stigende transport af farlige og forurenende stoffer, herunder olie, i de arktiske farvande også vil medføre flere ulykker. Således kan søfarere, der kommer til skade, kræve erstatning, såfremt skaden er opstået i forbindelse med kontakt med HNS-stoffer. I samme åndedrag er det også værd at fremhæve, at søfareres retsstilling ved sørøveri styrkes. Det er en klar forbedring af rammevilkårene for de søfarendes sikkerhed på linje med resten af forslaget.

Forslaget fokuserer ikke kun på at forbedre rammevilkårene for de søfarendes sikkerhed, men indeholder også en række tiltag, der kan synliggøre kravene til rederivirksomhederne. I den forbindelse er det værd at fremhæve forslagets ændringsprotokol til konventionen om forureningsskader forårsaget af de føromtalte HNS-transporter. Forslaget fremhæver rederiernes medansvar ved miljøforurening forårsaget af transport af miljøskadelige stoffer helt eller delvis ad

søvejen. Det gælder bl.a. ved transport af olie. Det er kun rimeligt, at rederierne holdes ansvarlige for miljøskadelige udslip, og forslaget skaber et økonomisk incitament til, at rederierne sikrer, at transporten af farlige og forurenende stoffer sker forsvarligt.

Helt konkret foreslås det også, at vi gennemfører konventionen om aftaler for international transport af gods helt eller delvis til søs, også kaldet Rotterdamreglerne. Lovforslaget sikrer således, at Danmark indgår i en harmonisering af de internationale regler for søtransport. Det bliver herved nemmere at kontrollere, at reglerne bliver overholdt på tværs af landegrænser, og det styrker de danske rederiers konkurrenceevne.

Socialdemokraterne mener, at det er afgørende, at den danske lovgivning afspejler de udfordringer, som de danske rederier og søfarere står over for i disse år. Vi mener, at lovforslaget adresserer disse udfordringer. Det glæder mig derfor også, at man i høringssvarene har reageret overvejende positivt på forslaget. Over en bred kam har erhvervslivets interesseorganisationer tilsluttet sig lovforslaget, og det styrker min tro på, at L 154 er et vigtigt og fornuftigt forslag. Forslaget vil bidrage positivt til regeringens overordnede ambition om at forbedre rammevilkårene for Det Blå Danmark.

Socialdemokraterne kan tilslutte sig forslaget.

Kl. 13:19

Formanden:

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Hr. Hans Kristian Skibby som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 13:20

(Ordfører)

Hans Kristian Skibby (DF):

Ordførerne for Venstre og Socialdemokraterne har jo før mig redegjort for mange af de her delelementer i lovforslaget her – også ned i de mindre dele af lovforslaget. Jeg skal undlade endnu en gang at referere til de delelementer. Men overordnet set vil Dansk Folkeparti meddele, at vi kan støtte det her lovforslag, om end vi jo nok synes, at det er et lovforslag, som måske bliver oversolgt lidt for meget fra regeringens side.

Der henvises i ministerens skriftlige fremsættelse til, at det er et led i den »Vækstplan for Det Blå Danmark« og den strategi, som regeringen sætter i værk for at forbedre bl.a. konkurrencevilkårene for den danske skibstrafik. Og det er selvfølgelig også rigtigt, at det her lovforslag bliver en forbedring, omend det er i en mindre skala. Vi håber selvfølgelig i Dansk Folkeparti, at der netop i forbindelse med de anbefalinger, der er kommet i »Vækstplan for Det Blå Danmark«, også – om end på et senere tidspunkt – vil komme et mere omfattende initiativ fra erhvervsministerens side til gavn for de danske rederivirksomheder. Det er jo et erhverv, som har stolte danske traditioner, og som også stadig væk giver beskæftigelse til mange danskere – både i Danmark og ude på verdenshavene.

Noget af det, der er talt om her i debatten – også før min taletid – har jo netop været det her om lodspligt og lodsvilkår, specielt i det arktiske område med de nye passagemuligheder nordøst og nordvest om Grønland. Der vil vi i hvert fald gerne i forbindelse med udvalgsarbejdet have ministeren til at give en måske lidt mere dybtgående orientering om, hvad det egentlig er for en lodspligt, man kan se frem til. For alle har jo en bekymring om, at de stigende mængder af både passagertrafik og turisttrafik – og selvfølgelig også i form af handelsfartøjer, der vælger den vej for at spare tid, fordi det jo er hurtigere at komme den vej rundt om jorden – vil medføre, at der vil være en større risiko for, at der vil kunne ske ulykker til havs.

Der bliver så indført en lodspligt, og det er ganske fint. Det var netop det, der blev indstillet til i forbindelse med det samråd, der var i Erhvervsudvalget for et par uger siden, hvor ministeren jo også svarede på spørgsmål om beredskabet omkring de her sejladser nord om Grønland Vi synes, det er meget vigtigt, at der bliver gået mere i dybden med de ting her i Folketinget. Det er vigtigt, at vi får sikkerhed for, hvad det egentlig er, vi kan se frem til at udbyde, og hvad det er for en finansiering, der skal være af de her mange nye aktiviteter.

Ministeren nævnte jo i samrådet, at det ikke var noget, man kunne tage betaling for, ligesom andre kan i Suezkanalen osv; det var internationalt farvand, og vi skulle sådan set bare sørge for sikkerheden. Og det medfører jo selvfølgelig nogle udgifter, som måske nok ikke ligefrem vil kunne stå mål med de indtægter, vi får fra de her lovpligtige lodsudbud, der skal være.

Der sagde ministeren jo på det samråd, at hele beredskabet skulle foregå på frie, markedsmæssige vilkår, og vi vil selvfølgelig også gerne have ministeren til måske at gå ind og evaluere lidt på, hvad det egentlig er for nogle markedsmekanismer, man kunne forestille sig i forbindelse med et søberedskab. For det er jo ikke noget, man sådan bare går ud og laver inden, og det nytter i hvert fald heller ikke, at man bagefter de store forureningsulykker kommer og siger, at nu skal der på markedsvilkår sikres et bedre beredskab. Det er jo vigtigt, at det beredskab kommer til at køre fra dag et af. Vi kan ikke slå os til tåls med, at der opleves dårligt beredskab, hvis der kommer store skibskatastrofer nord for Grønland.

Det, som jeg synes er det væsentligste i det her lovforslag, er det om det arktiske og de her regler om styrket lodspligt osv. Det er det grundlæggende.

Så er der noget om nedlæggelse af Dykkerrådet. Jeg vil sige tillykke til ministeren. Det var da en bedrift. Jeg anede næsten ikke engang, at vi havde et dykkerråd. Men vi har mange råd og nævn i Danmark, og jeg er da kun glad for, at man vælger at få nogle af dem nedlagt og lægger ressortområdet over til andre, således at de får lidt mere at arbejde med.

Men grundlæggende er det her lovforslag positivt. Vi synes, det er glimrende, at de her små delelementer bliver implementeret i dansk lovgivning. Det er forbedringer hele vejen igennem. Men vi vil også gerne kunne se frem til, at der kommer et øget, markant vækstinitiativ fra regeringens side i forhold til Det Blå Danmark, det maritime Danmark, til gavn for dansk erhvervsliv og ikke mindst dansk eksport. Endelig vil jeg have ministeren til at have meget fokus på det med søberedskabet.

Det skulle være ordene.

Kl. 13:25

Formanden:

Tak til ordføreren. Så er det hr. Andreas Steenberg som radikal ordfører.

Kl. 13:25

(Ordfører)

Andreas Steenberg (RV):

En af de afgørende udfordringer, som regeringen tager op, er selvfølgelig udfordringen med at få Danmark ud af krisen og igen at få skabt nogle rammer for dansk erhvervsliv, så vi får skabt private arbejdspladser igen. Et af de midler, vi har valgt at tage i brug, er de såkaldte vækstteams; det er en form for arbejdsgrupper, som skal komme med forslag inden for de erhvervsområder, hvor Danmark allerede har rigtig mange arbejdspladser.

En af disse arbejdsgrupper har kigget på Det Blå Danmark. Det Blå Danmark dækker over rederier og industri på landjorden, som vedligeholder skibe og bygger skibsdele. Det Blå Danmark står for 24 pct. af den danske eksport, der er ca. 80.000 personer beskæftiget direkte inden for Det Blå Danmark, og søfartens valutaindtjening var i 2011 på ca. 180 mia. kr.

Så man kan roligt konkludere, at det er et vigtigt erhverv, og at det er et erhverv, som regeringen gerne vil udvikle.

Det lovforslag, vi førstebehandler nu, gennemfører en række af de anbefalinger, som vækstteamet for Det Blå Danmark kom med. For det første laver vi et regelsæt for sikkerhed, når skibe sejler ved Arktis og ved Grønland. Vi ønsker at være på forkant med udviklingen, og vi forventer, at der i fremtiden vil være endnu flere skibe, som sejler nord om Grønland. Det vil selvfølgelig især være krydstogtskibe, som ønsker at tage turister på en tur rundt om Grønland, som sejler den vej.

Det her lovforslag giver mulighed for lodspligt, og for Radikale Venstre har det været vigtigt, at grønlænderne får mulighed for at bruge den såkaldte kendt mand-ordning og ikke er bundet til udelukkende at bruge det danske lodsvæsen, DanPilot.

For det andet sikrer vi sømændenes retsstilling, hvis de bliver kidnappet, f.eks. ved at de ikke kan blive afskediget, mens de er taget til fange.

For det tredje gør vi det nemmere for rederierne at indregistrere skibe i Danmark. Vi øger konkurrenceevnen, og det skulle gerne betyde, at flere skibe bliver indregistreret, indflaget i Danmark, og det betyder, at vi kan skabe job ved at vedligeholde dem, og det betyder, at vi kan skabe indtjening ved at eje dem.

Vi letter også de administrative byrder ved at indføre en række internationale regler for godstransport til søs. Det øger også konkurrenceevnen, fordi reglerne bliver de samme i hele verden og det derfor bliver nemmere for rederierne at agere.

Radikale Venstre ser det her lovforslag som et eksempel på, at vores vækstteam virker og er en succes. Konkurrenceevne handler selvfølgelig om de økonomiske rammevilkår, som vi kigger på i »Vækstplan DK«, men det handler også om at se på de regler og rammer, vi sætter op gennem lovene. Bl.a. derfor har vi nedsat disse vækstteams, og vi er rigtig glade for i dag at kunne gennemføre en række af de initiativer, som udspringer af det første vækstteam omkring Det Blå Danmark.

Vi kan støtte lovforslaget.

Kl. 13:28

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Henning Hyllested.

Kl. 13:28

Henning Hyllested (EL):

Ordføreren taler meget, meget begejstret om de her gode og nu endda forbedrede muligheder for at tilslutte sig rammevilkårene for rederierhvervet. Jeg tror ikke, at ordføreren er uenig med mig i, at det
danske rederierhverv, det danske søfartsområde, er et af de mest begunstigede, et af de erhverv, der har vel de allerbedste rammevilkår.
Men jeg vil da gerne stille ordføreren et spørgsmål. En af forudsætningerne for at lave så gunstige rammevilkår er jo, at det gerne skulle skabe danske jobs. Jeg vil gerne høre, om ordføreren ved, hvor
mange jobs de gode rammevilkår for rederierhvervet, her tænker jeg
navnlig på DIS-registeret, har skabt på dækket af de danske skibe.

Kl. 13:29

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:29

Andreas Steenberg (RV):

Det tal, jeg nævnte i min tale, er taget fra den her afrapportering fra vækstteamet, som altså konkluderer, at det er 80.000 personer, som er ansat direkte inden for det, der hedder Det Blå Danmark, der jo ikke kun er rederier, men også industri, som f.eks. bygger motorer og andet indmad til skibene. Det dækker også over de folk, der er ansat offshore, f.eks. i Esbjerg, til at vedligeholde skibe og lave andre ting for rederierne. Så 80.000 personer er det, som er det officielle tal fra vækstteamet.

Kl. 13:29

Formanden:

Hr. Henning Hyllested.

Kl. 13:29

Henning Hyllested (EL):

Nu spurgte jeg ikke til Det Blå Danmark i det hele taget, jeg spurgte specifikt til søfart og til rederierne, og hvad de beskæftiger af folk på de danske skibe. Jeg tror da, at ordføreren vil give mig ret i, at der ikke er mange danske søfolk tilbage på de danske skibe, og det kan vel i høj grad tilskrives indførelsen af DIS-registeret i sin tid med de manglende muligheder for fagbevægelsen, for fagforeningerne, dels til at repræsentere søfolkene, dels til overhovedet at tegne overenskomster på det her område, og at det jo har ført til, om jeg så må sige, en ren katastrofe i hvert fald for den del af Det Blå Danmark, som så skulle være beskæftiget på dækket af de danske skibe.

Jeg konstaterer sådan set, at det udenomssvar, som ordføreren giver mig, jo nok kommer, fordi man må indrømme, at hvis der er noget, der ikke har skabt danske jobs, er det DIS-registreret, som man nu vil forbedre muligheden for at tilslutte sig. Derfor er det sådan lidt hult, når man snakker om, at vækstplanerne her skal give nye jobs.

Kl. 13:31

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:31

Andreas Steenberg (RV):

Jeg kan ikke give hr. Henning Hyllested svar på, hvor mange arbejdspladser der er konkret på skibene, det må hr. Henning Hyllested stille et spørgsmål om i udvalget. Men vi støtter op om DIS-ordningen, for alternativet havde været, at vi slet ikke havde haft nogen rederier i Danmark, og så havde vi slet ikke haft nogen arbejdspladser. Og der er jo i hvert fald her i København på Esplanaden ansat en del mennesker i Mærsk til at styre de her skibe. Så kan det godt være, at mange af dem, der er på skibene, ikke er danskere, men der er masser af arbejdspladser i at have DIS-ordningen, for alternativet havde været, at alle rederierne havde været i Tyskland eller i Singapore eller i et andet land.

Så skal vi også huske på, at det jo altså giver os en valutaindtjening i 2011 på 180 mia. kr. – det er Det Blå Danmark samlet set. Men vi tjener masser af penge på at have de skibe under dansk flag i stedet for at have dem under et andet lands flag.

Kl. 13:31

Formanden:

Tak til den radikale ordfører. Der er ikke flere korte bemærkninger. Så er det fru Karina Lorentzen Dehnhardt som SF's ordfører.

Kl. 13:32

(Ordfører)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Det her lovforslag handler jo om rammevilkår og sikkerhed for det maritime erhverv. Det er en blandet landhandel med mange forskellige punkter i. Andre før mig har på fornemste vis gjort rede for mange dele af lovforslaget, så jeg vil koncentrere mig om to punkter, som jeg vil sige noget om.

Det ene handler om reglerne for sejlads i det arktiske. Grønland er et rigtig smukt område, og jeg tror også, at det er blevet opdaget af rigtig mange turister. Jeg havde selv lejlighed til at være på Grønland i 2010 med et af forsvarets inspektionsskibe. Dengang var en af bekymringerne det stigende antal krydstogtskibe i de grønlandske farvande – mest fordi man ikke ville have redningskapacitet til at

sikre de her skibe, hvis noget gik galt. Derfor er det godt, at vi nu kan stille nogle bedre krav til skibe, der sejler lige præcis på Grønland. Der kommer nogle krav i forhold til lodspligten og i forhold til at planlægge sejladsruten. Det synes jeg sådan set er godt og fornuftigt. Vi er nødt til at kere os om sikkerheden og om den kapacitet, vi har, for at kunne redde et meget stort antal mennesker under nogle vanskelige vilkår i et vanskeligt farvand.

Jeg har lovet at sige fra vores grønlandske folketingsmedlem, fru Sara Olsvig, at høringsfristen til lovforslaget har været for kort. Den lå ind over julen, hvor mange fra det grønlandske selvstyre havde ferie. Det har derfor været vanskeligt at forholde sig til hele det her store og komplekse lovforslag. Jeg håber, at fru Sara Olsvig får stillet nogle spørgsmål til lovforslaget, hvis der er ting, der er uafklarede.

Det andet, som jeg vil sige noget om, er pirateri og sørøveri. Det er jo meget aktuelt set i lyset af, at vi jo lige nu desværre har to danske besætningsmedlemmer i Somalia, som på ulykkelig vis sidder der og er taget som gidsler af somaliske pirater. Jeg synes, det er godt, at vi får set lidt på rammerne for, hvad vi skal pålægge rederier i den forbindelse. De skal simpelt hen have planer for og ressourcer til at kunne håndtere, hvis sådan en episode opstår. Det må være det mindste, vi kan forlange. Der kommer også nogle regler om, at man er sikret løn i den periode, man sidder som gidsel, at der er mulighed for at forsørge eventuelle familiemedlemmer og andre regler.

Jeg synes i hvert fald, at det er et skridt på vejen til at få nogle bedre regler på det her område. Det tror jeg at vi alle sammen kan se den gode nytte af, så fra SF's side kan vi selvfølgelig stemme for det her lovforslag

Kl. 13:35

Formanden:

Hr. Henning Hyllested, en kort bemærkning.

Kl. 13:35

Henning Hyllested (EL):

Jeg vil have lov at spørge, hvad man egentlig så har tænkt sig at gøre fra SF's side. Jeg er enig i, at her ligger der nogle forbedringer i forhold til, at nu kan søfolk da få løn, mens de sidder som gidsel. Ja, det manglede bare. Men hvad vil man egentlig gøre, når der opstår de her gidselsituationer, for lovforslaget tager ikke højde for den situation? Der er der bare status quo, og er det tilfredsstillende? Jeg henviser jo netop til det, som ordføreren selv var inde på. Vi har i øjeblikket to danske søfolk siddende plus deres fire kammerater fra det samme skib fra rederiet Shipcraft, som sidder dernede på tredje år og rådner op. Hvad vil man gøre? Lovforslaget siger ikke noget om det.

Kl. 13:35

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:35

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg synes, at det er en rigtig, rigtig ubehagelig og beklagelig situation for de to søfolk, der sidder dernede, og det, vi jo fremadrettet kan gøre, er at sikre, at rederierne har en plan for, hvad de skal gøre, når det her opstår, og at de også har ressourcer til at håndtere sådan en situation. Det er jo først og fremmest rederiet, som har et ansvar for deres besætningsmedlemmer, og her må vi jo opstille nogle rammer, som også i det mindste pålægger dem at have nogle planer for, hvordan de håndterer sådan en situation, når den opstår.

Kl. 13:36

Formanden:

Hr. Henning Hyllested.

Kl. 13:36

Henning Hyllested (EL):

Problemet er bare, at hvis man står over for et rederi, som enten ikke magter det – det kan være af økonomiske grunde – eller måske vægter forretningen højere, end det vægter dets søfolk, hvad gør man så? Skal man så virkelig bare lade det være overladt til rederiet at forestå de her forhandlinger, som man må gå ud fra der er med gidseltagerne, eller skal man i højere grad fra statens side blande sig i det eller sørge for, at det foregår på en mere organiseret måde? Vi kan jo se det i øjeblikket. Jeg mener faktisk, at Shipcraft har dumpet deres søfolk – for at sige det meget groft. Hvad gør man så med et rederi, som ikke vil eller ikke kan? Man bliver da nødt til at have et eller andet i baglommen i forhold til sådan nogle rederier, for de findes altså.

Kl. 13:37

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:37

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Vi er jo fuldstændig enige i, at vi skal undgå de her situationer, og det er jo også derfor, at det her lovforslag er blevet til. For fremtiden må vi sørge for, at rederierne dels har planer for, hvordan de håndterer en situation, når den opstår, dels har ressourcer til at håndtere den. Det er jo derfor, at det her lovforslag er blevet til. Det er simpelt hen for at forebygge, at vi kommer ud i de situationer. Så jeg synes sådan set, at vi fra regeringens side prøver at blande os i det her og prøver at sikre en højere grad af sikkerhed omkring de søfolk. Jeg mener stadig væk, at det er rederiets ansvar, men det må være vores opgave at sætte rammerne for, at rederiet så også kan leve op til det ansvar.

Kl. 13:38

Formanden:

Tak til SF's ordfører. Så er det hr. Henning Hyllested som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 13:38

(Ordfører)

Henning Hyllested (EL):

Det er jo en omfattende sag, vi skal behandle i dag, og den er så omfattende, at hvis man skal nå at sige noget her i sin ordførertale på 5 minutter, er man enten nødt til at speedsnakke, eller også er man nødt til at undlade at kommentere noget af det, og jeg gør begge dele. Jeg koncentrerer mig om sejlads i arktiske farvande, søfolkenes retsstilling ved pirateri og den såkaldte modernisering af skibsregistreringsreglerne, og jeg vil så undlade at kommentere Rotterdamregler og andre konventioner og nedlæggelse af Dykkerrådet.

Omkring Arktis vil jeg sige, at det i lovforslaget først og fremmest er rettet mod krydstogtskibe med et større antal passagerer, nemlig mere end 250. Vi synes faktisk, at der i lovforslaget ligger en masse rigtig gode forslag og gode ting, som vi helt klart kan tilslutte os. Det drejer sig om det med at fastsætte lidt skrappere regler for skibes bygning, man snakker om koordination af planlagt sejlads, så skibe kan komme hinanden til undsætning i erkendelse af, at et beredskab på så stort et område, i så store farvande, ikke er til stede, og man snakker noget om lodspligt for skibe med over 250 passagerer, og at man vil etablere en lodskapacitet i Grønland med et antal kvalificerede lodser. Det er på baggrund af en tilkendegivelse fra DanPilot, som jo mener, de har 10 lodser, de kan stille til rådighed. Man snakker også om krav til isklasser, og her synes jeg, man skal være opmærksom på høringssvaret fra selvstyret, vistnok fra det, der hedder Departementet for Erhverv og Arbejdsmarked, om, at man jo

nok rimeligvis bør stille samme krav til isklassen i hele Arktis, så det ikke bliver indbyrdes forskelligt i Canada, Grønland, og hvor der ellers sejles i isfyldt farvand. Hvad angår anbefalede ruter i en prøveordning, som kan gøres obligatorisk, vil jeg sige, at jeg synes, det er vældig fornuftigt. Der er man lidt i modsætning til selvstyret, kan jeg se, som er lidt forbeholden, fordi man er lidt bange for, hvad det får af indflydelse på krydstogtturismen og sådan noget. Jeg må sige, at jeg altså vægter det sårbare havmiljø deroppe højere. Desuden er træning af besætning og sådan noget alt sammen vældig gode forslag, som vi kan tilslutte os.

Jeg vil sige nogle ting omkring DanPilot. De bliver udnævnt til at have forsyningspligten, og i henhold til det lovforslag, der også er på vej, skal DanPilot omdannes til et SOV-selskab, som vi bestemt ikke er tilhængere af. Men det skal jo så konkurrere på markedsbetingelser og bliver dermed også konkurrenceudsat. Men jeg må sige, at hvis man udnævner DanPilot til at have en forsyningspligt, og det synes jeg er rigtig fornuftigt, så kan det ikke nytte noget, at man samtidig udsætter dem for konkurrence fra private lodserier, hvis sådan nogle skulle opstå. Det betyder jo bare, at man i virkeligheden udhuler forsyningspligten, forstået på den måde, at jo flere sejladser, jo flere lodserier, som private firmaer ville gå hen og foretage, jo mere udhuler man jo den erfaring og den ekspertise, som DanPilot så skal opbygge, som jo altså så har forsyningspligten. Der bliver jo snakket meget om ret og pligt i disse dage, og det må også være sådan på det her område, at hvis man har forsyningspligten, har man også -retten, og det synes vi faktisk man skulle sætte ind over for. Så vi synes, at al snak om at konkurrenceudsætte DanPilot, især i de grønlandske farvande, er helt vildt.

Vi kan godt af det omtalte svar fra selvstyret se, at man er noget forbeholden over for det her, og vi synes også, det er meget fornuftigt, at der selvfølgelig samarbejdes med selvstyret om det her. Men der skal jo findes en balance mellem den natur og det land, som turismen bygger på, og som gør, at turister overhovedet kommer derop, og så den skade, man kan forvolde ved manglende omhyggelighed, og der synes jeg, det er vigtigt, at man er opmærksom på, at det er sårbare miljøer, man sejler rundt i, og derfor skal man vægte, at der er lodspligt, og at der er godt lodseri i de pågældende farvande.

Så vil jeg omkring modernisering af skibsregistreringsreglerne sige, at de jo skal forbedre de her rammevilkår, som jeg var inde på. Nu er rederierhvervet jo altså uden sammenligning det med de bedste rammevilkår, og det bygger jo i høj grad på DIS-loven og det, at søfolk ikke betaler skat til den danske stat. Det betyder altså, at man har forbud mod overenskomsters gyldighed, når man overgår til DIS, man begrænser rækkevidden af overenskomster, så udlændinge ikke kan omfattes, man forhindrer søfolk i at lade sig repræsentere af danske forbund, og man aflønner arbejde af samme værdi til forskellig løn. Det er det, der er kommet ud af det der, og det har ikke skabt en eneste arbejdsplads på dækket af de danske skibe, og man kan endda se nu, at ved de skattelettelser, som der har været tale om i de senere år, stikker rederne gudhjælpemig pengene i lommen, og der er jo altså også fra søfartens ledelse indledt sag mod DFDS, altså Royal Arctic Line, skal jeg lige sige.

Man har at gøre med lovgivning, som strider imod LO's konventioner, 87 og 98, og jeg synes, at man med de forbedrede regler til at indregistrere i DIS efterhånden er ved at gøre Dannebrog, hvis ikke det er det i forvejen, til et bekvemmelighedsflag, og det synes jeg er rigtig kedeligt.

Søfolks retsstilling kan jeg ikke nå at kommentere, kan jeg se, for formanden rejser sig, så jeg må prøve at se, om jeg kan komme ind, når jeg engang får mulighed for at stille spørgsmål.

Kl. 13:44

Formanden:

Tak til Enhedslistens ordfører. Er det hr. Joachim B. Olsen, der er ordfører for Liberal Alliance? Jeg blev forvirret over, at ordføreren ikke sad på sin plads. Værsgo.

Kl. 13:44

(Ordfører)

Joachim B. Olsen (LA):

Mange tak. Jeg skal på vegne af fru Mette Bock, som desværre ikke kan være her, læse følgende ordførertale:

Dette er et lovforslag, som indeholder rigtig mange fornuftige om end ret separate elementer. Ønsket om at skærpe sikkerhedskravene til fartøjer, der sejler i arktiske farvande, er forståeligt i forhold til de farer, sejlads her medfører, og i forhold til manglen på et effektivt beredskab. Som vi ser det, står de foreslåede stramninger i fin proportion til risikoen.

Forslaget farer med lempe i forhold til den del, der handler om søfarendes retsstilling ved sørøveri. På dette område ligger en række meget svære problemstillinger, men forslagets styrkelse af de søfarendes retsstilling over for rederiet er et rigtig godt initiativ, der hjælper nogle særdeles hårdt ramte familier uden at være kompromitterende over for indsatsen imod pirateri.

Moderniseringen af skibsregistreringsreglerne og implementeringen af Rotterdamreglerne og ændringsprotokollen til HNS-konventionen vil sikre gode og ensartede rammevilkår samt administrative lettelser for rederierne. De ensartede internationale regler, der sikrer danske virksomheder rimelige konkurrencevilkår, er specielt vigtige.

En fjernelse af Dykkerrådet ligger i forlængelse af regeringens sanering af nævn og råd. Denne effektiviseringsindsats kan Liberal Alliance støtte op om.

Samlet set synes vi, at det er et rigtig fint forslag, og vi vil derfor stemme for. Tak.

Kl. 13:46

Formanden:

Tak til ordføreren. Så er det erhvervs- og vækstministeren.

Kl. 13:46

Erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen):

Jeg takker for de positive og konstruktive bemærkninger, som er kommet til forslaget, og med hensyn til spørgsmål fra bl.a. hr. Hans Kristian Skibby vil jeg bede om, at vi kan tage dem under udvalgsbehandlingen.

Det, vi vil med lovforslaget, er at underbygge og videreføre den igangværende positive udvikling af det blå Danmark, der er kendetegnet ved kvalitetsskibsfart og høje standarder for sikkerhed, sundhed og sociale forhold for de søfarende.

Med lovforslaget gennemfører vi en række initiativer fra "Vækstplan for Det Blå Danmark". Lovforslaget indeholder således en række vigtige initiativer: forbedret sejladssikkerhed i arktiske farvande, mere moderne skibsregistreringsregler, gennemførelse af konventionen om aftaler for international transport af gods helt eller delvis til søs samt forbedret retssikkerhed for søfarende i piratfarvand. Det er vigtige initiativer, som tager hånd om en række aktuelle problemstillinger.

Særlig på det arktiske område vil jeg understrege, at vi ønsker at være på forkant med udviklingen og gøre, hvad der skal til for at sikre sejladsen. Det skal bl.a. ses i lyset af, at der i Grønland er sket en stigning i antallet af store passagerskibe med mange turister om bord. Det handler bl.a. om, at søfartserhvervet selv skal medvirke til at forbedre sikkerheden via deres sejladsplanlægning. Samtidig er det vigtigt, at reglerne passer til de aktuelle forhold, og de nærmere

regler vil derfor blive fastsat i samarbejde med det grønlandske selvstyre og erhvervet.

Jeg vil desuden fremhæve, at vi med reglerne om rederansvar og sikring af den søfarende ved sørøveri ønsker at gøre det helt klart, at sørøveri er en alvorlig trussel for den internationale skibsfart, og der må ikke herske tvivl om, hvem der har ansvaret for at sikre, at forholdene er i orden. Lovforslaget er et vigtigt element i "Vækstplan for Det Blå Danmark", og det følger op på et møde, jeg har haft med søfartserhvervet om sørøveri.

Jeg mener som indledningsvis nævnt, at vi med forslaget underbygger og viderefører den igangværende positive udvikling for det blå Danmark, der er kendetegnet ved kvalitet og høje standarder for sikkerhed, sundhed og sociale forhold for de søfarende. Og jeg ser frem til udvalgets velvillige behandling af forslaget.

Kl. 13:48

Formanden:

Hr. Henning Hyllested, en kort bemærkning.

Kl. 13:48

Henning Hyllested (EL):

Jamen jeg vil lige høre ministeren om noget. Der ligger jo netop i lovforslaget om skibsregistreringsreglerne en såkaldt modernisering af muligheden for at tilslutte sig Dansk Internationalt Skibsregister.

Jeg vil gerne høre, hvordan ministeren har det med, at det er et register. Nu gør man det altså lettere for folk, redere osv., fra tredjelande at tilslutte sig det.

Det er et register, som på mange måder – det er især § 10 i Dansk Internationalt Skibsregister – er erklæret i strid med konventionerne 87 og 98 af ILO, fordi man fratager fagforeningerne mulighederne for, om jeg så må sige, at kæmpe for de søfolk, der er på de danske skibe.

Overenskomsternes gyldighed forsvinder, hvis man tilslutter sig skibsregisteret. Man forhindrer søfolk i det hele taget i at lade sig repræsentere af et dansk forbund f.eks., og man aflønner arbejde af samme værdi med forskellig løn.

Hvordan har ministeren det med, at man gør det nemmere at tilslutte sig et sådant register, som er i direkte strid med ILO's og fagbevægelsens ønsker?

Kl. 13:50

Formanden:

Ministeren.

Kl. 13:50

Erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen):

Tak. Jeg vil lige slå reglerne i lov om Dansk Internationalt Skibsregister fast her. Vedrørende kollektive overenskomster er der ingen sammenhæng med det her lovforslag. Reglerne er vedtaget af Folketinget i 2009 og godkendt af Europa-Kommissionen. Og der gennemføres ingen ændringer heri med det lovforslag, som vi behandler her.

Kl. 13:50

Formanden:

Hr. Henning Hyllested.

Kl. 13:50

Henning Hyllested (EL):

Nej, det ved jeg jo godt. Men ikke desto mindre gør man det jo altså lettere at tilslutte sig registeret. Og der bliver da i hvert fald en ændring af bekendtgørelsen på området, kunne jeg se, så derfor kunne man jo godt have forventet sig, at ministeren måske havde en eller anden holdning til hele spørgsmålet omkring disse registre, når man nu gøre det nemmere at tilslutte sig det. Men det kan jeg forstå mini-

steren ikke vil svare på. Alt i orden, så tager vi fat på en anden problemstilling. Det er spørgsmålet om pirateri og søfolkenes retsstilling i den forbindelse.

Jeg synes, at det er fornuftigt med de forslag, der ligger i lovforslaget om, at man nu kan sikre løn, og at man også i højere grad kan gå ind og sikre familie og andre, som der er forsørgerpligt over for for eventuelt gidseltagne søfolk.

Men der ligger f.eks. et høringssvar fra 3F, som siger, at man jo godt kunne nedsætte et krisenævn, som træder sammen i forbindelse med gidseltagningssituationer, så der hele tiden kan vurderes en balance mellem det at få forhandlet en løsesum ned og de søfarendes tarv.

Det kunne jo, hvis man har sådan en ekspertgruppe, eller hvad man skal kalde det, sikre den bedste ekspertise og en meget mere ensartet handling, i tilfælde af at sådan nogle situationer opstår.

Er det ikke for meget, at det er det enkelte rederi? Nu oplever vi det jo i øjeblikket med Shipcraft, som enten ikke vil eller ikke kan tackle opgaven ordentligt. Så ville det jo være rart, hvis man havde sådan et krisenævn, hvor staten også på en eller anden måde var involveret og kunne gå ind og sige til sådan et rederi: Nu laver I altså en aftale, koste hvad det vil. Og hvis endelig staten skulle smide nogle penge i det, gjorde det så noget?

Man kunne jo eventuelt lave det sådan, at man tog pant i rederiets værdier bagefter, skibe, bygninger, eller hvad de måtte det være.

Kl. 13:52

Formanden:

Ministeren.

Kl. 13:52

Erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen):

Jeg skal lige først og fremmest sige, at jeg naturligvis ikke kan gå ind i den verserende sag, som jo på sørgeligste vis udspiller sig og har gjort det gennem meget lang tid.

Det, som hr. Henning Hyllested påtaler her, vil jeg simpelt hen knytte nogle kommentarer til, for også ligesom at få redt det ud. Først og fremmest er det altså vigtigt at påpege, at redere er lovmæssigt forpligtede til at drage omsorg for de søfarende, hvis skibet anløber farvande eller havne, hvor der er fare for sørøveri. Det er redernes ansvar.

Den lovmæssige forpligtelse omfatter forberedelse af skibet og besætningen på mulige overfald, forebyggelse af overfald og håndtering af angreb.

Der er ikke fastsat et strafansvar for redere ved manglende overholdelse af omsorgspligten. Men rederiet vil kunne pådrage sig erstatningsansvar i overensstemmelse med dansk rets helt almindelige, gældende regler. Et sådant ansvar vil i særlige tilfælde efter omstændighederne også kunne gøres gældende over for de personer, som har medvirket til, at omsorgspligten er blevet tilsidesat.

Så bliver der spurgt om sådan et krisenævn. Der er mit svar, at den danske stat ikke forhandler med kriminelle. Erfaringerne fra forhandlinger med pirater viser desuden, at det er hensigtsmæssigt, at der kun er en ganske begrænset kreds. Men – hvad skal man sige – det, der står på bundlinjen her, er: Vi forhandler ikke med kriminelle.

Kl. 13:54

Formanden:

Tak til ministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet. Forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

10) 1. behandling af lovforslag nr. L 172:

Forslag til lov om ændring af sundhedsloven og vævsloven. (Aktindsigt, levende donors samtykke til donation, sterilisation samt definitionspræciseringer i vævsloven).

Af ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag). (Fremsættelse 28.02.2013).

Kl. 13:54

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Fru Jane Heitmann som Venstres ordfører.

(Ordfører)

Jane Heitmann (V):

Med lovforslaget her skal vi tage stilling til tre alvorlige problemstillinger i sundhedsloven, som også rummer etiske aspekter: Forældremyndighedsindehavers adgang til aktindsigt i mindreåriges patientjournaler, levende donors samtykke til donation og sterilisation. Ligeledes skal vi tage stilling til en korrektion i vævsloven.

Lad det være sagt med det samme: Spørgsmålene har for os i Venstre givet anledning til overvejelser både for og imod. Og jeg vil gerne her redegøre for Venstres overvejelser for hver enkelt delområde, vel vidende at der er nuancer og variationer i forhold til områdernes etiske aspekter.

I og med at lovforslaget på visse områder har etisk karakter og således må forventes at kræve nogle helt særlige overvejelser, finder jeg det ærlig talt højst besynderligt, at regeringen har valgt at sende forslaget i høring med en ultrakort høringsfrist og igen tilsidesætter eget regeringsgrundlag. Advokatrådet har kun fået 17 dage til at sende deres høringssvar, hvilket jeg finder er helt uacceptabelt henset til emnets alvorlige karakter. Man kunne godt have ønsket sig, at de høringsberettigede parter havde fået ordentlig tid til at overveje lovforslaget.

Hvad angår forældremyndighedsindehavers adgang til aktindsigt i mindreåriges patientjournaler, har jeg noteret mig, at høringssvarene overvejende er positive, og at der er bred opbakning til den del af lovforslaget. Vi har en helt særlig forpligtelse til at beskytte børn og en særlig forpligtelse til at være opmærksomme på de signaler, som børn sender. Derfor skal vi sætte ind og skærme børnene der, hvor det gør en reel forskel. Vi har i dag lovgivning, som beskytter mindreåriges journaloplysninger i forhold til f.eks. prævention og abortindgreb. Det giver derfor god mening at tilpasse og udvide lovgivningens hjemmel, således at man ved mistanke om incest kan nægte aktindsigt af hensyn til opklaringen. Man skal dog være opmærksom på ikke at krænke forældremyndighedsindehavernes retsstilling, således som KL også er inde på.

Ligesom det sker, at familier havner i ulykkelige og tragiske situationer på grund af vold eller incest, sker det også, at familier havner i ulykkelige situationer på grund af sygdom. En bror kan få livstruende leukæmi, eller en søster kan være født med en livstruende genetisk defekt. Og livet kan kun reddes, hvis man finder en egnet donor, som f.eks. kan donere knoglemarv eller et andet regenerativt væv. Ifølge FN's bioetikkonvention er det ikke tilladt at fjerne væv fra personer, som ikke kan give samtykke, ligesom der kun kan doneres mellem søskende. I Danmark har vi et forbehold i forhold til

Kl. 14:00

EU-konventionen netop på søskendeområdet, fordi man ønskede, at man skulle have mulighed for, at forældre med f.eks. demens kunne donere regenererbart væv. For os i Venstre giver det umiddelbart mening at udvide personkredsen, således at en forælder, en bror, en søster, et barn eller et nærtstående familiemedlem kan blive donor af regenererbart væv.

Vi har noteret os, at man i lovforslaget lægger vægt på, at den pågældende donor kan redde modtagerens liv, at donoren ikke gør indvendinger, at der ikke kan findes en anden egnet donor, og at forslaget er en præcisering af den nuværende praksis. Men vi mangler at blive en lille smule klogere på erfaringerne fra f.eks. Norge og Sverige, lande, som vi ofte sammenligner os med. Hvordan har man her grebet problematikken an, og hvad er erfaringerne?

I forhold til forslaget om sterilisation åbnes der op for tre nye muligheder: Aldersgrænsen for habile borgere for at komme i betragtning til sterilisation sænkes fra 25 til 18 år, mulighederne for sterilisation for inhabile borgere ændres, således at anden prævention skal være overvejet, men ikke nødvendigvis udelukket, og så opretter man et tilbud om et afklarende samtaleforløb.

I Venstre finder vi det logisk, at aldersgrænsen for sterilisation følger myndighedsalderen, ligesom vi finder, at det er en god idé at tilbyde et afklarende samtaleforløb. Flere organisationer påpeger, at disse samtaleforløb også bør foregå på f.eks. tegnsprog. Det er lidt uklart i lovteksten, om dette er tilfældet, så under udvalgsarbejdet vil vi spørge ind til det forhold.

Det er bestemt fornuftigt med en 6 måneders obligatorisk refleksionsperiode, i og med at sterilisation er et indgreb, som er kompliceret og måske umuligt at gøre om.

Vi har noteret os, at der vil være en årlig udgift til kommunerne på 400.000 kr., men vi kan ikke finde regeringens forslag til finansiering, og vi vil derfor gerne her spørge ind til, hvordan forslaget finansieres.

Fra forældre til udviklingshæmmede har der været et ønske om at lempe reglerne, således at anden prævention ikke nødvendigvis skal være udelukket, men blot overvejet. Vi har i Venstre forståelse for, at det kan være problemfyldt at huske at tage f.eks. p-piller, hvis ens mentale eller fysiske tilstand ikke er gearet til den regelmæssighed, som indtagelse af f.eks. p-piller kræver. Det er dog væsentligt, at sterilisationsindgrebet sker med respekt for borgerens vilje, hvilket også Danske Handicaporganisationer angiver i høringssvaret.

Hvad angår ændringer i vævsloven, er der behov for at indsætte og præcisere begreberne alvorlig bivirkning og uønsket alvorlig hændelse. En alvorlig bivirkning vil fremover også indbefatte det forhold, at et barn fødes med en genetisk sygdom. Af bemærkningerne fremgår det, at man med forslaget her overimplementerer vævsdirektivet, hvilket vi vil spørge ind til under udvalgsbehandlingen, ligesom vi gerne vil have præciseret erstatningspligten.

For Venstre er det væsentligt, at sædbankerne arbejder efter kodeks, som sikrer, at der oplyses om den risiko, at sæddonorer kan videregive arvelige sygdomsanlæg til donorbarnet, hvilket bør ligge i naturlig forlængelse af den foreslåede præcisering.

Fra Venstres side vil jeg gerne her tilkendegive, at vi har en række spørgsmål, som vi gerne vil have afklaret under udvalgsarbejdet, inden vi kan tage endelig stilling til det fremsatte lovforslag i dets helhed.

Kl. 14:00

Formanden:

Tak til Venstres ordfører. Fru Karen J. Klint som socialdemokratisk ordfører.

(Ordfører)

Karen J. Klint (S):

Tak for det. Dagens lovforslag omhandler fire områder i sundhedsloven, som Venstres ordfører her har tydeliggjort. Der er tre direkte ændringer og én præcisering.

Jeg vil også indlede med at sige, at det meste af lovforslaget sådan set har været i høring allerede for et år siden, og da indarbejdede man en masse af de bemærkninger, der kom, i lovforslaget, som har været i høring nu. Så det der med den meget korte frist og muligheder for at misforstå tingene: Der har faktisk været et rigtig godt forarbejde, og en af ændringerne er jo sådan set også et resultat af nogle forarbejder, der lå fra den forrige regering. Så det, vi lovbehandler i dag, er sådan set ikke helt nyt.

Men tilbage til min ordførertale. Jeg vil først tage to af ændringerne. Den første ændring – og det er den, der faktisk også lå i den tidligere regerings handlingsplan – er, at mindreårige børn skal kunne beskyttes mod forældres aktindsigt, hvis der er mistanke om kriminelle handlinger over for barnet. Retsvæsenet kan jo ikke ligebehandle en eventuel sigtet i det retslige arbejde, hvis man på den måde har fået indsigt i nogle oplysninger, som andre ikke ville få. Så det er ikke alene en beskyttelse af det pågældende barn til at kunne sige nogle ting, uden at far og mor kan læse det, men også en ligebehandling af mennesker over for retssystemet. Det vil særlig være i forbindelse med incestsager, men også i forbindelse med nogle voldssager. Det synes vi faktisk er en rigtig god ændring.

Så er der det forslag om at nedsætte aldersgrænsen for sterilisation, så den følger myndighedsalderen. Der vil jeg så bare nøjes med at sige her, at der også indføres en refleksionsperiode på 6 måneder. Og så kan der også være en undtagelse fra den refleksionsperiode. Hvis f.eks. en gravid forløses ved kejsersnit og samtidig ønsker at blive steriliseret, kan det gøres ved samme lejlighed. Det synes jeg faktisk lyder som noget rigtigt godt.

Så har jeg også noteret mig, at man skal tænke det mere handicapvenligt ind, end det i forvejen er, så døve, der benytter sig af tegnsprog, selvfølgelig også skal kunne få en samtale på det sprog, som de har som deres modersmål, hvis jeg kan tillade mig at kalde det det.

Så er der præciseringen af de to begreber alvorlig bivirkning og alvorlig uønsket hændelse, således at det nu kommer til at fremgå af selve vævsloven og ikke i bemærkningerne til den tidligere lov eller i de bekendtgørelser, som omhandler det. I en tid, hvor flere og flere børn undfanges ved brug af sæd og æg fra donor, fra anden person end moderens partner, er det en meget relevant tydeliggørelse. Så igen oplever jeg også det som en øget retssikkerhed på området.

Den sidste ændring er en tydeliggørelse af adgangen for personer under 18 år til at give gendanneligt væv til søskende eller forældre. Og i praksis er det faktisk, som sundheden og videnskaben er i dag, kun knoglemarv, der tales om. Donation kræver i forvejen fire samtidige kriterier for, at man kan gennemføre den, og det er, at der ikke findes anden egnet donor, at modtageren er en søskende, en forælder eller i særlige tilfælde i nær familie til donor, at det skal være for at skabe mulighed for at redde modtagerens liv, og at den pågældende potentielle donor ikke gør indvendinger. Så selv om man taler om, at et barn er for lille til at give samtykke, kan et barn jo godt komme med indvendinger på anden måde. Derfor er det også vigtigt, at der nu står, at børn skal høres, selv om de er underlagt forældres myndighed, og at deres udsagn skal vægtes i forhold til modenhed og alder, selv om de er mindreårige.

Samtidig med denne tydeliggørelse foreslås det, at der under helt særlige omstændigheder vil kunne udtages gendanneligt væv fra en voksen, der selv har mistet evnen til at give samtykke. Det kan f.eks. være en forælder eller en søskende, der i sin oprindelige habile tilstand ville have været en potentiel donor til at afgive knoglemarv

som livreddende behandling for modtageren. Den inhabile person er således ikke en tilfældig voksen, men en nært beslægtet og kan alene bruges som donor i tilfælde, hvor der ikke er andre egnede donorer. Heller ikke her ligger beslutningen hos det behandlende sundhedspersonale, men hos en værge og med godkendelse i Sundhedsstyrelsen før indgrebet. Så jeg oplever egentlig, at der kommer en ny og styrket retssikkerhed ind, både over for de børn, som kan være potentielle donorer, og over for voksne, som har mistet evnen til selv at give samtykke. Man skal netop se på, om de kommer med andre indvendinger, om der er en anden habil person – deres værge, deres forældre – der giver tilladelse, om det er lægeligt forsvarligt, og at Sundhedsstyrelsen er inde over, før man gør det.

Vi har modtaget mange mails fra bekymrede personer, der siger, at det her er overgreb på folk, som er inhabile. Jeg oplever faktisk, at det er en tydeliggørelse af spillereglerne, og jeg vil også gerne slutte med at sige, at det her altså ikke handler om, at man kan foretage indgreb på bevidstløse mennesker. Det er nogle andre beslutninger. Så det er ikke en glidebane. Det er ikke til forskning, det er for at tilgodese nogle mennesker, der i forvejen ville have hjulpet hinanden. Så Socialdemokraterne kan støtte forslaget.

Kl. 14:06

Formanden:

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Fru Liselott Blixt som Dansk Folkepartis ordfører.

Kl. 14:06

(Ordfører)

Liselott Blixt (DF):

Det her er jo et forslag, som ikke bare er til at gå til, da det omhandler nogle etiske problemstillinger, som man kan have lidt svært ved at definere klart. Samtidig drejer det sig om vidt forskellige forslag, som man kan have forskellige holdninger til. Derfor mener vi i Dansk Folkeparti, at lovgivning om etiske problemstillinger bør tages som enkeltsager, så man kan forholde sig til hver enkelt. I Dansk Folkeparti er vi netop enige i noget af det, men samtidig er vi også uenige i noget. Dermed vil jeg sige, at vi vil komme med et ændringsforslag om at få delt forslaget, så vi får det delt op, i forhold til hvad vi har holdninger til. Så kan vi bedre tage stilling til det.

Lad os starte med det første punkt, der omhandler forældres ret til aktindsigt i mindreåriges patientjournaler. I og med at vi har fået vores journaler elektronisk, bliver det jo lettere at komme ind og følge med selv, men samtidig vil vi også kunne være med til at skabe nogle problemer. Forældre skal af naturlige årsager kunne læse, hvad der sker, i deres barns journal. Dog ved vi, at der er visse sager, hvor lægen observerer nogle ting, som man bliver nødt til at kunne holde fra forældrene, hvis det drejer sig om vold eller incest eller nogle andre ting, som man vil gå videre med. Vi skal bare sikre, at det ikke tager overhånd. Vi skal sikre, at det selvfølgelig er familien, der skal kunne læse ting om deres børn, uanset om det er faren eller moren, uanset om man er blevet skilt osv. Det drejer sig netop om at beskytte de her børn, som vi en gang imellem hører om bliver udsat for incest eller vold.

Jeg har samtidig også stillet nogle spørgsmål om behandlingen, som i dag i lovgivningen er fortrolig. Det har noget at gøre med prævention eller kønssygdom, abort osv., når man er over 15 år. Jeg kan også læse i forslaget, at det er noget, man arbejder med. Men jeg har nogle spørgsmål for at forvisse mig om, at vi nu sikrer, at det bliver en god løsning.

Det andet punkt i forslaget går ud på at præcisere en gældende lov, så loven lever op til det, man allerede gør i dag fra lægernes side. Men i Dansk Folkeparti er vi imod, at man indfører en bestemmelse, der gør, at personer ikke selv kan samtykke og kan blive udsat for noget, der er til fare for dem selv, eventuelt at blive lagt i narkose og få taget knoglemarv ud. I Dansk Folkeparti har vi hele tiden

været imod, at man f.eks., som nogle gør, får et barn ved ægsortering for at sikre sig, at man har nogle gener, så man kan bruge barnet til en søster eller en bror, som er syg. Vi mener ikke, man skal bruge mindreårige som levende donorer, når de ikke selv på grund af alder og modenhed er i stand til at forholde sig til indgrebet. Det er selvfølgelig, hvad man kan i dag, men i og med at vi er imod det, kan vi heller ikke være med i en præcisering, selv om det kan hjælpe et andet familiemedlem.

Med hensyn til at bruge donorer over 18 år som her kunne det jo netop også være en inhabil, en dement, en udviklingshæmmet eller lignende. Der har vi de samme udfordringer. Som myndig kan man selv tage stilling til, om man vil bruges som donor eller til forsøg, og det skal vi gøre meget mere ud af for at sikre, at vi har de donorer, der skal bruges. Vi skal også gøre meget mere ud af at få de knoglemarvsdonorer, vi har brug for, så man ikke behøver at skulle blive gravid og prøve at få et barn, som man kan bruge som knoglemarvsdonor. Hvad med dem, der ikke kan blive gravide? Vi kunne jo gøre en større indsats for at få knoglemarvsdonorer. Den anden dag kunne vi jo i fjernsynet se Cecilie, der fik en tysk donor. Men hvad gør vi i det hele taget for, at vi får de her knoglemarvsdonorer? Det er, som om det er noget enklere at sige til dem, der nu kan få et barn, at de jo kan gøre det på den måde.

Vi vil tilslutte os udtalelserne fra nogle af medlemmerne fra Det Etiske Råd samt Forebyggelses- og Patientrådet, der udtaler:

Hvis man ønsker et samfund, hvor også de svageste borgere skal kunne bestemme over deres egen krop, og hvilke indgreb og risici de ønsker at underkaste sig, så må man stille krav om et informeret samtykke til donation. Da en person, som mangler evnen til selv at give samtykke, næppe vil kunne vurdere risici og overskue konsekvenserne af en donationsbeslutning, vil det efter medlemmernes opfattelse være grundlæggende forkert at udføre et operativt indgreb, som ikke alene er for personens egen skyld.

Disse medlemmer ønsker ikke et samfund, hvor inhabile personer er en form for reservedelslager for den øvrige familie.

Så på grund af disse forhold kan vi ikke stemme for hele forslaget. Vi er godt klar over, at forslaget kan redde liv, men det kan vi netop også, hvis vi gør mere ud af at få knoglemarvsdonorer. Så vil vi kunne redde endnu flere, for så vil dem, der ikke står og har en inhabil person eller et barn som donor, også have muligheden. Men jeg vil foreslå, at ministeren vil tage i betragtning, at vi kan få delt forslaget – det håber jeg på – sådan at vi kan stemme for det, som vi er enige med regeringen i.

Kl. 14:12

Formanden:

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Fru Camilla Hersom som radikal ordfører.

Kl. 14:12

(Ordfører)

Camilla Hersom (RV):

Tak for det. Det lovforslag, vi diskuterer i dag, vedrører forskellige ting. Det drejer sig om forældreindehaveres adgang til aktindsigt i mindreåriges patientjournaler; der vil her i visse tilfælde være tale om en indskrænkning af forældrenes rettigheder. Der er derudover tale om levende donorers samtykke til donation, idet der sker en udvidelse af reglerne for børn og for personer, der mangler evnerne til at give samtykke. Endelig vedrører loven sterilisation, idet der bliver tale om en nedsættelse af den generelle alder for tilladelse til sterilisation og for en udvidelse af tilladelsen for udviklingshæmmede personer.

Jeg tror, at rigtig mange mennesker vil have det sådan, at de, hvis de kun læser overskriften på de her forslag, vil undre sig og spørge sig selv, om det virkelig kan være rigtigt, om det er det, det danske Folketing og den danske regering vil. Men for dem, der ulejliger sig med at læse videre, vil det forhåbentlig også fremgå tydeligt, at selv om der er tale om forslag på områder, der helt ubestrideligt indeholder væsentlige etiske dilemmaer, er der også tale om justeringer af den gældende lovgivning, som hver for sig er menneskeligt rimelige og for nogles vedkommende vil bringe loven i overensstemmelse med den gode praksis, vi har på området i forvejen. Det er derfor også samlet set ændringer, som Det Radikale Venstre kan støtte.

Vi synes nemlig, at det er rimeligt, at hvis forældre har begået overgreb mod deres børn, skal de ikke kunne bruge en patientjournals beskrivelser til at fremme deres eget forsvar i forhold til børnene.

Vi synes, det er rimeligt, at forældre, der, måske efter en ulykke, bliver syge og får en hjerneskade eller bliver demente og derfor ikke kan give et samtykke, stadig væk kan være donorer over for deres eget barn, når det bliver nødvendigt, hvis der er tale om et kronisk sygdomsforløb, og det har været fuldstændig klart, at det ville have været forældrenes ønske.

Vi synes også, det er rimeligt, at man, når man er 18 år og myndig i det her samfund og kan træffe beslutning om alt i sit liv, selvfølgelig også skal kunne træffe beslutning om sterilisation, men vi anerkender, at 18-årige er unge, og derfor synes vi, det er en god idé med den obligatoriske refleksionsperiode på 6 måneder.

Endelig er der spørgsmålet om sterilisation af udviklingshæmmede. Her taler rapporterne fra Abortankenævnet deres tydelige sprog, nemlig at der er en klar udvikling i retning af flere tilladelser til sterilisationer af udviklingshæmmede, fordi også udviklingshæmmede får kærester, og også udviklingshæmmede bliver gravide, selv om de ikke vil kunne tage vare på et barn. Her er det så oftest forældrene til de udviklingshæmmede, som ønsker sterilisation frem for den evige frygt for en graviditet, der efterfølgende bliver til en abort.

Vi er kun halvvejs i talerrækken nu, men jeg vil sige, at jeg personligt er meget glad for, at det tyder på, at vi får en debat om de her forslag, hvor der er en vilje til et for et at diskutere de helt konkrete forslag og de fortolkninger, der måtte være lagt ned over dem. Jeg synes, at vi i udvalgsarbejdet skal gøre rigtig meget for at få vendt hver en sten og få stillet de spørgsmål, der kan være, hvis der er tvivl om, hvordan de enkelte forslag vil blive fortolket. Men vi skal også sikre, at vi ikke samlet set bidrager til at nære den række af misforståelser, som jeg er overbevist om at vi alle sammen er stødt på i vores indbakke, og som går på, at folk, der af den ene eller anden grund er bevidstløse i en kort periode, skulle kunne vågne op og finde ud af, at de har været donorer. Det er ikke på nogen måde det, der vil være tale om her. Det siger jeg også, selv om jeg hører, at Dansk Folkeparti har reservationer over for dele af forslaget.

Vi har sammen en forpligtelse til at skabe klarhed og ikke myter, og det synes jeg debatten tyder på vi kan gøre i fællesskab. Så tak for det. Det Radikale Venstre kan støtte forslaget.

Kl. 14:16

Formanden

Tak til den radikale ordfører. Fru Özlem Sara Cekic som SF's ordfører.

Kl. 14:16

(Ordfører)

Özlem Sara Cekic (SF):

Tak. Nu har mange af ordførerne før mig fortalt om, hvad det her handler om, så nu vil jeg fortælle om det en gang til. Det er sådan meget teknisk, men der er tre elementer i det her lovforslag, som går ind og skaber en forandring. Det ene er at sikre, at den, der har forældremyndigheden, ikke har adgang til barnets journal. Det er især i forbindelse med mistanke om seksuelle overgreb eller vold. Det andet er om levende donors samtykke til donation, og det tredje er om sterilisation.

Det er sådan, at en forældremyndighedsindehaver, som er under mistanke for at have krænket sit barn, skal kunne retsforfølges på lige fod med alle andre krænkere. Derfor lægges der op til, at man selvfølgelig ikke har adgang til barnets patientjournal, så man, alt efter hvad der står i den, kan lave sin forklaring om. Det synes vi faktisk er en rigtig god retssikkerhed for barnet. Derfor støtter vi den del af forslaget.

Så er der det om levende donors samtykke til donation. Med lovforslaget ønskes retstilstanden i forbindelse med transplantation klargjort, sådan at den anvendte fortolkning af de gældende regler og den anvendte praksis i forhold til transplantation fra børn tydeliggøres i lovteksten. Samtidig ønskes sikret en mulighed for at kunne udtage gendannelige væv fra personer, som mangler evnen til at kunne give samtykke.

Den sidste del handler om sterilisation. Den generelle aldersgrænse, der er i forhold til sterilisation uden samtykke, bliver sat ned fra 25 år til 18 år. Dette skal selvfølgelig også gælde for mennesker, der er udviklingshæmmede. Vi anerkender samtidig, at der kan være problemstillinger i forhold til folk, der er udviklingshæmmede. Derfor kommer der også til at blive en fortrydelsestid, hvori man kan få lov til at sige, at det vil man så alligevel ikke.

Alt i alt er det nogle forandringer, og jeg ved også godt, at der er nogle af dem, der skaber utrolig meget debat, især det om levende donors samtykke til donation. Der er flere, der har skrevet til os. Og jeg vil egentlig gerne lige opfordre borgerne til at gøre det, så vi ligesom kan få ryddet nogle af disse misforståelser af vejen. Så det vil jeg gerne opfordre til. Vi støtter lovforslaget.

Kl. 14:18

Formanden:

Tak til SF's ordfører. Fru Stine Brix som Enhedslistens ordfører.

Kl. 14:18

(Ordfører)

Stine Brix (EL):

Jeg vil også kommentere på lovforslagets enkelte dele en ad gangen, og jeg beklager, hvis der bliver mange gentagelser. Men det er tekniske ting, så jeg tror, at der er behov for, at man ligesom får præciseret, hvad det egentlig er, inden man kommer med sin kommentar til det

Men den første del om begrænsning af adgang til mindreåriges journaler for en indehaver af forældremyndigheden synes vi i Enhedslisten også er fornuftig både af hensyn til barnets tarv og også, som flere har været inde på, i forbindelse med en eventuel retssag mod en, der er indehaver af forældremyndigheden. For os er det vigtigt, at det naturligvis er sådan, at såfremt en mistanke bliver frafaldet, gælder de almindelige regler naturligvis igen. Lige så vel som i forbindelse med at der rejses en tiltale, går vi også ud fra, at det så er sådan, at der vil være indsigt i journalen, så man har mulighed for at føre et forsvar. Men i de sager, hvor der er en mistanke undervejs og man simpelt hen er ved at undersøge, om der skal rejses en sag, kan vi godt se en fornuft i det.

Så er der delen om levende donorers samtykke til donation, og her er, som flere har været inde på, to forskellige grupper. Der er dels mindreårige under 18 år, hvor der er tale om en præcisering i forhold til den gældende praksis, dels er der så voksne inhabile, som vi har været inde på, f.eks. demente eller hjerneskadede. For os er det vigtigt, at de betingelser, som er skitseret i bemærkningerne, er understreget. Det er betingelserne om, at der kun er tale om væv, som er gendanneligt, f.eks. knoglemarv, at der ikke kan findes en anden egnet donor, som har evne til at give samtykke, at modtageren er en bror, søster, barn, forælder eller i helt særlige tilfælde et andet nært familiemedlem, og at donationen skal skabe mulighed for, at man redder modtagerens liv, og endelig – og det er også meget, me-

get vigtigt – at den pågældende donor ikke gør indsigelse. Med de betingelser kan vi godt tilslutte os forslaget.

Jeg har også bemærket i høringssvarene, at LEV, som er organisationen for udviklingshæmmede, betragter forslaget som velbegrundet og relevant, og at Institut for Menneskerettigheder også er positiv over for det. Det synes jeg er værd at bide mærke i.

Så vil jeg også bemærke, at vi fra Enhedslistens side har været kritiske over for, at man åbnede op tidligere for at bruge ægsortering til at finde velegnede donorer, men det regulerer det her forslag ikke for mig at se, så derfor kan vi godt tilslutte os ændringen.

Så er der som den tredje del sterilisation af både habile og inhabile voksne, og der er, som flere har været inde på, også to ændringer. For det første sænker man aldersgrænsen for sterilisation fra 25 til 18 år og indfører en samtidig refleksionsperiode på ½ år og for det andet, at man ændrer reglerne for inhabile voksne fra, hvor det før var sådan, at anden prævention skulle være udelukket, til, at det nu skal være sådan, at anden prævention skal være overvejet.

Til det første om sænkelsen af aldersgrænsen vil jeg sige, at det kan vi også støtte. Vi synes også, at det giver god mening, at aldersgrænsen flugter med myndighedsalderen. For det andet kan vi også godt støtte den forandring, og jeg er klar over, at det også på det her område af historiske årsager automatisk fører til, at der er mange, der lige løfter øjenbrynene en gang, og det synes jeg sådan set også er klogt at man gør. Der har været historier med tvangsterilisationer tidligere, og derfor er det meget, meget vigtigt for os, at det er understreget så klart i lovforslaget, at det her ikke åbner op for tvangsterilisation. Igen vil jeg også bemærke, at både LEV og Danske Handicaporganisationer, Institut for Menneskerettigheder og Socialpædagogernes Landsforbund er positive over for den foreslåede ændring.

Så med de bemærkninger kan vi støtte lovforslaget fra Enhedslistens side.

Kl. 14:22

Formanden:

Tak til Enhedslistens ordfører. Hr. Joachim B. Olsen som Liberal Alliances ordfører.

Kl. 14:22

(Ordfører)

Joachim B. Olsen (LA):

Vi har her at gøre med tre dele i det her lovforslag, som er meget, meget forskellige, og da der på alle tre områder er tale om forslag eller om ændringer i en gældende lov, som indeholder spørgsmål af etisk karakter – specielt et af dem – synes vi, at det er en uskik, at det er samlet i ét lovforslag. Derfor vil vi også støtte DF's forslag om, at det her lovforslag bliver delt.

Når det så er sagt, vil jeg sige, at vi i hvert fald uden videre kan støtte to af forslagene, nemlig delen om forældremyndighedsindehavers adgang til aktindsigt i mindreåriges journaler og spørgsmålet om sterilisation. Med hensyn til spørgsmålet om levende donors samtykke til donation anerkender vi, ligesom Venstre også meget fint gjorde rede for, at der er nogle væsentlige etiske dilemmaer, og vi vil endeligt ved andenbehandlingen redegøre for, hvad vi siger til den del af det. Jeg vil dog sådan umiddelbart sige, at der jo er nogle ret positive ting i det. Vi synes, at der i hvert fald er god idé i det her med at sige, at kommer man ud for en ulykke, kan man ikke give samtykke som forælder, f.eks. til at donere knoglemarv til sit barn, virker det ret til fornuftigt, at man vil kunne gøre det fremover.

Men som sagt er der nogle etiske spørgsmål, som vi også gerne vil have nogle svar på, og det vil vi bede om at få i udvalgsbehandlingen. Mange tak.

Kl. 14:24

Formanden:

Tak til Liberal Alliances ordfører. Fru Benedikte Kiær som konservativ ordfører.

Kl. 14:24

(Ordfører)

Benedikte Kiær (KF):

Som flere har nævnt her på talerstolen i dag i forbindelse med det her lovforslag, har vi at gøre med et forslag, der indeholder tre meget forskellige elementer. Jeg vil også som de andre ordførere lige knytte nogle kommentarer til de enkelte elementer.

Den første del af lovforslaget vil gøre det muligt at nægte en forældremyndighedsindehaver, der er mistænkt for at have udøvet incest på sit barn, adgang til at få oplysninger i barnets patientjournal. I dag er det kun muligt at sige nej til den mistænkte forældremyndighedsindehaver, såfremt det vil skade barnet. Det betyder, at der i de sager, hvor det ikke er tilfældet, skal gives adgang til patientjournalen, selv om det er til skade for efterforskningen. For at man kan retsforfølge vedkommende på lige fod med andre krænkere, skal det ikke være muligt for en mistænkt forældremyndighedsindehaver at tilpasse sin forklaring, alt efter hvad der står i barnets patientjournal. Derfor støtter vi i Det Konservative Folkeparti muligheden for at nægte adgang til barnets patientjournal.

Den anden del af forslaget drejer sig om, at det skal være muligt at udtage gendanneligt væv fra personer, som mangler evnen til at give samtykke til en donation. Det vil sige, at man ifølge det her forslag skal kunne donere væv til en nærtstående, selv om man ikke kan give samtykke. Det er et ekstremt følsomt område, hvad flere af ordførerne også har fremhævet, og det rejser en række spørgsmål. Det kræver helt klart, at der er nogle meget klare regler og nogle meget klare procedurer. Og det *skal* være en meget klar forudsætning, at den pågældende donor ikke har nogen som helst indvendinger.

Vi har alle sammen fået rigtig mange mails, der rummer masser af bekymringer, men også mange misforståelser. Derfor er det også vigtigt, at vi får manet de her misforståelser i jorden. Forslaget kommer med nogle meget klare betingelser – der er 4 stk. af dem – for at der overhovedet kan forekomme donation af gendanneligt væv fra personer, der ikke kan give samtykke, og det er betingelser, som Sundhedsstyrelsen skal sikre er opfyldt. Det er fire klare betingelser, der også klart definerer, hvem det egentlig er, der kan modtage gendanneligt væv, så derfor vil det jo ikke være sådan, som det fremføres i nogle af de mails, vi har fået, at man kommer bevidstløs ind på hospitalet, og så kaster de sig over én og tager noget knoglemarv ud af én. Nej, det skal være til et barn, f.eks. fra en far, der kan donere noget knoglemarv til sit barn.

Sundhedsstyrelsen skal ind som en godkendende myndighed. Det synes vi er rigtigt, og vi synes også, at forslaget, sådan som det er skitseret – også i nogle af de tilhørende bemærkninger – er klogt, for det gør det muligt for f.eks. en far, der har fået et slagtilfælde, og som ikke kan give samtykke, faktisk at gå ind at redde sit barn, som måske har fået leukæmi, når det viser sig, at faderen er den eneste brugbare knoglemarvsdonor. Jeg tror, at stort set alle forældre vil gøre hvad som helst for at redde deres børns liv, hvis de har muligheden for det – også selv om de er blevet inhabile. Men som sagt rejser det her forslag en masse bekymringer, og det er nogle bekymringer, som vi under behandlingen i udvalget skal have manet i jorden.

Den sidste del af forslaget handler om at sætte aldersgrænsen for sterilisation ned fra 25 år til 18 år, at lempe på nogle kriterier, og at få indført en obligatorisk refleksionsperiode på 6 måneder for dem, der er mellem 18 og 25 år, og som ønsker at få foretaget en sterilisation. Det er en refleksionsperiode, som også indeholder nogle samtaletilbud. Sædvanligvis er det jo sådan, at når man fylder 18 år, er man myndig, og så har man faktisk mulighed for at træffe nogle ret

afgørende beslutninger i ens liv. Man må tage et lån i banken, man har stemmeret, og man kan selv bestemme rigtig mange andre væsentlige ting i ens liv. Derfor er det svært at forklare, hvorfor man som myndig ikke må træffe beslutning om sterilisation.

Men det *er* et indgreb med varig betydning, og derfor er refleksionsperioden på de 6 måneder meget afgørende for, at vi kan gå med ind at støtte den del af forslaget. Det gælder også bemærkningerne i lovforslaget om, at det skal sikres, at f.eks. et menneske med udviklingshæmning også kan vælge at få foretaget et indgreb, men at det er meget væsentligt, at den enkeltes selvbestemmelsesret så absolut er i højsædet, ligesom det fremgår af bemærkningerne, at dette lovforslag på ingen måde ændrer ved, at der ikke er hjemmel i sundhedsloven til at kunne foretage sterilisation af tvangsmæssig karakter.

Med de bemærkninger kan Det Konservative Folkeparti støtte forslaget, men som sagt lægger vi meget vægt på, at de bekymringer, der er i forhold til den del, der handler om donation af gendanneligt væv, er noget, som vi får givet svar på, og som vi får manet i jorden, sådan at der ikke er nogen tvivl om, hvad denne del af forslaget indeholder og vil betyde.

Kl. 14:30

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Tak til ordføreren. Så er det ministeren.

Kl. 14:30

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag):

Tak for det og tak for den gode og meget saglige debat, vi har haft her i dag.

Det er jo, som ordførerne har været inde på, et lovforslag, der indeholder ændringer på flere forskellige områder, som har det tilfælles, at de sætter respekten for patientens rettigheder og velfærd i centrum. Det kræver, at vi foretager nogle etiske afvejninger – og det har flere af ordførerne også været inde på – og det kan jo som bekendt være kompliceret, når vi snakker om etiske afvejninger.

Der er etiske afvejninger, når det drejer sig om de få triste tilfælde, hvor et barn udsættes for overgreb eller vold fra egne forældre. Vi sikrer nu, at sundhedspersonen, der gør de fund på barnet, som giver grundlag for en underretning af politi eller sociale myndigheder eller begge, har mulighed for at begrænse forældrenes aktindsigt, så de ikke kan nå at opfinde en fiktiv forklaring, der passer med barnets skader. Det er der nogle etiske overvejelser omkring, det er klart. Jeg synes, vi lægger snittet det rigtige sted i lovforslaget her. Der er etiske afvejninger, når det handler om donation af gendanneligt væv fra et barn, som kan være med til at redde en søster, en bror eller en forældre ved donation, og når det handler om sterilisation af en udviklingshæmmet person, som har anmodet om det. Der er selvfølgelig etiske spørgsmål ved det hele.

Derfor synes jeg også, at der har været kloge og gode indlæg fra ordførerne, og jeg vil sige, at der har været mange gode overvejelser allerede. Jeg er meget enig med de ordførere, der har sagt, at det er rigtig vigtigt, at vi her får hegnet meget tydeligt ind, både hvad debatten drejer sig om og ikke drejer sig om, og i meget høj grad også, hvad det konkrete lovforslag drejer sig om og ikke drejer sig om.

Jeg mener, at vi både med den tidligere høring, der jo var rigtig lang, og den sidste høring har fået afdækket og belyst området rigtig godt, men jeg stiller mig naturligvis med glæde til rådighed for, hvad der måtte være af yderligere spørgsmål til lovforslaget under udvalgsarbejdet. Vi har alle en fælles interesse i, at det her bliver så godt belyst som overhovedet muligt, så der ikke kan være nogen tvivl om, hvad der er retsgrundlaget. Jeg takker for den seriøse behandling i salen her i dag og ser frem til udvalgsbehandlingen af lovforslaget.

Kl. 14:32

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Tak for det. Der er en kort bemærkning fra Jane Heitmann, Venstre. Kl. 14:32

Jane Heitmann (V):

Tak for ordet. Jeg stillede i min ordførertale en række spørgsmål og vil gerne her igen tillade mig at spørge ministeren om finansieringen af forslaget.

Kompenseres kommunerne for den merudgift, som de har i forhold til samtaleforløbene?

Kl. 14:32

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Ministeren.

Kl. 14:32

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag):

I udgangspunktet skal den udgift afholdes inden for vores egen ramme, men jeg vil sige, at jeg ikke kan forestille mig andet, end at kommunerne vil komme og rejse et krav om en sådan kompensation.

KI. 14:33

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Sundheds- og Forebyggelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette, er det vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

11) 1. behandling af lovforslag nr. L 155:

Forslag til lov om ændring af lov om en Cityring og lov om Metroselskabet I/S og Udviklingsselskabet By & Havn I/S. (Afgrening fra Cityringen til Nordhavnen).

Af transportministeren (Henrik Dam Kristensen). (Fremsættelse 27.02.2013. (Omtrykt)).

Kl. 14:33

Forhandling

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Martin Geertsen, Venstres ordfører, værsgo.

Kl. 14:33

(Ordfører)

Martin Geertsen (V):

Tak for det. Jeg kan sige, at medmindre der sker et eller andet fuldstændig vanvittigt her under de forskellige behandlinger, så er vi i Venstre meget glade for at kunne lægge stemmer til denne lille minietape, som afgreningen af metroen til Nordhavnen jo i virkeligheden udgør. Det er jo på mange måder sund fornuft at få arbejdet gjort nu.

For det første er spaden så at sige allerede i jorden. For det andet er det billigere for alle parter at etablere afgreningen nu frem for senere. Når vi så ovenikøbet, ud over hvad der er i den billetbaserede finansiering plus det kommunale bidrag, kan hente statens andel i overskydende midler fra signalprojektet, ja, så bliver det jo endnu mindre diskutabelt. For det tredje – og det er vigtigst af alt – får be-

boerne, de erhvervsdrivende og de mennesker, der arbejder i Nordhavnen, nu sikkerhed for, at de hurtigt, sikkert og smertefrit kan hoppe på metroen. Det eneste kritiske, man i virkeligheden kan sige om det her lovforslag, er, at det skulle vi måske alle sammen have gjort noget før.

Så med fare for at virke højstemt skal der herfra lyde et stort tillykke til københavnerne med nu at have fået endnu mere metro.

Kl. 14:34

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er Mette Reissmann, Socialdemokraterne.

Kl. 14:35

(Ordfører)

Mette Reissmann (S):

Jeg skal oplyse, at jeg også taler på vegne af Socialistisk Folkeparti.

Den københavnske metro er blevet en langt større succes, end nogen havde turdet håbe på. Når man først har siddet eller har stået i den københavnske metro og er suset på tværs af byen på ganske få minutter – man har undgået de køer, de stop for rødt og de evindelige forsinkelser i trafikken, der er, når man befordrer sig i bil – så kan man kun håbe på endnu mere metro. Og når Københavns Kommune tænker nyt og visionært og udbygger kommunen med bl.a. et spændende byggeri i Nordhavnen, giver det god mening med en forgrening af det allerede igangværende cityringsprojekt, så der også bliver en tilslutning til Nordhavnen. Det er politisk rettidig omhu. Det er intelligent samtænkning af investeringer i en bæredygtig infrastruktur, der for alvor skaber et alternativ til bilen.

Vi Socialdemokrater er derfor glade for, at vi med det her lovforslag er med til at sikre grundlaget for den nye metroforgrening til den nye bydel i Københavns Nordhavn, et projekt, der skal være færdigt allerede i 2019. Nordhavnen bliver en ny grøn bydel med ca. 40.000 indbyggere og med ca. 40.000 arbejdspladser.

Anlægsarbejderne i forbindelse med anlægget af metroen til Nordhavnen vil foregå som en integreret del af anlægsarbejderne på Metrocityringen. Så det er jo ligesom nu, der er hul igennem, for at sige det meget konkret; det er nu, beslutningen skal træffes. Ved at gøre det samtidig sparer man altså knap 200-300 mio. kr.

Jeg kan også sige, at vi i Socialdemokratiet er rigtig glade for, at der i udbudsmaterialet bliver indarbejdet sociale klausuler med krav om lærlinge- og praktikpladser. Kravene vil skulle udformes i overensstemmelse med udbudsreglerne.

I projektet vil der blive gjort mest muligt for at tage højde for behovet hos de beboere, der bor i nærheden af byggeriet; støj og øvrige gener skal være så begrænsede som overhovedet muligt. Desværre er det ikke muligt helt at undgå visse former for støj og gener m.m., når så stort et projekt skal realiseres, men det er vigtigt at understrege, at der fra politisk side er størst mulig fokus på at sikre færrest mulige gener for beboerne.

For en socialdemokrat, der brænder for den kollektive trafik og for en mere miljø- og klimarigtig transport, er det jo en glæde at skulle kunne fremme det her projekt, og som københavner, der elsker sin by, vil jeg også sige, at det er skønt at være med til at gennemføre endnu et stærkt og visionært projekt. Projektet her er kollektiv trafik, når det er allerklogest, det er byplanlægning, når det er mest visionært, og det er politik, når det er allerbedst og sjovest.

Derfor støtter Socialdemokraterne forslaget.

Kl. 14:37

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Der er en enkelt kort bemærkning fra hr. Henning Hyllested, Enhedslisten.

Kl. 14:37

Henning Hyllested (EL):

Ja, men jeg kan da sådan til en vis grad tilslutte mig begejstringen – og dog. Har den linjeføring, man har valgt, og den udformning, man har valgt at give afgreningen til Nordhavn, ikke undret ordføreren? Man laver en linje uden om den kommende station ved Trianglen, som vil være det handelsmæssige og på mange måder også befolkningsmæssige centrum, man laver ikke en eneste station i det kæmpemæssige boligområde omkring Århusgade, Randersgade, Nordre Frihavnsgade osv., med 50.000 beboere. Jeg mener, en metro skal vel leve af beboerne, skal leve af påstigerne, og så fører man den altså til Nordhavn Station og videre ud i et foreløbig mere eller mindre ubeboet område. Har det ikke undret ordføreren, at man gør det på den måde?

Kl. 14:38

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Ordføreren.

Kl. 14:38

Mette Reissmann (S):

Nej, det har ikke undret mig overhovedet. Jeg kan sige, at valget af de to nye stationer på den nye strækning er foretaget ud fra beregninger af, hvordan den mest optimale kombination af passagergrundlag og i øvrigt køretider opnås. Og der kommer jo folk til at bo ude i Nordhavn, vil jeg sige til hr. Henning Hyllested. Nogle af de etablerede boliger er faktisk snart indflytningsparate.

Det er klart, at infrastrukturmæssige investeringer jo skal ses over en meget lang periode. Ved etablering af endnu flere stationer som f.eks. på det sted, som hr. Henning Hyllested taler om, ville passagergrundlaget for de pågældende stationer, som der er lagt op til at etablere, være alt for lavt. Derfor ville køretiden blive for lang, og beregningerne ville også vise, at det ville give færre passagerer alt i alt.

Kl. 14:39

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Hr. Henning Hyllested.

Kl. 14:39

Henning Hyllested (EL):

Det er dog en besynderlig logik, at ved at anlægge stationer i tæt beboede områder, får man færre passagerer. Skulle jeg forstå det sådan? Det regnestykke vil jeg da vældig gerne se. Stadig væk: Man laver en linje fra en meget velbetjent station, Østerport, til en også velbetjent station, Nordhavn, man kører 2½ km under et af de mest tætbebyggede og tætbefolkede områder på Østerbro uden at tænke på at tage folk med ved den station, der kommer ved Trianglen, hvor man kører meget, meget tæt forbi på begge sider, alt efter om man skal den ene eller den anden vej, og man kører under hele det kvarter, jeg også nævnte før. Jeg kan ikke få det til andet, end at det vil give flere passagerer, og det vil give flere passagerer fra starten af på den linje, så man ikke nødvendigvis skal vente på at få rentabilitet af linjen, til Nordhavnsområdet engang er udbygget.

Kl. 14:40

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt): Ordføreren.

Kl. 14:40

Mette Reissmann (S):

Jamen altså, jeg anerkender, som hr. Henning Hyllested er inde på, at der da bor rigtig mange mennesker på Østerbro, det er jo et skønt område. Jeg er helt overbevist om, at hvis hr. Henning Hyllested stil-

ler spørgsmål om at få de konkrete beregninger oplyst fra ministeriets side, så vil de være tilgængelige for hr. Henning Hyllested.

Kl. 14:41

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. Kim Christiansen, Dansk Folkeparti.

Kl. 14:41

(Ordfører)

Kim Christiansen (DF):

Det her ændringslovforslag om en afgrening til Nordhavnen har Dansk Folkeparti selv været en del af og været med til at beslutte i forligskredsen, så selvfølgelig bakker vi også op om det her i dag, her fra talerstolen.

Det er ganske fornuftigt. Som flere har været inde på, sparer man en del penge her og nu ved at foretage den her afgrening, og samtidig er der sund fornuft i det. Jeg tror, det var Socialdemokratiets ordfører, der nævnte, at man kører ud til et område, hvor der bliver genereret 40.000 nye arbejdspladser. Nu hører vi mange udsagn i øjeblikket om mange nye arbejdspladser, men lad os nu se nogle af dem først.

Til gengæld er det så glædeligt, at vi også lægger stor vægt på sociale klausuler, så vi sørger for, at de arbejdspladser, vi skaber af den ene eller den anden grund med de her mange milliarder – jeg tror, at vi i dag her fra talerstolen står og bruger omkring 4 mia. kr., som vi pumper ud i infrastrukturen – er danske arbejdspladser, altså så det ikke bare er en kickstart til nogle østeuropæiske lande, vi genererer. Det er altså vigtigt, og det kan ikke påpeges stærkt nok fra Dansk Folkepartis side.

Så vi bakker helt op om den her beslutning – også om, at den bliver taget på nuværende tidspunkt – og håber som sagt, at den kan være med til at sikre nogle gode danske arbejdspladser i årene fremover.

Kl. 14:42

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Andreas Steenberg for Det Radikale Venstre.

Kl. 14:42

(Ordfører)

Andreas Steenberg (RV):

Nordhavn bliver et vækstområde i København. Det er her, at der bliver bygget nye boliger, og Københavns Kommune forventer også, at der i det her område vil ske en stor befolkningstilvækst.

Derfor kan Radikale Venstre støtte op om, at vi laver en afgrening på den nye metrocityring. Alle partier undtagen Enhedslisten har aftalt at afsætte 328 mio. kr. til det. Grunden til, at det er en god idé at gøre det nu, er, at vi kan spare penge. Vi er i gang med at bygge en metrocityring i indre by i København, og her har man tømt den yderste sø – jeg mener, at den hedder Sortedamsøen – og når man er i gang med at bore nede i jorden, kan man lige så godt bore en afgrening ud til Nordhavn.

Alt i alt regner vi med, at vi kan spare 300 mio. kr. på projektet, hvis vi gør det nu og her. Det kan måske lyde lidt mærkeligt, at Folketinget kan købe en helt ny metroafgrening for 328 mio. kr., men det skyldes, at København Kommune, Frederiksberg Kommune og nogle selskaber, bl.a. metroselskabet, er med til at finansiere det. Derfor kan vi få det relativt billigt.

Vi støtter den her udbygning, fordi vi tror, at det vil være med til at udvikle hovedstaden og få flere til at tage den kollektive trafik frem for bilen. Derfor kan vi støtte dette lovforslag.

Kl. 14:44

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Tak til den radikale ordfører. Den næste ordfører er hr. Henning Hyllested fra Enhedslisten.

Kl. 14:44

(Ordfører)

Henning Hyllested (EL):

Man burde jo være voldsomt begejstret, når der foregår en udbygning af den kollektive trafik, og det er Enhedslisten normalt også. Jeg må dog sige, at det her projekt er vi ikke så vildt begejstrede for – ikke fordi vi ikke er glade for og tilhængere af, at der kan komme kollektiv trafik og forsyne det nye Nordhavnsområde, i takt med at det bliver udbygget, men mere fordi vi faktisk synes, at det projekt, der ligger her, og som er foreslået, på mange måder er jammerligt og slet ikke opfylder sit formål.

Jeg har allerede været inde på det i nogle af de spørgsmål, jeg stillede til den socialdemokratiske ordfører: Man forbinder to stationer i områder, som i forvejen er ganske velforsynede med kollektiv trafik – det er udmærket; det giver omstigningsmuligheder – med en linje på 2,5 km uden et eneste stop imellem dem. Vi finder det fuldstændig tåbeligt, at man ikke i et af de tættest beboede områder på Østerbro har et stop. Man skal alligevel i forbindelse med Cityringen lave en ny station ved Trianglen, som er en meget central plads på Østerbro, og der er hele beboelseskvarteret nede omkring Randersgade, Nordre Frihavnsgade, Århusgade, og hvad det hedder alt sammen dernede. Det er fuldkommen tåbeligt, at man ikke, når man er i gang, giver mulighed for, at det tætbefolkede byområde også bliver betjent med kollektiv trafik.

Det er muligt at forestille sig, at den afgrening, man vil lave i det nye afgreningskammer, som ligger ud for Søerne, hvor man er i gang, fik en anden udformning, eller at man lavede den et helt andet sted, så man rent faktisk kørte via Cityringens linje til Triangel Station og lavede afgreningen derefter. Det kommer selvfølgelig til at koste nogle flere penge, men når man nu er i gang ...

Der er selvfølgelig nogle følger af det her. Man har beregnet, at man vil have 11.000 daglige passagerer på linjen. Det er sikkert som alt andet, når Metroselskabet har været inde at lave beregninger osv., vurderet alt for højt. Det plejer Metroselskabet at gøre helt konsekvent, og det har de sikkert også gjort her. Vi kan blive helt bange for økonomien i det, hvis en investering på alt i alt 2,2 mia. kr. skal forrentes med 11.000 passagerer eller det, der er mindre. Det kan vi godt være lidt nervøse for. Det har vi også set ved de øvrige anlæg af metroen rundtomkring, hvor økonomien mildest talt vakler med meget, meget stor gældsætning.

Til hele diskussionen omkring metroen hører også diskussionen om anlæg af letbaner. Det er jo en kendsgerning, at man får fire-fem eller måske flere – alt efter projektet – kilometer letbane for, hver eneste kilometer man laver metro, og det får man jo altså for de samme penge. Og så har letbaner den kæmpefordel, at de fortrænger biler. Et af formålene med at etablere kollektiv trafik er vel at dæmpe biltrafikken og mindske trængslen, og det er letbanerne altså ganske fremragende til, i og med at de jo stjæler areal, om jeg så må sige, fra bilerne. Det kan jeg ikke forstå ikke er en ambition. Det er klart, at når man kunne få meget mere letbane for de samme penge, som man laver metro for, ville det betyde, at man på Østerbro kunne udbrede et ganske pænt letbanenet i netop det kvarter med de 50.000 indbyggere, der er tale om.

Som sagt synes vi, at finansieringen er ganske risikabel. Man opererer også med tilbageløb fra signalprojektet på 380 mio. kr., kan jeg se, fra statens side. Ja, de penge bliver også disponeret til en Storstrømsbro, og hvad ved jeg. Det foregår jo i forligskredsen – den gamle forligskreds, som vi kalder den. Men det er jo stadig væk fugle på taget. Signalprojektet er ikke udrullet. Der er ganske vist indgå-

et kontrakter, men jeg synes, det er lidt risikabelt at disponere over nogle penge, som man ikke helt ved om nu også er til stede. Og så opererer man med passagerindtægter på over 1 mia. kr. – helt præcis 1 mia. og 80 mio. kr. Men hvis nu passagerprognosen i første omgang ikke holder, har man jo altså også et problem der. Vi har også set ved de første anlæg af metroen på Amager, at By og Havn skal ind over og være medfinansierende for 900 mio. kr., bl.a. ved ejendomsbidrag og den slags ting. Men vi ved, at ejendomsmarkedet i øjeblikket er bundfrossent, så spørgsmålet er, om de penge kommer ind, eller om man skal ud at gældsætte sig yderligere.

Så er der hele spørgsmålet omkring miljøpåvirkninger i anlægsfasen. Der har været stor diskussion om det her i foråret og i efteråret, og vi håber bare, at Metroselskabet har taget det ad notam og faktisk sætter ind over for det. Det er en lidt jammerlig behandling, man har givet den del af befolkningen, som har været påvirket af det.

De sociale klausuler er ikke sikret med lovforslaget. De skal sikres i kontraktudbuddet. Det kan jeg godt se, men vi kunne nu godt tænke os, og det kunne vi godt finde på at stille et ændringsforslag om, at det faktisk står i lovforslaget, at det skal foregå sådan. Så er vi da i hvert fald helt sikre.

Som sagt: Vi stemmer ja til det lovforslag, men vi gør det med stor, stor ulyst, og vi vil selvfølgelig godt belæres om det, hvis vi tager alvorligt fejl.

Kl. 14:50

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. Leif Mikkelsen, Liberal Alliance.

Kl. 14:50

(Ordfører)

Leif Mikkelsen (LA):

Vi stemmer til gengæld ja med stor lyst. For det her er jo et eksempel på, at en række partnere, der står sammen om det her, udviser rettidig omhu, og den plan, der ligger for Nordhavnen, som er en stor, ambitiøs plan, rummer en mulighed for i tide at få Nordhavnen bundet sammen med den øvrige Cityring. Og det kan gøres til en billigere penge, end hvis man kommer i tanke om det senere. Derfor er det rettidig omhu, og det er klogt.

Derfor behøver vi egentlig ikke at forlænge debatten her så meget. Det er forligsbundet, og det er et godt projekt, som løser en opgave, der rækker langt ud i fremtiden.

Derfor er det meget flot, at vi så tidligt i sådan et forløb imødekommer det ønske, der har været fra de planlæggere, der planlægger Nordhavnen. Det er jo en storstilet plan, som kan komme til at betyde ret meget for København fremover.

Så de fleste aktører skal roses, og Liberal Alliance stemmer for. Tak for ordet

Kl. 14:51

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. Tom Behnke, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 14:51

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Enhver, der har prøvet at køre med metroen – altså den eksisterende metro – ved, at det er hurtigt, nemt og bekvemt, og vi synes faktisk, det er en rigtig god idé, at den bliver udvidet. Ikke bare med Cityringen, men også med, at man laver en afstikker ud til Nordhavnen, og at den på den måde forbinder byen med det store område, som er under kraftig udvikling i øjeblikket – både hvad angår beboelse og erhverv.

Det er hensigtsmæssigt, at man gør det, for metroen er – som jeg nævnte – hurtig, nem og bekvem, og det er også en rigtig god miljømæssig løsning på transport. Det gør også, at vi får noget af trængslen væk fra vejene og over i det kollektive, og det er slet ikke nogen skade til. At det så også ovenikøbet er sådan, at vi ved at tage en beslutning på nuværende tidspunkt kan spare nogle penge, er jo slet ikke så ringe endda.

Fra De Konservatives side skal jeg hilse og sige, at vi kan støtte lovforslaget.

Kl. 14:52

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Tak til ordføreren, og så er det transportministeren. Værsgo til ministeren

Kl. 14:52

Transportministeren (Henrik Dam Kristensen):

Jeg vil gerne sige tak til ordførerne for den venlige måde, der er blevet taget imod lovforslaget på. Jeg tror, det var fru Mette Reissmann, som sagde, at det er nu, beslutningen skal tages. Det er fuldstændig rigtigt, både hvis man vil det fornuftige i forhold til den fase, vi er i med cityringen, og i forhold til også at være økonomisk ansvarlig.

Så jeg skal ikke gentage de mange gode argumenter, som ordførerne har givet, for, at vi træffer den beslutning nu, ud over at sige, at jeg er glad for de kommentarer, der har været til det. Så er det måske ikke forkert at sige, at den eneste, der var en anelse skeptisk, var hr. Henning Hyllested. Det er også fint nok, men lad mig bare kommentere to af de ting, som hr. Henning Hyllested gjorde opmærksom på.

Den ene ting er: Skal der være flere stationer? Det er jo en vurdering, vil jeg sige til hr. Henning Hyllested, om man skal det eller ej. Men kombinationen af den passagertilvækst, vi vil kunne opleve med flere stationer, og den længere transporttid, der vil være, fortæller sådan set, at det ville være en dårlig idé, og så skal man efter min mening ikke gøre det sådan.

Det andet, som hr. Henning Hyllested var inde på, er en lidt mere generel diskussion, og det er, at man ikke skal prøve på at foregøgle nogen, at man kan lave så indgribende en ting som at bygge en metro i en stor by som København, uden at det i anlægsfasen generer nogen. Det er desværre et faktum. Men jeg er meget enig i det, som hr. Henning Hyllested også pointerede, nemlig at man skal gøre, hvad man kan, for dels at informere, dels selvfølgelig at gøre det her så lempeligt, som det jo overhovedet kan gøres. Jeg tror ikke, man skal prøve på at bilde nogen ind, at det her ikke kommer til at påvirke nogen i anlægsfasen. Det er desværre sådan, men vi skal gøre det så godt og så omhyggeligt, som vi overhovedet kan.

Det sidste, som hr. Henning Hyllested var inde på, var de sociale klausuler. Jeg vil bare sige, at den her regering fra starten på Femernprojektet, men også andre projekter, har været optaget af de sociale klausuler, og det står mejslet helt klart, at de også vil være det i forbindelse med det her projekt. Jeg synes i øvrigt, det er glædeligt, at i hvert fald Københavns Kommune, ved jeg, også har det med som en betingelse, så der i ejerkredsen er bred enighed om det.

Men som sagt tak for de venlige tilkendegivelser. Jeg vil gøre, hvad jeg kan, for at udvalgsarbejdet kommer til at gå så nemt og smidigt som overhovedet muligt.

Kl. 14:54

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Der er to korte bemærkninger. Det er først hr. Henning Hyllested. Kl. 14:54

Henning Hyllested (EL):

Det er lige til spørgsmålet om de der flere stationer: Jeg vil selvfølgelig udbede mig om at få det der regnestykke, som siger, at det giver færre passagerer at stoppe der, hvor folk bor. Det skulle være

den eneste storby hele verden, hvor den logik pludselig skulle gøres gældende. Jeg kan ikke forstå, at ministeren ikke kan se det. Man er i forvejen ved at etablere en station ved Trianglen - det kan næsten siges at være det handelsmæssige og beboelsesmæssige centrum på Østerbro – og man kommer lige forbi med den nye Nordhavnslinje. Man kører forbi i ganske få hundrede meters afstand på den ene linje, og man er endnu tættere på med den anden linje.

For at sige det rent ud kan jeg ikke få ind i mit hoved, at det ikke skulle være en fordel at stoppe der, hvor folk bor. Jeg må henvise til f.eks. Wien, hvor metrostationerne jo ligger med 300-400 meters mellemrum. Her laver man en linje, hvor der ikke gøres holdt i 2,5 km, og hvor man kører under den mest beboede område overhovedet på Østerbro. Jeg kan ikke få ind i mit hoved, at det ikke skulle være smart at stoppe der. Hvem der har lavet det der regnestykke, vil jeg selvfølgelig spørge om under udvalgsarbejdet, for det vil jeg da ge-

Kl. 14:56

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Ministeren.

Kl. 14:56

Transportministeren (Henrik Dam Kristensen):

Nu ligger det selvfølgelig ikke inden for min mulighed eller for den sags skyld ønske at putte noget ind i hr. Henning Hyllesteds hoved. Det, jeg gerne vil, er at give nogle faktuelle oplysninger. Derfor vil jeg sige til hr. Henning Hyllested, at de beregninger, der ligger til grund for det her, vil vi selvfølgelig meget gerne udlevere, men det er en kombination af vurderingen af, hvor mange man tror vil benytte en station, og af, hvor mange der så vil synes, at det er lidt træls at have det der stop, som man så ikke synes, at der er behov for. Men der ligger selvfølgelig nogle beregninger bag, og hvis hr. Henning Hyllested beder om dem i udvalgsarbejdet, vil hr. Henning Hyllested selvfølgelig få dem.

Kl. 14:56

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Hr. Henning Hyllested.

Kl. 14:56

Henning Hyllested (EL):

Det er klart, og jeg vil i forhold til de beregninger høre, om der er taget hensyn til de internationale erfaringer fra alle andre storbyer i hele verden. Det vil jeg vædde med at der ikke er. Det kan der næsten ikke være.

Så vil jeg sige til spørgsmålet om de sociale klausuler, at jeg føler mig helt tryg ved det, også på baggrund af den debat, vi har haft igennem lang tid om sociale klausuler. Jeg vil gerne kvittere for, at transportministeren i flere omgange har sagt, at der skal laves sociale klausuler ved større anlægsprojekter, Femern Bælt osv. osv. Vi har haft diskussionen. Når jeg gerne ser, at det bliver direkte indføjet i loven, er det jo også, fordi vi desværre må erkende, at der kan komme en ny regering, som ikke er så voldsomt optaget af det her. Vi ved jo, at den tidligere regering i hvert fald ikke var det. Der er stort set ingen sociale klausuler fra den tid på de store anlægsprojekter. Det kan selvfølgelig gøre mig lidt nervøs, for når man så til sin tid skal lave kontrakterne, har vi, hvis der skulle være kommet nye regering, måske balladen. Det vil jeg gerne undgå, ved at det står direkte i lovforslaget.

Kl. 14:57

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt): Ministeren.

Kl. 14:57

Transportministeren (Henrik Dam Kristensen):

Jeg skal selvfølgelig kun blande mig udvalgets behandling af et lovforslag, hvis jeg bliver bedt om det. Men jeg vil bare forsikre hr. Henning Hyllested om, at sociale klausuler også i det her projekt kommer til at stå stærkt, så længe jeg er transportminister.

Kl. 14:58

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Kim Christiansen, Dansk Folkeparti, for en kort bemærkning.

Kl. 14:58

Kim Christiansen (DF):

Jeg kan så garantere hr. Henning Hyllested for, at når der kommer en anden regering, skal Dansk Folkeparti nok være garant for, at der kommer sociale klausuler. Det har vi faktisk også bekymret os meget om under den nuværende regering.

Det er det, jeg godt lige vil spørge ministeren lidt ind til, for en ting er jo, at vi har nogle intentioner, men hvordan vil man sikre, at der ikke foregår rekruttering af f.eks. polsk og rumænsk arbejdskraft via diverse vikarbureauer? Beskæftigelsesministeren har jo i hvert fald i et svar til mig sagt, at man godt kan acceptere 80 kr. i timen, når det går over vikarbureauer, for så er det jo godkendt nede i EU, og så kan vi ikke rigtig gøre noget ved det. Jeg vil da gerne have at vide, hvordan vi kan skrive os ud af det, så det her reelt også bliver danske arbejdspladser.

Kl. 14:58

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Ministeren.

Kl. 14:59

Transportministeren (Henrik Dam Kristensen):

Jeg har på fornemmelsen, at hr. Kim Christiansen er ganske godt inde i det her stof og også i forhold til, hvordan EU's udbudsregler er. Det, vi selvfølgelig vil gøre her, som vi gør andre steder – Femern er nævnt, men der kunne også nævnes andre projekter – er selvfølgelig, at vi hæfter det op på de internationale konventioner, der er på det her område. Så er det sådan, at når man overholder de regler, skal man have de samme arbejds- og lønforhold, som er normale i det område, man arbejder i. Er det på Femern, man arbejder, er det som på Lolland; er det i København, man arbejder, er det som i København. Så kan man efterfølgende ikke stille krav om, at det så skal være eksempelvis nogle med et dansk pas, der skal have jobbet, men det er selvfølgelig med til at sikre, at det arbejde, der bliver udført, bliver udført på en måde, som er acceptabel. Og så er jeg i øvrigt sikker på, at dansk arbejdskraft også godt kan konkurrere.

Kl. 14:59

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Kim Christiansen, Dansk Folkeparti.

Kl. 14:59

Kim Christiansen (DF):

Jeg er fuldstændig på det rene med, at det ikke så meget er passet, der er afgørende – det er selvfølgelig, at der bliver arbejdet efter danske løn- og overenskomstforhold. Det er faktisk også det, jeg spørger lidt ind til. Så må jeg også formode, at det udelukker, man kan gøre brug af udenlandske vikarbureauer, der aflønner de pågældende medarbejdere med 80 kr. i timen.

K1 15:00

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Ministeren.

Kl. 15:00

Transportministeren (Henrik Dam Kristensen):

Nu skal man måske passe på som fagminister, for nu er vi inde på en anden ministers område, og jeg er ikke ekspert i forhold til brug af vikarbureauer osv. Jeg vil bare sige, at den måde, det har været håndteret på, eksempelvis i forbindelse med Femern, gør mig tryg. Det er de metoder, vi også vil bruge i forbindelse med det her, altså hæfte det op på de internationale konventioner. Og så skal jeg nok passe på med at gå i detaljer omkring vikardirektiv osv. – det tror jeg at jeg vil overlade til nogle, som har lidt mere forstand på det end mig.

Kl. 15:00

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Transportudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, er det vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

12) 1. behandling af lovforslag nr. L 156: Forslag til lov om elektrificering af jernbanen.

Af transportministeren (Henrik Dam Kristensen). (Fremsættelse 27.02.2013).

Kl. 15:01

Forhandling

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt): Kristian Pihl Lorentzen som Venstres ordfører.

Kl. 15:01

(Ordfører)

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Dette lovforslag indebærer, at transportministeren bemyndiges til at undersøge, projektere og etablere de nødvendige anlæg med henblik på elektrificering af statslige jernbanestrækninger. Bemyndigelsen vil i første omgang blive anvendt på strækningen Esbjerg-Lunderskov, derefter Køge Nord til Næstved, og på et senere tidspunkt på andre statslige jernbanestrækninger, når der foreligger politiske aftaler herom.

Vi må desværre konstatere, at Danmark er en sort plet på Europakortet, når det gælder elektrificering af jernbanen. Stort set alle andre lande i Europa har for længst erstattet dieseltog med eltog, men kun dele af det danske jernbanenet er blevet elektrificeret. I dag er hovedstrækningerne mellem Øresund og Padborg via Storebælt elektriske. Det samme gælder strækningerne Tinglev-Sønderborg samt København-Helsingør.

Elektrificeringen af banen fik desværre et gevaldigt skud for boven i 1999, hvor den daværende SR-regering sammen med venstrefløjen valgte at skrinlægge den fortsatte elektrificering af banen og i stedet satse på IC4-dieseltog. De blev bestilt af DSB i Italien i år 2000. Det har senere vist sig at være en skæbnesvanger beslutning, der har kostet de danske passagerer mange ærgrelser og skatteyderne mange penge. Et sort kapitel i DSB's historie og en lektie om altid frem over at købe vel afprøvede tog, hyldevarer, som vi ved vil fungere. De alvorlige problemer omkring IC4 har også vist os, at tiden

er inde til at fortsætte elektrificering af fjernbanerne, og det var jo faktisk noget, der blev vedtaget som lov her i salen allerede i 1979.

I Venstres sind hersker der ingen tvivl om, at en fortsat elektrificering af banen vil skabe rammerne for en langt mere moderne jernbane med bedre, billigere og mere stabil drift. Dertil kommer de åbenlyse miljøfordele ved at erstatte diesel med el, og desuden er vedligeholdelsen af eltog langt billigere end af dieseltog. Vi glæder os derfor over den brede trafikaftale fra februar 2012, hvor vi afsatte 1,2 mia. kr. til elektrificering af banen mellem Lunderskov og Esbjerg frem mod 2015. Samtidig afsatte vi penge til, at der kan udarbejdes langt mere præcise anlægsskøn for elektrificeringen af yderligere strækninger i landet, herunder Fredericia-Aalborg samt Roskilde-Kalundborg, Nordvestbanen. Venstre ser frem til efteråret 2013, hvor vi på baggrund af denne analyse har et sikkert beslutningsgrundlag for den videre elektrificering af banen frem mod 2020.

Desuden har vi med aftalen om en fast forbindelse ved Femern Bælt sikret, at der kommer eltog på strækningen mellem Ringsted og Rødby, der er en uhyre vigtig jernbanekorridor mellem Skandinavien og det europæiske kontinent både med hensyn til passagerer og gods på banen.

Fremadrettet bliver den store udfordring at skaffe holdbar finansiering til den fortsatte elektrificering af banen, hvor især den stærkt befærdede strækning mellem Fredericia og Aalborg trænger sig på sammen med Nordvestbanen på Sjælland. Jeg noterer mig i den forbindelse, at der er en betydelig interesse hos potentielle private investorer, der gerne vil på banen med langsigtede investeringsprojekter. Nærmere analyser vil vise, om det er samfundsøkonomisk forsvarligt og klogt at satse på et sådan OPP-samarbejde.

Men i første omgang drejer det sig om, at vi får gennemført elektrificeringen til Esbjerg, der allerede er fuldt finansieret af Infrastrukturfonden. I den forbindelse er det i øvrigt oplagt, at vi i forbindelse med et kommende udbud af togkørslen mellem København og Esbjerg undersøger muligheden for, at vi faktisk får det rullende materiel, altså eltogene, med i hatten, når vi spørger om prisen for kørsel med togene.

Samlet set er der tale om et godt lovforslag, som Venstre varmt kan støtte. Og jeg skulle hilse fra min konservative kollega og meddele, at også Det Konservative Folkeparti støtter lovforslaget.

Kl. 15:05

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Der er en kort bemærkning fra hr. Andreas Steenberg, Det Radikale Venstre.

Kl. 15:05

Andreas Steenberg (RV):

Nu holdt Venstres ordfører en rigtig pæn tale om elektrificering og om de strækninger, vi mangler at få elektrificeret. Hr. Kristian Pihl Lorentzen er jo kendt for at være for stort set alle infrastrukturprojekter, man kan komme på – jeg kan i hvert fald ikke rigtig komme på nogen, som hr. Kristian Pihl Lorentzen er imod. Det, der jo bare er sagen, er, at det koster penge, og regeringen har nu spillet ud med en togfond – med 27,5 mia. kr. fra nordsøolien – som skal sørge for, at vi har finansiering til elektrificering af de resterende strækninger. Vil Venstre støtte op om det?

Kl. 15:06

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt): Ordføreren.

Kl. 15:06

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Nu kan vi jo godt tage en debat om Togfonden DK, som regeringen spillede ud med forleden, men jeg kan starte med at slå fast, at Venstre ikke går ind for en finansiering, som bærer præg af fugle på ta-

get, og vi må nok indrømme, at når vi nærlæser udspillet, kan vi konstatere, at det er en meget luftig finansiering, som ikke vokser i Venstres have. Så mit umiddelbare svar er, at Venstre ikke skiber sig ind i den finansiering. Vi vil utrolig gerne bidrage til en fortsat elektrificering, men vi vil altså finde en anden og holdbar finansiering.

Når man nærlæser bemærkningerne til dette lovforslag, er det i øvrigt påfaldende, at regeringen jo selv i lovforslaget har anført, at den analyse af elektrificeringen, der er igangsat, bl.a. med henblik på at vi får nogle robuste priser på, hvad det koster, er færdig i efteråret. Derfor kan det virke en smule pudsigt, at der pludselig her 6 måneder før, analysen er færdig, kommer en omfattende Togfonden DK-plan dumpende, inden vi faktisk har det reelle beslutningsgrundlag. Men sådan er der jo så meget.

Kl. 15:07

 $\textbf{Den fg. formand} \; (Lars \; Christian \; Lilleholt):$

Andreas Steenberg.

Kl. 15:07

Andreas Steenberg (RV):

Hver gang man går hr. Kristian Pihl Lorentzen lidt på klingen med hensyn til, hvor pengene skal komme fra, dumper OPP ned fra himlen, og det gør det også i dag. OPP står jo for offentligt privat partnerskab, og det betyder i den her henseende, at hr. Kristian Pihl Lorentzen vil låne pengene af pensionsselskaberne, som vi så skal betale tilbage. Det vil sige, at det jo også koster penge. Det, vi har foreslået, er, at alle skal betale det samme i Nordsøen, for det er jo noget mærkeligt noget, at nogle skal betale mindre end andre.

Derfor vil jeg gerne spørge hr. Kristian Pihl Lorentzen: Hvorfor mener Venstre, at nogle selskaber skal betale mindre end andre i Nordsøen? Jeg synes ikke, det er rimeligt.

Kl. 15:08

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Ordføreren.

Kl. 15:08

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Nu er det jo faktisk en debat, der hører hjemme i en helt anden kreds, men jeg kan da godt knytte nogle bemærkninger til det.

Vi synes, at regeringen fører en zigzagkurs med hensyn til Nordsøen og med hensyn til DONG, og der er meget, der tyder på, at hvis man gør det med finansiering fra Nordsøen, som regeringen foreslår, vil der ske det samme som i England, nemlig at man får svært ved at få nogen til at investere i at udvinde olien de steder, hvor det ikke er så let at trække olien op. Det vil sige, at der faktisk ingen penge kommer i kassen til infrastruktur. Derfor er vi klar til at kigge på en holdbar finansiering, også til elektrificering af banen – det er noget, vi prioriterer meget højt i Venstre – og en af måderne kunne være at inddrage den private sektor, hvis det viser sig, at det er samfundsøkonomisk ansvarligt. Når vi går over til elektrificering, sparer vi jo rent faktisk temmelig mange driftsudgifter, der i sig selv kan være med til at finansiere de afdrag, der skal være for finansieringen, for selvfølgelig skal pensionssparerne have noget forretning af deres penge. Men alt det har vi ikke taget stilling til endnu. Nu skal vi først have udboret mulighederne, og det er mit indtryk, at det er regeringen på vej til - men en finansiering fra nordsøolien virker meget luftigt, som fugle på taget, ja, nogle ville endda sige fugle på månen.

Kl. 15:09

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Benny Engelbrecht, kort bemærkning.

Kl. 15:09

Benny Engelbrecht (S):

Det er ikke for at udbrede mig om ornitologi, men der er næppe fugle på månen, vil jeg sige til hr. Kristian Pihl Lorentzen, lige så lidt som der er specielt meget luftighed i den finansieringsmodel, som regeringen har foreslået.

Jeg kunne godt tænke mig, at hr. Kristian Pihl Lorentzen bare helt simpelt kunne bekræfte over for Folketinget, at det er sådan, at når et selskab investerer i olieudvinding, kan det trække de investeringer fra, og at det altså først er i det øjeblik, at der er et overskud – et overskud – at man betaler skat. Kan hr. Kristian Pihl Lorentzen bekræfte det?

Kl. 15:10

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Ordføreren.

Kl. 15:10

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jeg kan høre, at det her skal udvikle sig til en skattepolitisk debat, der er et stykke væk, er kommet lidt af sporet, kan man sige, i forhold til jernbanen. Men det er jo rigtigt, hvad hr. Benny Engelbrecht siger der.

Jeg vil bare stadig væk hævde, at det er en luftig finansiering, fordi ingen jo ved, om nogen er interesseret i at investere i Nordsøen under de betingelser, under de opstrammede betingelser, som regeringen lægger op til her. I hvert fald er der mange af de potentielle investorer, som allerede har problematiseret det. Så derfor tillader jeg mig sige, at det er fugle på taget, og det er ikke den finansiering, vi synes vi skal satse på. Og i øvrigt har jeg forstået, at finansieringen af Togfonden DK løber i perioden fra 2017 og helt frem til 2042, altså at det er om et par generationer, at det der er gennemført.

Så det er en meget interessant plan, men ved nærmere gennemsyn viser det sig, at den er noget luftig, og vi ser da frem til senere at få lejlighed til at debattere det grundigt, også med ministeren. For indtil videre har vi ikke hørt så meget om detaljerne i den plan, og hvad der er baggrunden for den. Desværre synes det, som om man har tilsidesat de meget grundige analyser, der netop skulle føre frem til en samlet heltidsorienteret langtidsinvesteringsplan og i stedet for lige pludselig sådan over night er kommet med den her plan. Men det får vi anledning til at tale om en senere lejlighed.

Kl. 15:11

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Benny Engelbrecht.

Kl. 15:11

Benny Engelbrecht (S):

Ja, man får jo næsten den tro, at i fremtiden bliver olie en så lidt efterspurgt ressource, at det ikke vil være interessant at bore efter den olie, som måtte befinde sig i Nordsøen. Jeg kan så bare sige til hr. Kristian Pihl Lorentzen, at der næppe er nogen, der vil prøve at flytte den et andet sted hen for at bore den op dér; det kan nemlig ikke lade sig gøre. Det er en af fordelene ved sådan en beskatning. Men lad det nu være, hvad det være vil.

Jeg er sikker på, at vi får ret, måske endda på den gode side, i forhold til oliebeskatningen. Jeg synes i hvert fald, det er rimeligt nok, at andre olieselskaber kommer til at betale det samme, som eksempelvis nogle af dem, der har opereret derude i mange år, har gjort.

Men når der nu kommer et provenu, hvad er det egentlig så, som Venstre kunne tænke sig at bruge de her penge på? For jeg går da ud fra, at hr. Kristian Pihl Lorentzen, når man støtter det lovforslag, der ligger nu, og som handler om at elektrificere hele Danmark, så faktisk også gerne vil elektrificere hele Danmark, altså finde pengene til

det. Så jeg skal bare forstå, om det er sådan at forstå, at Venstre i virkeligheden vil nedprioritere elektrificeringen af Danmark og hellere vil gøre noget andet i stedet for?

Kl. 15:12

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt): Ordføreren.

Kl. 15:12

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jamen jeg vil gerne gentage, hvad jeg sagde i min ordførertale. Vi synes, at elektrificeringen er vigtig at komme videre med. Alene IC4-problematikken dokumenterer jo klart, at der er sund fornuft i at komme videre i en fart, og det gør vi jo så også. Som bekendt er vi med i aftalen om elektrificeringen til Esbjerg. Det glæder vi os meget til.

Nu skal de sidste strækninger så med, og der er vi klar til at indgå i forhandlinger om, hvordan der kan findes en holdbar finansiering til det. Om det skal være i regi af infrastrukturfonden eller andre penge, eller om der skal inddrages private investorer, kan jeg ikke stå og sige her. Det må bero på en forhandling på finanspolitisk niveau. Men som sagt er vi meget opsatte på den fortsatte elektrificering, og derfor støtter vi det her lovforslag.

Kl. 15:13

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt): Jonas Dahl, SF.

Kl. 15:13

Jonas Dahl (SF):

Indledningsvis vil jeg bare høre, om Venstres ordfører ikke vil bekræfte, at den beskatning, som man fra dansk side lægger op til nu at implementere på Nordsøen over for alle de firmaer, der vel og mærke agerer i Nordsøen, stadig væk er lavere end den, man har i Norge, og at man i øvrigt også i Norge har haft en ganske givtig olieforretning gennem de senere år. Det vil jeg bare høre om ordføreren ikke vil bekræfte.

Så kunne jeg egentlig også godt tænke mig at grave lidt i, hvad det er for en finansiering, Venstre foreslår, for det blafrer lidt i vinden. Ordføreren sagde nu, at OPP er svaret på det, men jeg ved ikke, om ordføreren har nogen eksempler på, at man i Danmark, i de 10 år de borgerlige sad ved magten, har gennemført OPP-projekter på jernbanestrækninger. For jeg har lidt svært ved sådan at finde dem i materialet, men det kan være, at ordføreren er bekendt med nogle gode eksempler på OPP-projekter på banestrækninger i Danmark, i de 10 år Venstre selv sad ved magten.

Så siger ordføreren det her om holdbar finansiering, og så foreslår ordføreren endda selv Infrastrukturfonden. Har ordføreren kendskab til, at der skulle være et milliardbeløb, som kunne finansiere en elektrificering af jernbanenettet nord for Fredericia f.eks., i Infrastrukturfonden?

Kl. 15:14

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt): Ordføreren.

Kl. 15:14

$\textbf{Kristian Pihl Lorentzen} \ (V):$

Hvordan og hvorledes oliebeskatningen er i Norge, vil jeg undlade at kommentere. Det må jeg tilstå at jeg ikke er inde i detaljen i, og det forventes heller ikke af en trafikordfører. Så det er lidt pudsigt, at vi ligesom skal have en oliepolitisk debat og en oliebeskatningsmæssig debat her. Det er en sjov drejning, man forsøger at give debatten.

Som sagt er vi opsat på den videre elektrificering. Vi er også klar til at indgå i forhandlinger om, hvordan vi skaffer nogle flere penge, hvad enten det skal være inden for Infrastrukturfonden, eller vi skal finde nogle andre penge uden for. Det må jo indgå i de enkelte finanslovforhandlinger for de enkelte år.

Eksempelvis fandt Venstre og De Konservative sammen med Dansk Folkeparti et år knap 3 mia. kr. til et gevaldigt løft af vedligeholdelsen af vejnettet i en finanslovforhandling. Så det kan Socialistisk Folkeparti tage det ganske roligt med hensyn til; det skal nok komme til den tid. Vi synes bare, det er underligt, at regeringen har valgt at spille ud med sådan en plan, hvor man vil bruge 28 mia. kr. som luftig finansiering helt frem mod 2042. Det lyder stort og flot, men når man kigger nærmere på det, er det måske slet ikke så imponerende endda.

Kl. 15:15

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Jonas Dahl, SF.

Kl. 15:15

Jonas Dahl (SF):

Nu fik vi jo sådan set afklaret en lang række ting, og det syntes jeg egentlig var vældig interessant, for ordføreren sagde tidligere i debatten her, at oliepengene her var fugle på taget eller sågar på månen, tror jeg udtrykket var. Nu vil ordføreren så ikke diskutere det i detaljer, men jeg går ud fra, at når man snakker om, at det er fugle på månen, har ordføreren en lille smule dokumentation for det og kan sige, hvor det så kommer fra.

Vi kunne heller ikke fået svar på, om det er OPP, for det har Venstre jo ikke gennemført gode erfaringer med på jernbanestrækninger i Danmark, så den faldt til jorden.

Vi kunne heller ikke få et svar på, om Venstre havde de her små 27 mia. kr., det ville koste, i Infrastrukturfonden.

Så alt i alt må vi jo sige, at Venstres finansiering af det her jo ikke findes. Til gengæld har regeringen faktisk lagt et forslag frem – et forslag, som selvfølgelig skal diskuteres nu af Folketingets partier – som faktisk rummer muligheden for, at vi kan få elektrificeret de store dele af de jyske strækninger, som mangler elektrificering, og banen op til Holbæk, altså rent faktisk få gennemført både timeplanen og elektrificeringen af jernbanenettet, som jo i øvrigt var en del af debatten, dengang vi indgik den store grønne trafikaftale i 2009, og i øvrigt sammen med Venstre.

Så jeg forstår ikke helt, hvorfor man ikke er lidt mere begejstret over, at vi nu kan indfri de gode løfter, det gode indhold, der var i aftalen for 2009. Dem kan vi nu føre ud i livet. Men hr. Kristian Pihl Lorentzen er alligevel sådan en smule knotten over det. Det undrer mig egentlig, at han ikke er lidt mere begejstret.

Kl. 15:17

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt): Ordføreren

Kl. 15:17

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jeg er såmænd ikke knotten. Jeg undrer mig bare over, at SF ikke glæder sig over, at der er bred politisk enighed her i salen om, at vi skal elektrificere. Så skal vi nok finde ud af finansieringen. Det er jo trods alt ikke en uoverkommelig opgave med selve elektrificeringen og den resterende del af det. Så det finder vi nok ud af.

Men stadig væk må jeg sige, at man med Togfonden DK skylder en nærmere forklaring på en række forhold, og derfor vil vi selvfølgelig i den kommende tid stille nogle saglige spørgsmål til den plan, så vi får belyst det. Jeg tror også, regeringen er interesseret i at få præsenteret planen nærmere. Den er jo kommet dumpende ned fra himlen.

Det, jeg stadig væk må undre mig over, er de store analyser, som Socialistisk Folkeparti har været med til at iværksætte, og som vi bruger mange penge på – bl.a. en komplet analyse af jernbanen i Østjylland, en komplet analyse af Kattegatforbindelsen og alle de ting, og hvordan det hænger sammen. De brikker har vi på bordet her til efteråret. Jeg synes, det er underligt, at regeringen ikke ventede på, at de brikker til puslespillet forelå, inden man søsatte sådan en meget stor plan, som har store konsekvenser. F.eks. kunne man forestille sig, hvis nogle gerne vil have en fast forbindelse over Kattegat, at økonomien i sådan et projekt måske vil blive undergravet, hvis man vælger at bruge en masse penge på nogle andre strækninger.

Alt det der er vi nødt til at se i en sammenhæng, og det glæder vi os til at vi har brikkerne til her til efteråret.

Kl. 15:18

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Henning Hyllested, Enhedslisten.

Kl. 15:18

Henning Hyllested (EL):

Jeg har bemærket mig, at hr. Kristian Pihl Lorentzen ved flere lejligheder trods alt altid sådan indledningsvis har udtrykt tilslutning til elektrificeringen af banenettet i Danmark. Og så kommer der altid et *men*.

Der er helt tydeligt klare forbehold over for det udspil, som regeringen nu er kommet med omkring Togfonden DK.

Er grunden til det forbehold, man hele tiden tager – den der forbeholdne holdning man har til det her – i bund og grund, at her prioriterer vi så rent faktisk den kollektive trafik, i det her tilfælde jernbanenettet, frem for flere motorveje?

Jeg har lagt mærke til, at ordføreren ved flere lejligheder har sagt, at nu må det så være vejenes tur. Men det er vel en kendsgerning, hvis man kigger tilbage på de sidste 30-40 år, at det trods alt er vejene – motorvejsnettet – der er blevet udbygget, og at nogle af de problemer, vi i dag står med på jernbanenettet, i høj grad skyldes, at jernbanenettet, den kollektive trafik, har været forsømt.

Kl. 15:19

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Ordføreren.

Kl. 15:19

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jamen jeg tror, at hr. Henning Hyllested skal granske den store, brede trafikaftale for 2009. Så vil han finde, at Venstre og alle andre partier i Folketinget undtagen Enhedslisten har lagt ryg til meget, meget store investeringer i den kollektive trafik. Faktisk bruger vi omkring to tredjedele ud af knap 100 mia. kr. på den kollektive trafik

Det synes jeg er en ret god prioritering af den kollektive trafik, så jeg synes, at det er noget sniksnak, hvis man siger, at Venstre ikke kerer sig om den kollektive trafik.

For os at det ikke et enten-eller, det er et både-og. Vi har brug for en velfungerende kollektiv trafik, vi har brug for en velfungerende togdrift i Danmark. Men vi har også brug for et bedre vejnet, for uanset hvordan man vender og drejer det, er det altså sådan, at de medarbejdere, der er ude i de enkelte virksomheder, har brug for gode veje for at kunne pendle til og fra arbejde.

Det der med, at alle bare kan tage toget, er noget romantisk sludder. Sådan er det ikke, når man kommer et godt stykke uden for Valby Bakke. Det samme gør sig gældende med hensyn til godstransporten, som alle virksomheder har brug for.

Det er på vejene, langt hovedparten kører, uanset hvor mange penge man så måtte investere i jernbanen. Derfor er det ikke et enten-eller for os, det er et både-og, og det er det, der er ledetråden i vores trafikpolitik. Kl. 15:21

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt): Henning Hyllested.

Kl. 15:21

Henning Hyllested (EL):

Jamen hvorfor er hr. Kristian Pihl Lorentzen så så forbeholden over for, at der nu er taget et initiativ for den del af det, der hedder kollektiv trafik – for den del af den, der drejer sig om jernbanen?

Man kan ikke sige andet, end at det udspil, regeringen har foretaget sig med Togfonden DK, jo er et boost af den del af vores trafik herhjemme. Hvorfor så være så forbeholden? Er det, fordi regeringen pludselig har taget initiativretten, eller hvad skyldes det?

Det virker sådan lidt mærkeligt, at man lidt surt stiller sig over i hjørnet og siger: Nej, der skulle også være givet noget til vejene og sådan noget, det er noget pjat – og hist op og kom herned.

Hvorfor ikke tage imod det med en vis begejstring og sige: O.k., så får jernbanen og den kollektive trafik et ordentligt hug nu, og det er godt, og så er det det, og det bidrager vi til, og det støtter vi op om?

Kl. 15:21

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Ordføreren.

Kl. 15:21

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jamen jeg kan da godt høre, at hr. Henning Hyllested er begejstret for regeringens planer. Og det er da dejligt, at de har vakt glæde nogle steder, og det var måske også det, de var designet til i en alvorlig stund.

Men jeg vil også godt sige, at grunden til, at vi ikke falder på halen af begejstring, er, at vi mener, at finansieringen er meget tvivlsom.

Dernæst er vi også forundrede over, at man kommer på banen, et halvt år inden vi har alle brikkerne til at lave et samlet puslespil for de samlede, overordnede investeringer i Danmark over de næste 20-30 år.

Man kommer lige pludselig med det over night i et hastværk i stedet for at afvente, at vi sidder med de puslespilsbrikker, vi selv har været sammen om at bestille. Derfor falder vi ikke på halen af begejstring over det indlæg. Men jeg glæder mig til en senere debat om det.

Det kommer lidt bag på mig, at vi skulle debattere det her udspil i dag, for det er faktisk L 156, vi er her for at diskutere i dag. Men vi går meget gerne ind i en debat. Og hvis Enhedslisten vil have en forespørgselsdebat eller andet om det, stiller vi gerne op til en debat om de langsigtede investeringer.

Kl. 15:22

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. Benny Engelbrecht, Social-demokraterne.

Kl. 15:23

(Ordfører)

$\textbf{Benny Engelbrecht} \ (S):$

Der har jo allerede været nævnt en del om regeringens togplan, og lad mig bare sige – for at der ikke skal være nogen tvivl om det – at Socialdemokraterne ikke mener, at det er en fugleflok på månen, som er kommet flyvende med hverken togplan eller finansiering, det er derimod ganske enkelt hårdt arbejde. Når man kigger på det foreliggende lovforslag, L 156, kan man vel også roligt sige, at der sådan set er rigeligt at tage fat på. Der er er masser af opgaver, der skal lø-

ses, når vi nu forhåbentlig med alle partier bag – nu må vi se, hvordan Enhedslisten stiller sig til forslaget senere, men ellers er det jo alle andre partier i Folketinget, der står bag dette lovforslag – også lægger op til, at der skal gennemføres en samlet elektrificering af Danmark.

Man må da bare sige, at i en situation, hvor der er udfordringer nok, tror jeg da, at vi alle og enhver af transportpolitikerne kunne tilslutte os transportministerens usandsynlig store glæde i forrige uge, da han kunne stå og præsentere togplanen. Hele pointen er jo netop den, at vi får tilført ekstra 27,5 mia. kr. til infrastrukturområdet, altså 27,5 mia. kr. mere, end vi ellers ville have haft, og det gør jo alt andet lige opgaven med at løse udfordringerne meget lettere.

Når vi står med det foreliggende lovforslag, er der jo ingen tvivl om, at en elektrificering af jernbanen skal skabe rammerne for den moderne jernbane på det her område nogle årtier frem i tiden, og det er med til at skabe både bedre og billigere og mere stabil drift, sådan som der i øvrigt også står i den aftale, som er indgået mellem forligspartierne, der står bag aftalen.

En del af spørgsmålet handler selvfølgelig også om det grønne i forhold til energieffektiviteten, ingen tvivl om det, og at man på sigt kan gøre jernbanen uafhængig af fossile brændstoffer, ligesom vi i øvrigt skal gøre det med resten af samfundet. Men det er også ekstremt interessant at kunne se, at eltog generelt har lavere drifts- og vedligeholdelsesomkostninger, en bedre driftsstabilitet og i øvrigt også kan være med til at medføre kortere rejsetider. Og man må jo bare sige, i al sin enkelhed, uden at vi af den grund behøver snakke om togfond og de store visioner, der ligger i det, at det er stabilitet, det er hastighed, som i høj grad efterspørges af borgerne i samfundet. Og det kan vi altså leve op til med de muligheder, der ligger her.

Der er heller ingen tvivl om, at vi selvfølgelig ikke kan se bort fra, at der jo også kan opleves nogle umiddelbare fordele, ikke mindst for borgere f.eks. i Esbjergområdet og i Sønderjylland, som jo ikke direkte bliver berørt af elektrificering, for dér har man elektrificeret for længst. Og når der kommer nye eltog til, hvilket bl.a. er sikret ved hjælp af den forligskreds, som består af regeringspartierne, Dansk Folkeparti og Enhedslisten, vil det jo komme til gavn, ikke bare i Esbjerg, men også i Sønderjylland, som noget af det første i Danmark, og det er også noget af det, som vil være en naturlig følge af det forslag, som ligger her.

Så på alle mulige måder er det godt og positivt, for det skal være med til at sikre den langsigtede holdbarhed og ikke mindst de langsigtede investeringer, og jeg er for så vidt fuldstændig enig i, at vi jo selvfølgelig først og fremmest skal være fri for at få en gentagelse af IC4-skandalen – det ønsker vi ikke. Jeg tror ikke, der er nogen partier i det her Folketing, som kan sige sig fri for at have haft en andel i den på den ene eller den måde, måske bortset fra Enhedslisten. (Reaktioner fra salen). Eller jeg kan se, at de skal nok også kunne blive fedtet ind i den alligevel. Men ikke desto mindre har vi alle sammen haft en andel i den, og derfor må vi også alle sammen tage ansvaret for at sikre, at det ikke kan gentage sig. Det er bl.a. det som det foreliggende lovforslag skal sikre. Og med det skal jeg sige, at Socialdemokraterne naturligvis kan støtte forslaget.

Kl. 15:27

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. Kim Christiansen som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 15:27

(Ordfører)

Kim Christiansen (DF):

Det er ganske interessant at sidde nede i salen og høre ordførernes indlæg og de efterfølgende bemærkninger, for jeg har jo så siddet og gransket lovforslaget lidt for at se, hvor der står noget om en togfond. Og jeg har ikke kunnet finde det, så jeg er ked af, hvis jeg mø-

der lidt uforberedt op, for jeg har valgt at forholde mig til lovforslagets tekst, nemlig elektrificeringen af den danske jernbane.

Jeg har også valgt at forholde mig til, at noget af det her jo er forligsstof, og noget er jo så besluttet i en finanslovsaftale. Det kan man så problematisere en lille smule, fordi der sådan siksakkes lidt mellem de enkelte forligskredse. Det er efterhånden et meget svært område at finde ud af: Hvem bidrager med hvad, og hvor kommer pengene efterhånden fra? Og så skal jeg undlade at nævne togfonden.

Elektrificeringen af strækningen Esbjerg-Lunderskov har Dansk Folkeparti været med til at bestemme, og dem, som betvivler, at Dansk Folkeparti gerne vil have en elektrificering af den danske jernbane og gerne vil støtte den kollektive trafik, vil jeg bare minde om at det altså var nogle rigtig gode vejpenge – vil jeg sige til hr. Henning Hyllested – der kom tilbage fra nogle vejprojekter, som var blevet billigere, og vi valgte at sige, at de skulle bruges på elektrificeringen af strækningen Esbjerg-Lunderskov, for det er der sund fornuft i. Der har vi så lidt til gode på den konto. Det håber vi at vi kan få ved en senere lejlighed.

Det er jo besluttet, at der skal bruges 1,2 mia. kr. på at elektrificere strækningen Esbjerg-Lunderskov, og i det her lovforslag, som vi behandler i dag, har man også taget strækningen Køge Nord-Næstved med. Den burde måske have haft sin egen anlægslov, for finansieringen stammer som sagt fra en finanslovsaftale med Enhedslisten. Men Dansk Folkeparti støtter elektrificeringen, og vi støtter også det her lovforslag, vil jeg gerne have lov at sige.

Igen vil jeg godt påpege nogle ting omkring arbejdsklausuler. Med det her lovforslag bemyndiges ministeren til at stå for projekteringen osv., og ministeren kan jo så videregive den bemyndigelse til Banedanmark. Det er der sådan set ikke noget unaturligt i, men jeg vil bare endnu en gang bede om, at vi er meget, meget opmærksomme. Der har desværre været nogle meget kedelige sager med ulovlig cabotagekørsel udført af nogle underleverandører til Banedanmark.

Senest har vi haft en sag med en bro oppe ved Limfjorden, der var bygget nede i Polen, og det viste sig, at den nærmest faldt sammen, da man skulle gøre brug af den. Det gør, at nordjyderne nu stadig væk ikke kan komme fra Vendsyssel og til det øvrige Danmark – i hvert fald ikke med toget.

Men det håber vi også lykkes, og det er bare vigtigt for mig at påpege, at det her også er med til at skabe danske arbejdspladser, så vi ikke bare altid vælger den billigste løsning. For den kan risikere at blive dyr i sidste ende. Det tror jeg at broen over Limfjorden er et ganske godt eksempel på.

Det vil jeg gerne bede ministeren om at være opmærksom på, og ellers skal vi nok tage det op i udvalgsarbejdet. Men vi støtter selvfølgelig en fortsat elektrificering af det danske jernbanenet, så fra Dansk Folkepartis side siger vi selvfølgelig ja til det her lovforslag.

Kl. 15:30

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er Andreas Steenberg, Radikale Venstre. Andreas Steenberg er tilsyneladende ikke i salen, så vi går videre i ordførerrækken. Jonas Dahl, SF.

Kl. 15:31

(Ordfører)

Jonas Dahl (SF):

Det er ikke sådan, når sagen går hurtigt.

Lad os starte med selve lovforslaget, L 156, og der vil jeg sige, at det her er et lovforslag, der, som flere også har været inde på, netop muliggør elektrificering af jernbanen Køge Nord-Næstved og Esbjerg-Lunderskov, den ene del finansieret i den – hvad skal vi sige? – store trafikkreds og den anden del finansieret i sidste års finanslov. Det er jo to, synes jeg, meget vigtige eksempler på, at vi nu langt om længe får gang i den elektrificering, som flere partier igennem mange år har udtrykt ønske om, og som regeringen jo netop nu rent fak-

tisk har lanceret muligheden for at tage det sidste skridt mod at sikre, og som vil have så stor betydning for meget, meget store dele af Danmark.

Når vi nu tager skridtet med det her lovforslag og får Køge-Næstved på og så efterfølgende med Femern Bælt får den sidste del, den sydlige del, af Lolland-Falster-delen med og så kan se frem til, at med Togfonden DK får vi elektrificeringen på plads fra Fredericia og nordpå mod Frederikshavn og får stykket op mod Holbæk med, så er vi netop der, hvor vi med det her lovforslag, og når vi forhåbentlig får gennemført det initiativ, der ligger i Togfonden DK, rent faktisk kan gennemføre elektrificeringen af jernbanenettet i Danmark

For mig at se bliver det det helt afgørende skridt mod at sikre, at vi faktisk også får udskiftet vores tog. Så sent som i weekenden havde jeg fornøjelsen – eller den tvivlsomme fornøjelse, skal man måske sige – at være ude at køre med IC4, og der er ved gud heldigvis plads til forbedring, og derfor er det her jo også netop et udtryk for, at vi også kan skifte IC4-togene endeligt ud og rent faktisk få elektrificerede tog, hvilket både vil betyde en bedre komfort og forhåbentlig også vil betyde nogle bedre driftsmuligheder med hensyn til at drive jernbanenettet, som i øvrigt – og jeg tror, det var Dansk Folkepartis ordfører, der også var inde på det – også giver et rationale i den løbende drift.

Så det er klart, at det her for mig at se er et meget, meget vigtigt skridt mod den endelige elektrificering, vi tager her i dag, nemlig at få Køge-Næstved med og Esbjerg-Lunderskov, og så håber jeg meget, at vi også kan samle en forhåbentlig bred politisk kreds om opbakningen til Togfonden DK, så vi kan få taget det sidste stykke med at elektrificere jernbanenettet. Det ville betyde enormt meget for rigtig mange mennesker. Ikke mindst nord for Fredericia er der mange danskere, som har ventet på den elektrificering, som vi desværre har smølet med i årevis i Danmark. Men nu er der mulighed for, at vi kan gennemføre den sidste elektrificering, få gennemført timeplanen.

Jeg synes, at det her er et meget vigtigt skridt frem mod den fulde elektrificering og muligheden for højhastighedstog, som vi så forhåbentlig kan vedtage endeligt, når vi kan få gennemført Togfonden DK.

Kl. 15:34

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. Henning Hyllested fra Enhedslisten.

Kl. 15:34

(Ordfører)

Henning Hyllested (EL):

Det er næsten helt symbolsk, at vi har det her lovforslag på i dag, og det er det selvfølgelig, fordi det føjer sig fint ind i initiativet omkring den her nyskabte Togfonden DK, hvor der pludselig er stillet 27,5 mia. kr. til rådighed for elektrificeringen af den danske jernbane. Vi må jo trods alt sige tillykke til regeringen og tillykke til ministeren med sådan pludselig at være blevet bestyrer af så voldsom en fond. Således kan man konstatere, at der også kan komme noget godt ud af at skulle gyde olie på vandene i det oprørske bagland.

Vi synes jo i Enhedslisten, at det altså også er på tide, at der sker noget, og at der også sker noget drastisk. Vi synes, det er godt med elektrificeringen af jernbanen. Det giver hurtigere og i øvrigt også billigere tog, og så giver det jo altså langt mindre med partikeludledning og i det hele taget mindre med udledning og dermed også bedre miljø og klima.

Vi er, som Venstres ordfører var inde på, håbløst bagud i Danmark, hvor 31 pct. af det danske jernbanenet er elektrificeret. Hvis vi sammenligner os med nogle af de omkringliggende lande, kan vi se, at tallet er oppe på 80 pct. i Sverige, hvor man i øvrigt nu er gået i

gang med nogle af de mindre strækninger, og i Schweiz er det helt oppe på 99 pct.

Lovforslaget handler om at elektrificere fra Lunderskov til Esbjerg. Det er selvfølgelig et godt sted at begynde, fordi det har presset sig på i lang tid og strækningen i forvejen er immuniseret. Det er rigtig godt, og det betyder så, at der kan køre elektriske tog fra København og hele vejen til Esbjerg og Sønderborg, samtidig med at den her koblingsmåde, som er den måde, som vi kører tog på i Danmark, bevares.

Det har også den gode sideeffekt, kan man næsten sige, at det også vil reducere forureningen i Københavnsområdet. På Nørreport Station, på Københavns Hovedbanegård og ved Valby Station, men især på Nørrebro har det jo været et kæmpe problem, og man har beregnet, at bare det, at der skal køre eltog fra Østerport til Esbjerg og Sønderborg, vil reducere forureningen på Nørreport Station med 10 pct. Det er da faktisk en del og siger lidt om, hvor meget de tog, der kører i dag, jo i virkeligheden sviner. Der er samtidig mulighed for at opnå en tidsreduktion på en halv times tid eller sådan noget ved at elektrificere til Esbjerg.

Så er der noget med strækningshastigheden, som jeg har bøvlet lidt rundt med i det sidste års tid, som det vel nærmest er, og har stillet spørgsmål til ministeren om. Men det er selvfølgelig Banedanmark, jeg har bøvlet med. For i forbindelse med at der nu alligevel skal elektrificeres og der skal hænges køreledninger op, har det været svært af få Banedanmark ud af busken. Det normale er, at der hænges køreledninger op til 180 km/t., hvilket er blevet aktualiseret med den her nye togfond, men hvis man skal have Esbjerg med på timemodellen, så hedder det 200 km/t., og så kræver det altså lidt flere master og lidt tykkere køreledning.

Jeg må bare sige, at jeg kan opfordre til, at Banedanmark simpelt hen må stoppe med sin nølen og sit fedteri og se at komme ud af busken og få hængt ledninger op til 200 km/t. Det er jo helt tåbeligt, når man er i gang, at man så ikke indretter det efter fremtidens hastigheder. Jeg synes, ministeren har en opgave der med at sikre, at Esbjerg så rent faktisk kommer med på timemodellen, også uden eventuelt togskifte i Odense, som der faktisk kan læses om der er under den nye Togfonden DK eller i de planer, der er lagt frem der.

Det vil også understøtte godstogsforbindelsen til Esbjerg Havn, og det ville være rigtig rart, hvis man kunne få genoptaget den. Det var tidligere en stor godstogsforbindelse, men den blev jo nedlagt af markedet, kan man sige. Det var de private operatører, der kom til, og de syntes, at det ikke var værd at ligge og køre til Esbjerg, de gad kun at køre til Taulov, og så endte det sådan.

Der er spørgsmålet omkring overkørsler, når farten kommer op over 160 km/t. Vi synes rent faktisk, at de overkørsler, som er der, må nedlægges og laves som over- eller underføringer, og der er seks på Køge-Næstved-banen, vi mener er kritiske, og der to på Esbjerg-Lunderskov-banen. Så det synes vi også der skal kigges på.

Køge-Næstved er jo et resultat af finanslovsaftalerne mellem regeringen og Enhedslisten. Vi havde dengang foretrukket, at det blev Roskilde-Holbæk-Kalundborg, men o.k., Køge-Næstved lå åbenbart lige for og var prioriteret, så det blev Køge-Næstved. Det er også udmærket. Man kan sige, at Togfonden DK jo så retter lidt op på det her med Roskilde-Holbæk-Kalundborg på et senere tidspunkt ganske vist. Men vi kan ikke helt forstå, hvorfor man ikke designer banen Køge-Næstved til godstog, fordi man så vil have en bane, der kan aflaste bl.a. en ny bane fra Køge-Ringsted og videre til Næstved. Det gør jo altså banen lidt mere robust, i og med at man sikrer nogle alternativer. Så her stiller vi måske nok et ændringsforslag.

Der kunne siges mange flere ting om det her. I forhold til det beslutningsforslag, vi har fremsat, om at kunne køre godstog til Hirtshals, er der også hele spørgsmålet om at koordinere udviklingen af el mellem det statslige og det regionale net. Vi synes faktisk, at spørgsmålet om at forlænge elnettet til Hirtshals også presser sig på, nu

hvor banen fra Aalborg til Frederikshavn jo bliver en del af TNTnettet. Det er helt tydeligt, at regionerne ikke har råd til at finansiere en elektrificering af de regionale net. Så det er lidt, som om de selv må betale det, når man afviser det. Det synes vi ikke er rigtigt.

Enhedslisten støtter det her forslag, men vi stiller selvfølgelig som altid et par forbedrende ændringsforslag.

Kl. 15:39

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. Leif Mikkelsen, Liberal Alliance.

KL 15:40

(Ordfører)

Leif Mikkelsen (LA):

Vi vil glæde os over det her lovforslag. Vi kan faktisk godt glæde os uden at skulle inddrage Togfonden DK. Vi glæder os sådan set over det her lovforslag og ikke over alle andre måske mere luftige forestillinger, som ikke er på plads. Det er det her, og det er det blevet alt for sent, kan man roligt sige. For det, vi gør i dag, er jo at rette op på fortidens synder, hvor man for længst skulle have igangsat en elektrificering - det er blevet nævnt herfra - så vi havde undgået de fordyrende togskandaler.

Hvis jeg skal nævne en ting, som jeg er lidt ked af her, er det jo det, at vi principielt ikke går ind for ministerbemyndigelser, og der ligger en ministerbemyndigelse her. Nu bør ministeren sådan set heller ikke gå ind for det, for en skønne dag sidder der en helt anden minister; så det er jo risikobetonet at gøre det. Men principielt synes vi ikke, det er den rigtige måde, men nu er det helt fint at give bemyndigelse til det her. Og så står der jo ordret, at ud over strækningerne Esbjerg-Lunderskov og Køge Nord-Næstved er det, når der foreligger politisk aftale derom. Det ser vi også frem til at der gør på et tidspunkt, og hvordan det så finansieres, er ikke det, vi skal glæde os over og tage stilling til i dag. Hvis det er via den der Togfonden DK, ja, så ved man aldrig.

Altså, det bygger lidt på forhåbninger, og hvis vi endelig skulle sige noget om det, ja, så ville Liberal Alliance have foretrukket – hvis der er 27 komma et eller andet milliarder dér i ekstra indtægter - med det her skatteplagede land, hvor vi ødelægger vores konkurrenceevne dag for dag, at vi havde kigget på det helt anderledes og havde foretaget en række skattelettelser. Men nu ligger det jo ikke lige til højrebenet for den her regering, det ved vi godt. Og derfor vil jeg, hvis de nu vil anvende dem, sige i dag, at så kunne man sagtens finde på steder, der var ringere at anvende dem på end det her.

Så det er jo at strække sig langt at sige, at på den måde er det sådan set udmærket tænkt, altså når man nu ikke ville anvende dem rigtigt. Så stor en anerkendelse skal der være fra min side. Jeg vil indskrænke mig til at glæde mig over, at vi nu endelig får besluttet det, vi har talt så meget om, nemlig at få elektrificeret de her to strækninger, hvilket er fremtidssikret og helt rigtigt.

Kl. 15:42

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Henning Hyllested for en kort bemærkning.

Kl. 15:42

Henning Hyllested (EL):

Det er lige til bemærkningen om, at man måske kunne have brugt de penge, som man vil anvende til den her togfond, til skattelettelser. Altså, hvis hr. Leif Mikkelsen sådan helt grundlæggende mener, at det rene marked ville have skabt Lunderskov-Esbjerg-elektrificeringen eller i det hele taget elektrificering af det danske jernbanenet, kunne man jo spørge: Hvorfor har markedet ikke gjort det indtil nu?

Kl. 15:42

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt): Ordføreren.

Kl. 15:42

Leif Mikkelsen (LA):

Nu ved jeg ikke med markedet. Jeg pegede på, at den her beslutning kommer alt, alt for sent. Det er fortidens synder, vi retter op på. Dermed anerkender vi selvfølgelig, at der er brugt skattefinansierede penge på jernbanedrift i Danmark, og vi kan nok blive enige om, at mange af dem er brugt forkert, især det, vi har hørt om i de senere år, er helt galt.

Nu peger jeg så bare på, at hvis der er en ekstra indtægt, f.eks. fra olien i Nordsøen, bør man altid overveje, hvordan vi generelt fremmer Danmarks situation. Det kunne være ved, at vi forbedrer vores egen konkurrenceevne. Det her er dog trods alt en smule penge. Derfor kunne vi sagtens forestille os en bedre anvendelse af dem, som flugter mere med Liberal Alliances politik. Men jeg anerkender rent faktisk, at når man nu ikke kunne finde ud af det, er det her ikke det dummeste, jeg har hørt.

Kl. 15:43

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Henning Hyllested.

Kl. 15:43

Henning Hyllested (EL):

Det er klart, at den sidste bemærkning selvfølgelig glæder mig. Jeg hørte også godt, at den indgik i ordførertalen. Vi har i hvert fald den opfattelse. Og jeg kan forstå, at det var lidt af en indrømmelse af hr. Leif Mikkelsen, nemlig at skal man have kollektiv trafik, og skal man elektrificere den, er man altså nødt til at bruge offentlige midler. Fair nok, så kan vi diskutere prioriteringen osv., men det er vel en kendsgerning, at hvis man ikke bruger eller havde brugt offentlige midler, havde vi ikke fået en Lunderskov-Esbjerg-elektrificering eller ville få en kommende elektrificering af hele det danske jernbanenet. Det er vel en kendsgerning.

Kl. 15:44

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Ordføreren.

Kl. 15:44

Leif Mikkelsen (LA):

Så skal vi ud i sådan en større omfordelingspolitisk diskussion om, hvad vi egentlig skal bruge offentlige midler til, og hvad vi ikke skal bruge dem til. Hvad mennesker kan betale for at køre med offentlig transport, nåh ja, det afhænger af, hvad skattetrykket er. Hvis man først har tømt lommerne, er der ikke så meget at betale den offentlige transport med, osv. Så det er jo en større politisk diskussion om, hvad vi vil med det her land.

Det er så hårdt beskattet og afgiftsbelagt, at det så er nødvendigt at finde andre penge end fra en brugerbetaling. Så tingene hænger jo sammen. Man kan ikke sige, at vi beskatter og afgiftsbelægger så hårdt, så folk er i knæ, og at man så i øvrigt ikke vil anvende penge til erstatning for den beskatning. Det er nemlig rigtigt. Det er derfor, at vi skal starte et helt andet sted. Men det bliver hr. Henning Hyllested og jeg nok ikke enige om.

Kl. 15:45

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Tak til ordføreren. Så er vi kommet til Det Radikale Venstres ordfører, hr. Andreas Steenberg.

Kl. 15:45 Kl. 15:49

(Ordfører)

Andreas Steenberg (RV):

Fremtiden for dansk jernbane- og togdrift er eltog. Eltogene forurener mindre, de er billigere at købe og vedligeholde, de kører hurtigere, og sidst, men ikke mindst: De fungerer.

Danmark er et af de få lande i verden, hvor der fortsat køres med dieseltog, og det er baggrunden for, at vi endte med det eksperiment, som IC4-togene i virkeligheden er. Det er også derfor, at vi har langsommere tog end i andre lande. Kort og godt er vi simpelt hen håbløst bagud. Derfor skal vi i gang med at elektrificere, og det består i at sætte elledninger op langs banerne, så man kan køre med eltog.

Det her lovforslag giver regeringen mulighed for at elektrificere to strækninger, nemlig Esbjerg-Lunderskov og Køge Nord-Næstved. Der er afsat penge fra Infrastrukturfonden og i dette års finanslov til at elektrificere de to strækninger. Men vi mangler stadig en række strækninger i Danmark. Det er bl.a. Vejle-Struer, Fredericia-Frederikshavn og Kalundborg-Holbæk.

Det er her, regeringen har spillet ud med en togfond på 27 mia. kr., som skal finansiere den elektrificering, der mangler. Pengene kommer ved at beskatte alle selskaber i Nordsøen på samme måde som Mærsk. Vi synes, det er helt rimeligt – ikke bare over for Mærsk, men også over for samfundet – at alle selskaber betaler det samme i skat. Vi foreslår, at de penge bruges på jernbanen, timemodel og elektrificering. Det gør, at man kan rejse på 1 time mellem de store byer og altså med eltog.

Lovforslaget her giver også regeringen mulighed for at gennemføre de elektrificeringer, når vi har fundet finansieringen.

Det her lovforslag er et afgørende skridt for de danske jernbaner, og Det Radikale Venstre kan med glæde støtte lovforslaget.

Kl. 15:47

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Tak til ordføreren. Så er det ministeren. Værsgo til ministeren.

Kl. 15:47

Transportministeren (Henrik Dam Kristensen):

Jeg vil tillade mig det privilegium at koncentrere mig om ordførerindlæggene og i hvert fald i første omgang, medmindre jeg bliver nødt til det, ikke den debat, der har været i forbindelse med nogle af ordførerindlæggene.

Hr. Leif Mikkelsen og egentlig også hr. Andreas Steenberg – hr. Leif Mikkelsen startede med det og hr. Andreas Steenberg sluttede med det – glædede sig over lovforslaget. Det synes jeg sådan set at der er god grund til. Den direkte anledning er den brede aftale, vi lavede i den grønne forligskreds for ca. et år siden, om at elektrificere fra Esbjerg til Lunderskov. Der er ingen tvivl om, at det bliver en kæmpe fordel for den landsdel, men det gør det i øvrigt også for togtrafikken generelt.

Det, vi nu gør her, er, at vi generelt sender et signal om, at vi vil elektrificere i den takt, der bliver skabt økonomisk mulighed for det. Dermed sender vi, synes jeg, to signaler: Vi sender et signal om, at vi tager klima og miljø alvorligt, og vi sender et andet signal, som også er meget vigtigt, nemlig at vi siger til passagererne, at vi ved at elektrificere vil sikre den bedste togtrafik i Danmark i forhold til passagerernes mulighed for at kunne benytte togene som et reelt alternativ. Derfor glæder jeg mig over den meget brede enighed, jeg hørte blandt ordførerne her, og jeg vil selvfølgelig undervejs i udvalgsarbejdet stå til rådighed for eventuelle uddybende spørgsmål osv. Men jeg vil starte med her i dag i hvert fald at glæde mig over de mange positive tilkendegivelser, der kom fra ordførerne.

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Transportudvalget. Da ingen har indvendinger mod dette, er det vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

13) 1. behandling af lovforslag nr. L 173:

Forslag til lov om ændring af lov om kemikalier. (Opbevaring af bekæmpelsesmidler ved salg, autorisationsordning for forhandlere, erhvervsmæssige brugere og rådgivere vedrørende bekæmpelsesmidler samt bødeskærpelse).

Af miljøministeren (Ida Auken). (Fremsættelse 28.02.2013).

Kl. 15:49

Forhandling

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Forhandlingen er åbnet. Anni Matthiesen, Venstres ordfører.

Kl. 15:49

(Ordfører)

Anni Matthiesen (V):

Tak. Da Venstres ordfører, hr. Henrik Høegh, desværre ikke har mulighed for at være til stede her i salen i dag, har jeg lovet at læse talen op på hans vegne.

Med L 173 har miljøministeren fremsat lovforslag om ændring af loven om brug og opbevaring af kemikalier for at sætte en stopper for import, opbevaring og brug af ulovlige sprøjtemidler. Her er en række punkter, som lovforslaget omfatter:

Det foreslås, at bødeniveauet forhøjes for at højne den præventive effekt, da det nuværende niveau for bøder er både uensartet og for lavt. Derudover skal bøden fastsættes efter, hvor stor en mængde det drejer sig om, og hvor meget miljøet og sundheden bliver belastet.

Med lovforslaget bliver det også muligt at fastsætte regler om en autorisation for erhvervsmæssige brugere og rådgivere samt forhandlere af bekæmpelsesmidler. Autorisationen skal kunne frakendes ved misbrug.

Derudover indeholder forslaget en stramning af reglerne for salg af sprøjtemidler til private brugere. Det skal fremover ikke være muligt at købe sprøjtemidler frit fra hylderne. Man skal derfor som privat bruger i kontakt med en salgsmedarbejder ved køb af sprøjtemidler. Stramningen har til hensigt at mindske antallet af overtrædelser og give en bedre viden til private købere af sprøjtemidler.

Vi tilslutter os lovforslaget, idet Venstre naturligvis er mod ulovlig import, og idet lovforslaget kommer i en naturlig forlængelse af sprøjtemiddelstrategien, som vi også er en del af. Derfor mener vi også, at det er god politik at skabe klare, effektive regler, som tilgodeser alle dem, der overholder reglerne. Forkert og ulovlig brug af sprøjtemidler er belastende for både miljøet og grundvandet.

Derfor går Venstre også ind for, at man fratages sprøjtebeviset ved misbrug, ligesom vi støtter op om de muligheder for generhvervelse af selv samme bevis, som også foreligger.

Nye regler for private forbrugere, som giver mulighed for vejledning, råd og information om brug af sprøjtemidler, og en styrket indsats på miljøområdet vil i sidste ende jo give mulighed for at spare forbrugeren for bøder og eventuel forurening. At en beslutning om køb tages på baggrund af en professionel vejledning, kan kun være i alle forbrugeres interesse, private såvel som erhvervsmæssige brugere. Venstre har dermed ikke flere bemærkninger til lovforslaget, men bakker op om det.

Kl. 15:52

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. Torben Hansen, Socialdemokraterne.

Kl. 15:52

(Ordfører)

Torben Hansen (S):

En af de store prioriteter for Socialdemokraterne og regeringen er at beskytte vand, grundvand, sundhed og natur. Det er sket både med den ændring, der tidligere er kommet i år, af pesticidafgifterne, hvor de hårde pesticider bliver dyrere og de mindst belastende bliver billigere. Det er også sket med sprøjtemiddelstrategien, der blev fremlagt i november sidste år, og den politiske aftale, der kom her i februar.

Socialdemokraterne er meget optaget af at nedbringe brugen af pesticider og sikre naturen og grundvandet. Vi er rigtig glade for det her lovforslag, fordi nu bliver der slået betydelig hårdere ned på de skruppelløse, der både importerer og bruger ulovlige sprøjtemidler, og der er jo netop en årsag til, at de er ulovlige i Danmark. Vi *vil* ikke have dem. Brugen af de ulovlige sprøjtemidler kan jo give voldsomme belastninger af miljø og grundvand og er også ødelæggende for dem, der rent faktisk overholder reglerne.

Nu bliver straffene af sådan en karakter, at det ikke kan betale sig at importere, bruge eller for den sags skyld opbevare de her ulovlige midler. Der vil nu ikke længere med det her lovforslag være noget loft over bødestørrelserne, men til gengæld bliver der et minimumsniveau, der er betydelig højere end de bøder, vi har set indtil nu.

Socialdemokraterne er også meget tilfredse med, at det fremover bliver muligt at fratage brugere deres autorisation, hvis de bliver ved med at snyde. Kort og godt: Bøden bliver heftigere, og det er slut med at sprøjte. Det er nogle yderst tilfredsstillende sanktioner, da det politiske mål jo netop er så skånsom brug som overhovedet muligt til gavn for danskernes fælles ressource, drikkevandet, og til gavn for naturen. Der er flere studier af, hvad eksempelvis afdrift af sprøjtemidler betyder for den omliggende natur.

Det er også vigtigt med opstramningen i forhold til salget til private. Nu skal midlerne fjernes fra hylderne, og kunderne skal i kontakt med en uddannet salgsmedarbejder. Jeg har hørt enkelte mislyde omkring det, nemlig at det kommer til at koste at etablere skabe og uddannelse m.v., bl.a. fra DI Handel og Dansk Erhverv og andre, og til det er der faktisk kun at sige: Kom nu ind i kampen og vær med til at nedbringe brugen af sprøjtemidler i Danmark, også af private. Vi har alle sammen et fælles ansvar både for naturen og for grundvandet, som vi bruger som vores fælles ressource og drikker af.

Så med de ord kan jeg sige, at Socialdemokraterne selvfølgelig varmt støtter det her lovforslag.

Kl. 15:55

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. Jørn Dohrmann fra Dansk Folkeparti.

Kl. 15:55

(Ordfører)

Jørn Dohrmann (DF):

Tak for det. Dansk Folkeparti er selvfølgelig enig i, at vi skal have en hård sanktion over for dem, der bruger de ulovlige sprøjtemidler. Man skal tage hånd om det, og derfor kan vi jo godt lide den overskrift, som ministeren har i sin pressemeddelelse, altså at der er bred enighed om hårde straffe for brug af ulovlige sprøjtemidler. Men ud over det synes vi også at der ligesom skal være hold i virkeligheden. Det vil sige, at det skal være noget, der batter over for de her folk, som har importeret ulovlige sprøjtemidler. Vi kan jo se, at en af dem, der er blevet taget, ingenting ejer, så hvad hjælper det at give en bøde på 2 mio. kr. eller 3 mio. kr., når det alligevel ingen konsekvens har?

Derfor må vi sige, at det, der er lagt op til her, med, at der f.eks. gives rådgivning i salgsøjeblikket, er godt nok, ingen problemer med det, men kæden hopper af for både Venstre og Konservative og regeringen i det hele taget, for man pålægger nu gebyrer. 200 kr. for en autorisation er en ting, men de ekstra omkostninger, de her virksomheder har, har man regnet ud til at være, som der står, 10.000 kr. pr. forhandler, og det skal erhvervslivet betale. Det er omkring 20 mio. kr. i engangsomkostninger.

Ud over det er der nogle ekstra tiltag, som butikkerne skal gøre, registreringer og den slags ting, og der er det udregnet til, at det med 150 kr. i timen koster 45 mio. kr. om året – det er det, der står i forslaget, og det synes jeg jo er mange penge. Hvad vil det betyde, hvis man skal foretage de her ekstra registreringer og andet, for 45 mio. kr. er jo rigtig mange penge? Jeg tror, at det vil betyde, at nogle butikker vil holde op, at nogle vil lukke ned, og igen betyder det så færre arbejdspladser.

Derfor må jeg jo sige, at vi ikke er fortalere for de her ekstra omkostninger for erhvervslivet. Venstre og Konservative har stået og sagt, at de vil have et byrdestop, og nu kommer de så med ekstra omkostninger for erhvervslivet, så derfor synes jeg, at vi igen rammer forkert. Den erhvervsdrivende, som måske har haft en praktikant til at skulle aflåse skabet, som ikke lige fik det gjort, får en kæmpe bøde, hvis den fejl kommer ud, og det frygter jeg er det næste. Og igen rammer man ved siden af.

Så intentionerne, overskriften med hårdere straffe for ulovlige sprøjtemidler, ja, det er vi enige i, vi vil gerne være med til at bevare vand og sundhed og grundvandet, ja, det vil vi gerne være med til, men det skal altså være efter nogle regler, som bliver brugt på den rigtige måde, og som kan håndhæves. Derfor nytter det ikke noget at bruge det, venstrefløjen gerne vil, nemlig højere straffe, højere bøder, i den tro, at det hele så løser sig. Nej, vi skal ud til kilden, vi skal ud til dem, der virkelig importerer det, få dem stoppet, inden de får giften over grænsen.

Det er jo også sådan, som det er lagt op til her, og som vi kan se i pressemeddelelsen, at man siger, at bøden går fra 92.000 kr. i de grove tilfælde op til 263.000 kr. Tror man virkelig, at det er det, der afholder de her folk fra at importere midlet? Og hvordan vil man sikre, at dem, der f.eks. dyrker majs i det sønderjyske område, ikke bare tager sprøjtemidlet med over grænsen og så bruger det direkte i deres tanke i stedet for? Jeg tror derfor ikke, at det hjælper særlig meget, for vi vil stadig væk se de her ubehagelige sager, vi vil stadig væk se, at der er problemer med de her sprøjtemidler.

Jeg vil gerne rose for, at man giver noget mere rådgivning, men jeg vil slet ikke rose for, at man tager gebyrer og pålægger ekstra byrder, som jeg troede nogle ville være garant for at holde lidt igen på. Men jeg kan forstå, at Venstre og Konservative nu har skiftet hest og gerne ser flere gebyrer påført erhvervslivet.

Kl. 15:59

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Torben Hansen for en kort bemærkning.

Kl. 15:59

Torben Hansen (S):

Tak, hr. formand. Jeg synes faktisk, at det efter hr. Dohrmanns tale er lidt svært at finde ud af, hvad hr. Dohrmann egentlig mener om

det her lovforslag. Agter Dansk Folkeparti at stemme for? Agter Dansk Folkeparti at stemme imod?

Jeg kan forstå på hr. Dohrmann, at der ikke skal være noget i forhold til detailhandelen, men hvordan vil man sikre rådgivning i forhold til de kunder, der er i detailhandelen, hvis det er sådan, at de ting, der er heri, og som et bredt flertal i Folketinget er enige om, ifølge hr. Dohrmann ikke er noget, der kan bruges til noget som helst?

Så, punkt 1, hvad vil man egentlig med det her lovforslag? Hvad er Dansk Folkepartis politik på det her område? Hvordan vil Dansk Folkeparti beskytte grundvandet. Punkt 2: Er man med på, at det skal være sådan, at der bliver en regulering i detailleddet, eller er man ikke?

Kl. 16:00

$\textbf{Den fg. formand} \; (John \; Dyrby \; Paulsen):$

Ordføreren.

Kl. 16:00

Jørn Dohrmann (DF):

Dansk Folkeparti vil gerne have, at man ligesom siger, at der er nogle, der sælger de her produkter; man skal bare passe på med, at man ikke pålægger dem ekstra byrder. Det, der står, er jo, at de her forhandlere skal investere 10.000 kr. bl.a. i – hvad kan man sige? – foranstaltninger, og det vil sige, at de bliver påført en ekstra omkostning, inden de overhovedet er kommet i gang. Samtidig er der ekstra omkostninger ved den registrering, der skal foretages her. Den er sat til 150 kr. i timen. Det er en belastning på 45 mio. kr., altså regnet ud på de der 4.000 butikker, der nu er, fordi det giver noget ekstra arbejde.

For det første passer regnestykket med de 150 kr. i timen temmelig sikkert ikke. Jeg ved ikke lige, om det er hr. Torben Hansen, der får 150 kr. i timen. Jeg tror, at de fleste af dem, der arbejder i de butikker, får mere i løn. Så kan man bare sige, at pengene til at finansiere den omkostning, som er skitseret her til 45 mio. kr., jo skal hentes et eller andet sted, og derfor synes jeg og Dansk Folkeparti, at det var bedre, at vi fik det hen på landbrugssalgsstederne. Det er fint nok, og det er låst inde om natten. Der er jo professionelt personale – hvorfor skal man bruge flere penge på det?

Kl. 16:01

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Hr. Torben Hansen for anden korte bemærkning.

Kl. 16:01

Torben Hansen (S):

Tak, hr. formand. Jeg fik sådan set ikke svar på, hvad Dansk Folkeparti agter at gøre ved det her lovforslag. Er man for en skærpelse af sanktioner, er man for, at vi skal bekæmpe de her ulovlige midler, er man for en hævelse af bødestraffen, er man for, at vi kan fratage folk autorisation, hvis de snyder, eller er man imod? Det synes jeg faktisk ikke fremgår af hr. Dohrmanns tale.

Så kan jeg forstå, at 10.000 kr. i detailleddet til et skab til dem, der så skal sælge gift, lige pludselig er blevet den helt store anstødssten for Dansk Folkeparti, men synes Dansk Folkeparti egentlig ikke, at det er rimeligt nok, at dem, der sådan set skal sælge de pesticider, som brugerne, som almindelige borgere køber til deres haver, så rent faktisk er uddannet personale, og at man er sikker på, at det er opbevaret under betryggende former? Tror hr. Dohrmann ikke, at et Silvan byggemarked, for at tage et eksempel, nok godt kan klare den udgift?

Men jeg vil først gerne have et svar på, om man er for eller imod.

Kl. 16:02

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen): Ordføreren.

Kl. 16:02

Jørn Dohrmann (DF):

Vi er ikke for, at man lægger ekstra byrder på erhvervslivet på den her måde. Hvis man tager det første år og lægger de to tal på henholdsvis 20 mio. kr. og 45 mio. kr. sammen, er det 65 mio. kr. ekstra i udgift til erhvervet på det her område. Tror hr. Torben Hansen, at det giver flere job ude i detailhandelen, eller tror han, det giver færre job?

Det, vi gerne vil, er at være med til nogle af de her ting – vi vil bare ikke være med til byrdedelen. Det med, at man kommer med ekstra afgifter, er, vil jeg sige, en forkert måde at håndtere det her på, for det kunne sagtens gøres i de butikker, som egentlig forhandler landbrugsting i dag. Man kunne godt lægge det over til dem, for de har muligheden for at forhandle de her ting. Det var da meget bedre, og der ville jo også være rådgivning. Men at lave ekstra skabe til det, når der er professionelle folk derude, og at pålægge dem, at de skal til at have et specielt skab, og at de nu skal til at bruge tid og penge på noget registrering, mener jeg er at skyde gråspurve med kanoner.

Kl. 16:03

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Der er ikke flere, der har bedt om adgang til korte bemærkninger. Tak til ordføreren. Vi går videre i talerrækken. Den næste ordfører er for Det Radikale Venstre, og det er fru Lone Loklindt. Værsgo.

Kl. 16:04

(Ordfører)

Lone Loklindt (RV):

I Danmark er vi så privilegerede, at vi kan drikke vores grundvand, og fra Det Radikale Venstres side er det noget, vi værner meget om. I regeringsgrundlaget er beskyttelse af drikkevand og beskyttelse af naturen jo også fremhævet som prioriteringsområde. Ét er at beskytte vandboringer mod forurening, noget andet er at holde de boringsnære områder sprøjtefrie.

Men skal man helt til kilden, drejer det sig naturligvis om, hvilke sprøjtegifte der bruges, og under hvilke vilkår de bruges. Derfor har regeringen fremlagt en sprøjtemiddelstrategi, som har til formål at sænke belastningen med bekæmpelsesmidler og mindske risikoen for, at vores grundvand forurenes med sprøjtegifte. Og den lov, vi behandler i dag, er så en del af den strategi. Der er således skrappe regler på området; man skal have autorisation til at sælge produkterne og certifikat til at bruge dem. Alligevel er der desværre nogle, der spekulerer i at bryde reglerne ved at importere, bruge og videresælge ulovlige midler. Det går ud over de lovlydige, og i sidste ende går det ud over grundvandet.

Det må ikke kunne betale sig at importere, opbevare eller bruge ulovlige midler, og derfor går Det Radikale Venstre klart ind for, at vi skærper bøderne for den slags ulovligheder, så de ikke alene bliver afskrækkende, men også får reel effekt, såfremt de kommer til anvendelse. Som noget nyt indføres der i kemikalieloven minimumsbøder på mellem 10.000 og 30.000 kroner ved erhvervsmæssig import, brug og opbevaring af ulovlige sprøjtemidler. Der er ikke noget loft over bødernes størrelse, og den kommer fremover til at afhænge af, hvor store mængder det drejer sig om, og hvor meget det ulovlige middel belaster miljø og sundhed. Man vil fremover også kunne miste sin autorisation til at sælge eller rådgive om sprøjtemidler, ligesom man ved gentagne overtrædelser vil kunne miste sit sprøjtecertifikat.

Den her lov skal også sikre, at almindelige forbrugere – altså os haveejere – får bedre vejledning, ved at produkterne ikke er frit tilgængelige længere. Der skal gives vejledning til forbrugerne i forbindelse med selve salget, og dermed forventer vi ikke alene at få en mindre udbredelse af brug af sprøjtegifte, men også at færre kommer til at bruge dem forkert. Formentlig vil salget til private falde, og det vil på sigt også gavne vores grundvand. Det Radikale Venstre støtter forslaget og ser frem til udvalgsbehandlingen.

Kl. 16:07

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ordføreren. Der er et enkelt medlem, der har bedt om adgang til en kort bemærkning. Det er hr. Jørn Dohrmann fra Dansk Folkeparti, værsgo.

Kl. 16:07

Jørn Dohrmann (DF):

Tak. Jeg vil bare spørge ordføreren, hvor mange arbejdspladser man regner med at det her koster. For der står jo i forslaget her, at man regner med, at der bliver færre forhandlere. Så hvor mange arbejdspladser ryger der på den bekostning, og hvad har man tænkt sig i stedet for for de folk, der nu bliver arbejdsløse på grund af den politik, man fører i regeringen?

Kl. 16:07

Forhandling

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen): Ordføreren.

Kl. 16:07

Lone Loklindt (RV):

Jeg ved ikke af noget præcist tal for, at der bliver færre arbejdspladser ud af, at der bliver færre forhandlere. Det kan også være, at der bliver flere til at rådgive i de butikker, der så er. Det kan også være, at der bliver flere, der skal ud at bruge en hakke, fordi man ikke sprøjter så meget. Jeg har ikke noget bud på, hvordan man gør det op i arbejdspladser.

Men intentionen bag det her lovforslag er jo ikke at skabe job. Så skulle vi jo sådan helt forbyde det, så alle sammen skulle ud med en hakke. Det handler om at skabe bedre vilkår for naturen og grundvandet i Danmark

Kl. 16:08

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Hr. Jørn Dohrmann, anden korte bemærkning.

Kl. 16:08

Jørn Dohrmann (DF):

Nu forstår jeg så, at regeringen ikke arbejder for at skabe job. Tak for svaret. Det er vi jo nogle, der ikke er overrasket over at høre, men det var da alligevel overraskende, at man ikke har læst hele forslaget igennem, for der står jo også, at man regner med, at der vil ske en halvering af de butikker, som egentlig skal sælge de her ting. Det må jo betyde, at der er nogle, der mister deres job.

Men igen vil jeg bare lige spørge: Hvornår skal folk så ud med hakkerne, og hvem er det, der skal ud med dem? Og hvornår regner ordføreren så med, at det går i gang? For når det er, at man ikke ligesom tror på, at man kan skabe arbejdspladser i Danmark, må vi jo bare sige, at de skal lave et eller andet, eller har man bare helt opgivet dem?

Kl. 16:08

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen): Ordføreren.

Kl. 16:08

Lone Loklindt (RV):

Nu har jeg på intet tidspunkt sagt, at regeringen eller Det Radikale Venstre ikke går ind for at skabe arbejdspladser. Det gør vi i høj grad – i høj grad! – men vi har ikke noget ønske om, at de arbejdspladser specielt skal bestå i at sælge sprøjtemidler. I virkeligheden bliver det jo nogle bedre arbejdspladser i detailhandelen i forhold til at sælge sprøjtemidler til private. Det bliver nemlig arbejdspladser, hvor man ved noget mere om det, man sælger.

Derfor er det, at vi grundlæggende mener, at de arbejdspladser, der bliver nedlagt – hvis der bliver nedlagt nogen – bliver det til fordel for, at der under alle omstændigheder er en bedre vejledning dér, hvor man kan købe produkterne.

Kl. 16:09

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere, der har bedt om adgang til korte bemærkninger. Den næste ordfører i talerrækken er hr. Steen Gade fra SF, værsgo.

Kl. 16:10

(Ordfører)

Steen Gade (SF):

Jeg tror ikke, at der egentlig er nogen, der er uenige i, at vi har for mange sager om import og brug af ulovlige sprøjtemidler. Det er jo i virkeligheden det, det her forslag handler om at rette op på.

Andre har gennemgået lovforslagets indhold, så det skal jeg ikke sige så meget om, men kun sige, at det jo er meget logisk, at vi nu laver en model for øgede bøder, hvor vi sådan set også lader bødestørrelsen afhænge af det system, vi har opbygget for afgiften på pesticider, sådan at de pesticider, der er mest belastende, får en højere afgift, og hvis man så har en ulovlig import af de pesticider, der er farligst, får man altså en større bøde. På den måde kan man sige, at vi har sat miljø forrest i både reguleringssystemet og ved bødeudmøntningen. Det synes jeg er en rigtig god del af forslaget. Der har jo også i en del år været almindelig enighed om, at bøderne har været uensartede og generelt for lave.

Så har der været en vis diskussion om det med, at vi så også kigger på det private forbrug. Ideen er jo, at vi gerne vil have et fald i salget af sprøjtemidler til private, og at vi gerne vil sikre en større viden hos de private på det her punkt. Man kan sige, at vidensopbygning om pesticider i landbrug og gartneri har vi håndteret andre steder, og vi er kommet et stykke ad vejen, sådan at der er et betydeligt større vidensgrundlag hos dem, der bruger det professionelt. Der, hvor der er et vidensgab, er blandt os private brugere. Det tager vi hånd om i det her lovforslag.

På den baggrund vil vi med glæde være med til at gennemføre det her forslag.

Kl. 16:12

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ordføreren. Der er et enkelt medlem, der har bedt om adgang til en kort bemærkning. Det er hr. Jørn Dohrmann fra Dansk Folkeparti, værsgo.

Kl. 16:12

Jørn Dohrmann (DF):

Jeg vil gerne spørge ordføreren, hvor mange ordføreren egentlig ser der mister deres job i forbindelse med det her, for der står jo i lovforslaget her, at man regner med en halvering af forhandlere, der skal være af det her, og der er en ekstra håndtering i forbindelse med salget af de her midler. Der vil jeg gerne spørge ordføreren: Hvad skal dem, der bliver fyret, lave? Det svarer meget godt til, at regeringen den ene dag går og siger, at den gerne vil skabe arbejdspladser, og

den anden dag fjerner arbejdspladser. Så jeg vil bare spørge ordføreren: Hvor mange kommer til at miste deres job på grund af den her omlægning?

Kl. 16:13

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen): Ordføreren.

Kl. 16:13

Steen Gade (SF):

Hvis vi nu snakker om private, og jeg tror, at det er det, som hr. Jørn Dohrmann tænker på, altså de butikker, der sælger, så er hele ideen i forslaget jo, at der skal købes mindre mængder sprøjtemidler til private, og når vi køber, så skal vi købe en dosering, der passer lige præcis til, hvad vi har brug for, og ikke købe alt for meget, som vi så har problemer med at bortskaffe. Så hele ideen er jo sådan set, at der skal sælges mindre.

Så spørger hr. Dohrmann: Hvad koster det i arbejdspladser? Ja, man kunne lige så godt spørge om – og det bliver så mit svar – hvor mange flere arbejdspladser der bliver ud af at sælge sprøjtemidler til landbruget, når vi får grebet ind over for den ulovlige import? Men nu hører jeg ikke til dem, som synes, at det mest fantastiske, vi kan snakke om her, er, hvor mange job vi kan skabe ved at sælge flere sprøjtemidler. Forslaget går ud på at sælge færre sprøjtemidler for at beskytte vores grundvand og vores biodiversitet.

Kl. 16:14

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Hr. Jørn Dohrmann for anden korte bemærkning.

Kl. 16:14

Jørn Dohrmann (DF):

Men det er ikke det, der står i lovforslaget her. Altså, der står jo bare, at der bliver færre salgssteder. Der står ikke noget med, at der bliver solgt mindre mængder sprøjtemidler. Der står bare, at der bliver færre salgssteder, og dermed vil færre personer være beskæftiget med at sælge de her varer. Der bliver en ekstra omkostning for at håndtere de her varer.

Så hvis vi ligesom ser isoleret på mængden, så falder mængden ikke, fordi man har færre steder at sælge det, men der bliver bare en større omkostning for dem, der nu skal sælge det, og dermed også færre beskæftigede i den her branche. Det bliver koncentreret hos nogle enkelte i stedet for at være spredt ud som i dag.

Man kan så have en holdning til, om det er godt eller skidt, men det betyder bare, at der bliver færre arbejdspladser. Er vi ikke enige om det? Der kommer jo ikke flere, der skal håndtere det her.

Kl. 16:15

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Kl. 16:15

Steen Gade (SF):

Jeg synes, at hr. Jørn Dohrmann er lidt galt afmarcheret. Jeg står her med fremsættelsestalen, og der står:

»Det forventes, at stramningerne vil føre til færre overtrædelser, et større niveau af viden hos private købere af sprøjtemidler og et generelt fald i salget af sprøjtemidler til private«.

Så det er jo sådan set ikke rigtigt, hvad ordføreren siger, altså at der ikke er lagt op til, at man forventer, at salget af sprøjtemidler til private går ned.

Det er selvfølgelig en forventning, og jeg troede sådan set, at Dansk Folkeparti også var enige i, at der faktisk indimellem bliver købt lidt for meget og lidt for upræcist og derfor lidt for farlige stoffer, hvor mange private så bagefter har problemet med, hvordan de kommer af med det på en fornuftig vis.

KL 16:15

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger. Næste ordfører i talerrækken er hr. Per Clausen fra Enhedslisten.

Kl. 16:16

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Det her forslag skal jo ses som et led i en indsats, som vel for alvor har taget fart det sidste års tid, og som handler om at reducere anvendelsen af sprøjtemidler, pesticider, giftstoffer, og så handler det om at sikre, at i den udstrækning de bliver brugt, bruger man dem, som er mindst farlige, og man bruger dem på den mest fornuftige og forsvarlige måde. Det er sådan set det, det her lovforslag går ud på, så i virkeligheden kunne man vel nøjes med at diskutere, om det her så er vidtgående nok i forhold til at nå det mål, eller om det ikke er.

Jeg medgiver, at hvis man har det ønske, at man vil reducere anvendelsen af sprøjtemidler og sikre, at de anvendes så fornuftigt som muligt for at sikre grundvandet, så kan man godt risikere, at konsekvensen bliver, at der er færre mennesker, der kan leve af at producere og sælge sprøjtemidler. Det medgiver jeg, det bliver man nødt til at erkende. Men der må Dansk Folkeparti og andre jo tage stilling til, om de synes, at forsvaret for det rene drikkevand, sikringen af, at vi ikke sprøjter unødvendigt med gift i vores natur, er så vigtige hensyn, at vi må tage dem og så i øvrigt sørge for at føre en politik, som øger beskæftigelsen i vores land. Det tror jeg er muligt. Jeg tror ikke, det er sådan, at vi bliver nødt til at acceptere en fortsat stigning i anvendelsen af sprøjtemidler og en uhensigtsmæssig anvendelse af dem som et led i at forsvare beskæftigelsen i Danmark – det tror jeg ikke er nødvendigt. Jeg tror, at vi kan klare det.

Jeg vil også sige, at det her lovforslag indeholder fire elementer. Der er spørgsmålet om, at man skal skærpe straffene, hvor der sker overtrædelse af reglerne, og det synes jeg jo er fornuftigt og godt. Jeg har oven i købet mærket mig, at det er der meget bred politisk tilslutning til, og det synes jeg er godt, for det er klart, at der selvfølgelig skal være en konsekvens, hvis man overtræder nogle regler, også måske for at opnå en økonomisk gevinst. Så skal det jo også kunne mærkes og føles økonomisk, når det bliver opdaget. Jeg tror også, at det er vigtigt, at man har et kontrolsystem, der gør, at der er en vis risiko for at blive opdaget.

Jeg vil gerne sige, at på et enkelt område synes jeg måske at et af høringssvarene, som er kritisk, godt kan have en pointe, nemlig når man skriver, at det også er nødvendigt og vigtigt, at det sikres, at der er en effektiv kontrol i forhold til smugling. Det håndteres på vanlig elegant embedsmandsvis i høringsnotatet, ved at man skriver, at det er man selvfølgelig opmærksom på, og at det vil man tage hensyn til, og at det nok skal gå alt sammen. Det tror jeg nok jeg vil spørge en lille smule ind til i det videre lovarbejde, for det er måske ikke helt så overbevisende. Men det ændrer ikke noget ved, at lovforslaget i øvrigt er et fornuftigt lovforslag.

Så handler det om autorisation. Autorisation handler jo om, at man sikrer sig, at de mennesker, som beskæftiger sig med det her, har et vist mindstemål af kendskab til regler og anvendelse, og netop det er jo vigtigt, hvis man skal nå dertil, at man sikrer sig, at anvendelsen ikke bare er så begrænset, som det er muligt, men at man faktisk også sikrer sig mod en anvendelse, som direkte strider mod de fornuftige regler, der kan være for at benytte sig af sprøjtemidler. Det handler jo også om, og det er også vigtigt, at man, hvis man kommer ind i en eller anden butik og køber det her, fordi man tror, at det er nødvendigt at bruge i ens have – hvad det ikke er – så i hvert fald får en rigtig rådgivning. Det er da ikke så dårligt endda. Men

lidt fysisk arbejde tager man jo ikke skade af, så man kunne vel spare en del på giftanvendelsen i private haver, vil jeg sige, måske kunne man droppe det helt, det har vi jo flere gange foreslået.

Så synes jeg, at når man stiller krav om, at midler som dem her skal opbevares forsvarligt, så må vi bare sige, at det vel er en undladelsessynd, at den beslutning ikke er truffet for længst. Det er så selvfølgelig trist, at man nu bliver påført en udgift, men sandheden er jo, at det er en udgift, som man skulle have været påført for lang tid siden, for jeg synes faktisk, at det er ganske rimelige krav at stille, at de her giftstoffer opbevares forsvarligt.

Men igen vil jeg sige: Jeg håber og tror da på, at konsekvensen af det her lovforslag sammen med den lange række andre initiativer, der tages, for at begrænse risikoen for forurening af vores grundvand, vil være, at man reducerer forbruget af pesticider i dette land. Det vil få den konsekvens, at der vil være færre mennesker, der lever af at producere pesticider – de findes mest i andre lande – og der vil også være færre mennesker, der vil leve af at sælge pesticider. Sådan er det, hvis man vil begrænse ting, der skader naturen. Så kan det i første omgang godt have negativ effekt på beskæftigelsen. Så må vi i øvrigt føre en politik i forhold til fødevareproduktion, i forhold til detailhandel osv., som sikrer, at der er arbejdspladser og kommer nye arbejdspladser til erstatning for de ganske få, der forsvinder.

Jeg vil på den anden side også sige, at når jeg kigger på de her tal, har jeg måske svært ved helt at lade mig overbevise om, at det skulle kræve meget store ekstraordinære indsatser at rette op på den mulige skade, der skulle ske på beskæftigelsen ved at gennemføre det her lovforslag.

Kl. 16:21

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Der er en enkelt, der har bedt om adgang til korte bemærkninger, og det er hr. Jørn Dohrmann fra Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 16:21

Jørn Dohrmann (DF):

Tak. Jeg vil bare spørge hr. Per Clausen, om han virkelig tror, at det, at der skal til at være måske ti låse der, hvor man normalt kun plejer at have én lås, gør det mere eller mindre sikkert i forhold til de her sprøjtemidler.

Så er det jo også nyt, at hr. Per Clausen ønsker, at noget skal samles på færre områder, altså at det skal være større salgssteder, og dermed pålægges erhvervslivet også omkostninger på de her 45 mio. kr. årligt. Det har hr. Per Clausen nok ikke nogen problemer med, han er nok glad for, at der er en ekstra omkostning. Men betyder det ikke, at når man laver de her større salgssteder, vil det også give den større grænsehandel, som hr. Per Clausen jo er inde på? Og hvordan har hr. Per Clausen sikret sig, at man nu også får kontrollen nede ved grænsen af, om vi nu importerer flere sprøjtemidler fra Tyskland? For det kan jo godt være, at man får et mindre salg til de private kunder herhjemme, men at der så sælges mere i Tyskland – at det kommer med i indkøbskurven, når folk nu alligevel er nede at handle ind. Kl. 16:22

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen): Ordføreren.

Kl. 16:22

Per Clausen (EL):

Altså, jeg vil starte med at sige, at jeg er blevet overbevist af forsikringsbranchen om, at hvis man sætter flere og bedre låse på, så er risikoen for indbrud mindre, end den ellers ville være. Jeg har faktisk brugt, synes jeg selv, urimelig mange penge på at sikre min lejlighed, fordi jeg troede på den myte om, at effektiv aflåsning virker. Jeg kan forstå på hr. Jørn Dohrmann, at det ikke passer. Det vil jeg selvfølgelig henvende mig til et forsikringsselskab om og spørge om,

hvad det er, de har gang i, når de bilder mig sådan noget ind, og om de er allieret med låsesmeden. Til gengæld kan jeg sige, at det jo så har skabt noget øget beskæftigelse, at jeg har fået sat ny lås på.

Men derudover vil jeg sige til hr. Jørn Dohrmann, at jeg synes, at det er rigtig fornuftigt, at man samler salget af de her stoffer på steder, hvor man kan opbevare dem forsvarligt. Jeg vil gerne sammen med hr. Jørn Dohrmann interessere mig for, hvordan vi kan sikre en mere effektiv kontrol i forhold til at undgå indsmugling af de her produkter. Hvis hr. Jørn Dohrmann vil koncentrere sig om det, har vi en fælles sag, og der er ikke noget, jeg hellere vil end at have en fælles sag med hr. Jørn Dohrmann – det sker alt for sjældent.

Kl. 16:23

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Hr. Jørn Dohrmann, anden korte bemærkning.

Kl. 16:23

Jørn Dohrmann (DF):

Jamen det lyder jo rigtig godt, at vi kan blive enige om noget, men det ser lidt tungt ud, når det er, at hr. Per Clausen nærmest står og siger, at det her har været til fri afhentning. Det har det jo ikke. Alle de steder, jeg har været henne at se det her, har virksomheden været aflåst, når det har været fyraften, så derfor har det jo ikke været til fri afhentning.

Jeg vil bare spørge: Hvordan vil hr. Per Clausen så sikre, at der ikke opstår grænsehandel med det her sprøjtemiddel, når det er, at hr. Per Clausen presser på for, at det skal være færre steder, hvor de skal forhandle de her ting, og hvor man så godt nok kan få noget rådgivning, men at det jo ikke er sikkert, at der ikke bliver hentet noget i Tyskland? Der synes jeg bare der er et uklart svar fra hr. Per Clausen om, at det har man ikke tænkt sig at gøre noget ved på nuværende tidspunkt – man kan bare lade folk hente, hvad de har lyst til. Det er godt nok forbudt ifølge loven, men hr. Per Clausen har i forbindelse med det her lovforslag ikke sørget for, at man sikrer, at der ikke kommer flere sprøjtemidler ind.

Kl. 16:24

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen): Ordføreren.

Kl. 16:24

Per Clausen (EL):

Det, der ligesom er hr. Jørn Dohrmanns udgangspunkt, er, at ligegyldigt hvilken regulering vi finder på i Danmark, vil mennesker kunne overtræde lovgivningen og dermed komme i besiddelse af pesticider på en anden og billigere måde, end de gør i dag. Jeg er ikke i tvivl om, at hr. Jørn Dohrmann har ret i, at der findes mennesker, der selvfølgelig vil forsøge at overtræde lovgivningen. Det er derfor, vi har toldere, og det er derfor, vi har politi – det er faktisk et led i at forsøge at sikre, at lovgivningen bliver overholdt.

Jeg er helt åben over for at diskutere, om vi både i forhold til pesticider og i forhold til andre af de varegrupper, som bliver transporteret fra Tyskland og herop, kunne have nogle mere effektive regler og noget mere effektiv kontrol i forhold til at sikre, at der var en chance for, at det blev opdaget, og at man faktisk også fik grebet ind og givet en straf for det. Det diskuterer jeg gerne med hr. Jørn Dohrmann om at gøre. Men at det skulle føre til, at vi ikke kan vedtage et lovforslag, som indeholder en række konkrete tiltag, der reducerer risikoen for, at vi forurener med pesticider, synes jeg bare er helt urimeligt.

Kl. 16:25

Men alt i alt tilslutter vi os det her forslag.

Kl. 16:28

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere, der har bedt om adgang til korte bemærkninger, så vi går videre i talerrækken. Den næste ordfører er hr. Leif Mikkelsen fra Liberal Alliance, værsgo.

Kl. 16:25

(Ordfører)

Leif Mikkelsen (LA):

Tak for det. Liberal Alliances ordfører, hr. Villum Christensen, kunne ikke være her, så jeg skal fremføre følgende bidrag:

Som vi har hørt, handler lovforslaget her om at skærpe straffe og give mulighed for at nægte eller frakende erhvervsdrivende retten til anvendelse af plantebeskyttelsesmidler.

Hertil kommer, at det på grund af skærpede krav til opbevaring af disse produkter forventes at medføre meromkostninger for virksomhederne på anslået 10.000 kr. pr. virksomhed, hvilket giver en engangsudgift på 20 mio. kr. og ikke mindre end 45 mio. kr. i ekstra driftsomkostninger hvert år.

Hertil kommer udgifter til kurser for de ansatte m.v., som også belaster virksomhederne.

Jeg er ked af at sige det igen. Det er altså ikke den udvikling, der er brug for, når vi ellers er så mange herinde, der er optaget af at skabe yderligere vækst i samfundet. Vi får ikke mere vækst af at beskatte virksomhederne yderligere. Det er ikke den form for vækst, vi har brug for.

Over 3.000 butikker vil få byrder, det er og bliver slutresultatet i det her lovforslag. De nye uddannelseskrav med nye, dyre aflåste skabe m.v. vil formentlig også betyde, at disse produkter ryger ud af varesortimentet for en del butikkers vedkommende. Butikkerne gider det måske ikke.

Vi synes, at når man taler for byrdestop over for virksomhederne, skal man altså også håndhæve det. Det gælder også på miljøområdet. Man vil altid kunne finde et område, hvor man kan argumentere for, at hvis man lige strammede op her er der, ville man gøre noget godt.

Men vi medvirker ikke til denne konstante udvidelse af kontrol og afgifter. Skal man foretage ændringer, bør det kunne gøres uden at forøge virksomhedernes omkostninger. Af disse grunde kan vi ikke støtte forslaget.

Kl. 16:27

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ordføreren for bidraget. Vi går videre i ordførerrækken, og den næste ordfører er fru Vivi Kier fra Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 16:27

(Ordfører)

Vivi Kier (KF):

Tak. Fra konservativ side tilslutter vi os det her forslag, som skal ses som et led i sprøjtemiddelstrategien. Jeg skal ikke gennemgå hele forslaget, det er der mange der har gjort, men vi er især tilfredse med, at der nu indføres en autorisation, som så betyder, at der faktisk også kan komme en konsekvens, når man overskrider det her, idet man kan blive frakendt sin autorisation.

Så er der salget, hvor forbrugerne nu faktisk skal have en vejledning, før de kan få produktet, og det ser vi også som noget positivt. Det glæder os, at alle relevante interessenter vil blive tæt inddraget, når de konkrete administrative regler i det her forslag skal fastsættes. Og når vi læser erhvervslivets høringssvar, ser vi, at de jo bl.a. har ønsket en 6-månedersfrist, så de har tid til at kunne leve op til de her nye krav. Jeg kan ikke lige i lovforslaget se, hvornår man agter lovforslaget skal gælde, men det kan være, ministeren lige kan svare på det, når ministeren kommer herop.

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak for det til ordføreren. Der er ikke nogen, der har bedt om korte bemærkninger, så vi er nået til ministeren, og jeg giver ordet til miljøministeren. Værsgo.

Kl. 16:28

Miljøministeren (Ida Auken):

Mange tak, og tak til ordførerne for indlæggene. Lad mig lige gøre noget helt klart, hvis der er nogen, der skulle være blevet forvirret af den her debat i dag, nemlig at formålet med det her lovforslag er at få styr på de sprøjtemidler, der bliver brugt i Danmark, og det gør vi selvfølgelig til gavn for befolkningens sundhed – de her stoffer, vi snakker om, er jo ikke hvad som helst, for mange af dem er jo gifte – og for at sikre vores grundvand, så der også er rent vand at drikke i fremtiden, og det gør vi for vores natur, så det her ikke spreder sig på en måde, så det går ud over alle dem, vi deler det her land med.

Især handler lovforslaget i dag om de få landmænd, der ikke kan finde ud af at lade være med at snyde, dem, der importerer dødhamrende ulovlige og møggiftige sprøjtemidler ind i landet, og det undrer mig en lille smule, at der er partier her i Folketinget, når samtlige interessenter, inklusive landbruget, inklusive de grønne organisationer, siger, at det her er et godt lovforslag, som har så travlt med et lille hjørne af det, at man ikke synes, at det at få stoppet dybt kriminelle mennesker i organiserede grupper, der importerer sprøjtemidler, der sætter alle danskernes sundhed i fare, er værd at støtte. Det undrer mig selvfølgelig en lille smule, men jeg er da glad for, at en meget stor del af Folketinget, f.eks. Venstre og Konservative sammen med regeringen og Enhedslisten, selvfølgelig bakker op om det eneste fornuftige, nemlig klart at få sat en stopper for de landmænd, der ikke kan finde ud af at lade være med at importere ulovlige sprøjtemidler og bruge dem. Det vil sige, at det, vi gør nu, er, at vi laver højere bøder, markant højere bøder, og vi tager sprøjtecertifikatet fra de landmænd, der ikke kan finde ud af det og er dømt for ulovligheder.

Så er der også et hjørne af lovforslaget, der handler om de sprøjtemidler, vi bruger hjemme i haverne. Langt de fleste mennesker kan sådan set godt finde ud af at have have eller bruge ganske lidt af sprøjtemidlerne, men der er jo også mange, der kan have den antagelse, at hvis man bare kan gå lige hen og tage det ned af hylden i butikken, ligesom man kan tage almindelige rengøringsmidler ned, så er det nok ikke så slemt. Der skal vi altså vide, at nogle af de midler, private kan købe i dag, er mindst lige så kraftige som dem, landbruget kan købe. Så selvfølgelig giver det god mening at sige, at hvis man vil sælge de her stoffer, skal man have dem et sted, hvor forbrugerne med det samme kan mærke, at det her ikke er hvad som helst, det er noget, han skal hen at hente i et aflåst skab. Ligesom medicin i Matas og andre steder er låst inde i et skab, giver det da meget god mening at sætte et glasskab op, og jeg tror, man kan få skabe til under 10.000 kr., hvis jeg skal være lidt fræk, og så skal dem, der sælger det, jo vide, hvad det er, de sælger. Det synes jeg giver ganske god mening.

Det her lovforslag er første del af regeringens sprøjtemiddelstrategi, der også har en meget bred opbakning i Folketinget, og er en meget vigtig indsats. Vi bruger allerede i dag rigtig meget energi og mange ressourcer på at undersøge de sprøjtemidler, der er tilladt i Danmark, for at mindske risikoen for, at de kan ryge i grundvandet, og det gør vi, inden vi godkender dem. Men hvad nytter det kæmpe store arbejde, vi laver, hvis der er en gruppe skruppelløse landmænd, som synes, det er helt i orden for egen vindings skyld bare at bruge ulovlige opkøb og anvende ulovlige udenlandske sprøjtemidler, som kan ødelægge det danske grundvand? Og hvad hjælper det, at vi laver en ny intelligent afgift, som gør de mest belastende sprøjtemidler

dyrere og de mere intelligente og bedre billigere, hvis en lang række landmænd blot kører til Tyskland og køber de skrappe midler til langt lavere priser og importerer dem ulovligt? Hele ideen er jo, at det skal kunne betale sig at bruge de midler, der er mindst miljøbelastende.

Så svaret er helt enkelt: Vi har ikke opnået vores mål, hvis ikke vi får styr på den ulovlige import, der er foregået i Danmark, og derfor er jeg også rigtig glad for, at vi nu tager hul på behandlingen af lovforslaget om at kunne ændre kemikalielovgivningen med tre meget vigtige elementer: for det første, at vi skærper bøderne markant, så det virkelig kan mærkes, hvis man snyder på det her område og prøver at slippe uden om skattevæsenet og slippe uden om miljøkontrollen; for det andet, at man kan få frakendt sit sprøjtecertifikat, hvis man gentagne gange snyder på det her område; og for det tredje, at der er de her krav til, at private, når de vil købe sprøjtemidler, så får rådgivning, og at de står bag glas.

Med hensyn til de skærpede bøder har der jo været nogle meget store sager, der har givet meget voldsomme problemer, og jeg synes, det er synd for dansk landbrug, at nogle få brodne kar skal ødelægge det for resten, og derfor er jeg også glad for at se, at landbruget selvfølgelig støtter op om, at vi slår hårdt ned på dem, der ikke kan finde ud af det og ødelægger erhvervets ry blandt danskerne.

Så må vi sige, at som bødeniveauet historisk set har været, har det været for uensartet og generelt alt for lavt; man har kunnet få bøder på nogle få tusinde kroner for ulovligheder, der er begået i erhvervsmæssig sammenhæng, og det vil sige, at de har haft en meget begrænset præventiv effekt. Derfor skærper vi straffen markant for erhvervsmæssig import og for brug og opbevaring af ulovlige sprøjtemidler. Det må simpelt hen ikke kunne betale sig at importere og bruge eller opbevare ulovlige sprøjtemidler i Danmark, og man skal kunne mærke konsekvenserne.

Kl. 16:34

Større bøder vil altså forhåbentlig afskrække mange fra at overtræde reglerne, men ikke alle, og derfor bliver vi nu også nødt til at lave en slags autorisationsordning for sprøjteførere, en slags kørekort. Man kan få et klip i eller helt få frataget sit certifikat, hvis man ikke kan finde ud af det, så man ikke har ret til at anvende de her sprøjtemidler. Og det er jo altså her, de 200 kr., som hr. Jørn Dohrmann omtalte, kommer ind, hvis man vil have lov at bruge sprøjtemidler i Danmark. Det tror jeg de fleste godt kan overkomme at betale.

Miljøstyrelsen kommer til at etablere og administrere en database til formålet. Den skal indeholde navn og adresse på alle, der er i besiddelse af gyldigt sprøjtecertifikat og dermed er autoriseret til at anvende sprøjtemidler erhvervsmæssigt. Derudover skal den indeholde navn og adresse på alle dem, der er autoriseret til at sælge sprøjtemidler. Så med de her to lister i hånden har domstolene nu mulighed for at tage autorisationen fra dem, der igen og igen overtræder reglerne.

Så er der også brugen af sprøjtemidler i de private haver. Jeg mener egentlig, det er den helt rigtige tilgang, at vi sørger for, at dem, der forhandler sprøjtemidler, hjælper folk til at bruge de rigtige midler og bruge dem på den rigtige måde, så de ikke lige pludselig har forurenet en drikkevandsboring eller andet, og selvfølgelig sørger for, at vi bruger mindst mulig gift, når vi nu faktisk godt kan håndtere langt de fleste ting i haverne.

Vi ved, at vidensniveauet hos forhandlerne vil blive højnet de kommende år. Faktisk er den her del om uddannelse, som nogle har været lidt oppe at køre over i dag, altså allerede vedtaget i Folketinget under den tidligere regering; sådan kan man jo en gang imellem glemme, hvad man selv har været med til.

Kravet bliver snart udmøntet i en bekendtgørelse, og forhandlerne skal derfor på kursus om sprøjtemidler, så de kan rådgive om korrekt opblanding, rigtig brug og sikker bortskaffelse af rester og om, hvilke sprøjtemidler der er mindst problematiske. Når haveejerne så henvender sig til sælgeren i butikken, har sælgeren en god lejlighed til på en let og tilgængelig måde at fortælle de her vigtige, gode råd til kunderne. Derfor skal der også gælde et selvbetjeningsforbud i de situationer, hvor det giver god mening.

Det fremgik af høringen, at der har været dele af branchen, der er bekymret over, hvordan de nærmere regler kommer til at se ud. Det er ganske rigtigt, som De Konservatives ordfører også påpegede, at det skal vi selvfølgelig have en god dialog om. Det er ikke sådan, at klorin skal om at stå bag en disk, eller at man skal uddannes for at sælge klorin. Det her skal selvfølgelig laves med god fornuft og med måde

Så kan det være, at der er nogle få butikker i Danmark, som sælger så lidt af de her sprøjtemidler, at de holder op med at gøre det, men mon ikke der er, sådan som jeg også har forstået, nogle af dem, der har så lidt, at det heller ikke betyder det store, om de nu lige sælger sprøjtemidler eller ej. Jeg vil sige, at hvis det er prisen for at kunne skabe rammerne for, at borgerne i Danmark får god vejledning i brug af sprøjtemidler, og at de ikke bliver forvirrede over, at midlerne skal stå side om side med nogle andre ting, der slet ikke har samme giftighed, så er det faktisk i orden med mig.

Det helt afgørende er, at vi med det her lovforslag får styr på og får sikret en ansvarlig brug af de sprøjtegifte og sprøjtemidler, der bliver brugt i Danmark, både i private haver og på landbrugets mange marker. Det gør det til glæde for vores grundvand, vores natur og vores sundhed. Og med de her ord vil jeg gerne ønske en god viderebehandling af forslaget i udvalget.

Kl. 16:37

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Der er et enkelt medlem, der har bedt om adgang til en kort bemærkning. Det er hr. Jørn Dohrmann fra Dansk Folkeparti, værsgo.

Kl. 16:37

Jørn Dohrmann (DF):

Tak for det. Jamen vi vil jo alle sammen gerne være med til at sikre naturen, drikkevandet og alle de her ting. Alle de gode ting vil vi gerne være med til, men vi vil jo også gerne have ministeren til at forholde sig til sit eget lovforslag, hvori der står:

»Dette skøn er baseret på en halvering af det nuværende antal butikker ...«.

Så derfor vil jeg gerne spørge ministeren: Hvor mange arbejdspladser drejer det sig om at man nu fjerner her? Har det slet ikke indgået i ministerens overvejelser, hvordan man ellers kunne nå frem til målstregen ved at sige: Vi vil gerne have, at vi har nogle områder, hvor vi kan rådgive, og hvor der vil være mindre brug af sprøjtemidler? Men det skal være på en ordentlig og sober måde, så det ikke koster erhvervet 65 mio. kr. fremadrettet i ekstra omkostninger og giver en halvering af butikkerne. Har det med de arbejdspladser, der forsvinder, slet ikke spillet nogen rolle for ministeren?

Kl. 16:38

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Miljøministeren.

Kl. 16:38

Miljøministeren (Ida Auken):

Nu tror jeg, at hr. Jørn Dohrmann lige skal gå hjem og kigge på tallene en gang til. Der er lavet et groft overslag over, hvad det vil koste, hvis der er 3.000 butikker i Danmark og de skal bruge ½ time om dagen 300 dage om året på at rådgive; det er der angivet et beløb for

Med hensyn til det her med at sidde og få det til at lyde, som om vi nu lukker arbejdspladser i hele landet, fordi man beder om, at nogle sprøjtemidler skal om bag en disk og ind bag noget glas, vil jeg sige, at så skulle medicinalindustrien også være i dyb krise, fordi vi siger, at håndkøbsmedicin skal ind i et glasskab. Der tror jeg lige, at man må have proportionerne på plads fra hr. Jørn Dohrmanns side.

Hvis nu hr. Jørn Dohrmann ville gå positivt og konstruktivt ind i det her arbejde, så kunne han jo være med til at sikre i den her dialog med erhvervslivet, at vi gør det her mest fornuftigt. Det er ganske simpelt: Det skal om bag disken og bag glas. Og vil man sælge de her krasbørstige midler, skal man vide, hvad det er, man sælger til kunderne. Sådan er det på rigtig mange andre områder.

Kl. 16:39

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Hr. Jørn Dohrmann, anden korte bemærkning.

Kl. 16:39

Jørn Dohrmann (DF):

Tak for den belæring. Men jeg vil bare sige, at det jo er lovforslaget, jeg læser op af, og der står der, at der vil ske en halvering af det nuværende antal butikker. Det er bare direkte læst op af lovforslaget.

Det, jeg så også gerne vil have ministeren til at forholde sig til, er, om hun vil give en garanti for, at vi aldrig fremadrettet vil se de her sager – som vi desværre har set, hvor nogle ulovligt har importeret sprøjtemidler – ved den her lovændring, som ministeren nu har lagt op til. Er det virkelig noget, ministeren vil love, altså at de her kedelige sager aldrig dukker op? For det tror jeg ikke på. Jeg tror, at der stadig væk er nogle, som virkelig er brodne kar, og som man ikke får ram på ved bare at komme med nogle ekstra omkostninger, som i det her tilfælde svarer til 65 mio. kr. Men det kan være, at ministeren vil love det. Tak.

Kl. 16:40

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Miljøministeren.

Kl. 16:40

Miljøministeren (Ida Auken):

Nu er der jo ikke tale om, at de her butikker, der ikke længere skal sælge sprøjtemidler, lukker. Det kan være, at der er nogle, der siger: O.k., vi sælger så lidt af det, at det ikke spiller nogen stor rolle for os, så vi synes ikke, det er besværet værd, at vores salgsfolk skal kunne lovgivningen bag det her, altså have den uddannelse, som den tidligere regering vedtog. Så ja, det kan godt være, at der er nogle, der vælger at sige det, så der bliver lidt færre steder, man kan købe sprøjtemidler. Det tror jeg også går.

Jeg synes, det er en lidt spøjs vækstplan fra Dansk Folkepartis side, at vi bare skal have danskerne til at købe noget mere gift og hælde det ud i haven derhjemme for at skabe arbejdspladser. Det er sådan en lidt mærkelig omvendt logik, jeg ikke rigtig helt forstår, altså at Dansk Folkeparti synes, at det er den måde, vi skal skabe arbejdspladser på i Danmark. Vi andre synes, at offentlige investeringer og det at give virksomhederne nogle rammevilkår på de store afgørende træk selvfølgelig er det, der skal skabe arbejdspladser i Danmark.

Med hensyn til om jeg kan give en garanti for, at der ikke er nogen, der snyder, vil jeg sige til hr. Jørn Dohrmann: Vi kunne jo slet ikke have nogen strafferet i Danmark, hvis man ikke mente, at det var værd at stramme en lov så langt, at man mener, at den har en stærk præventiv effekt, hvis det en dag skulle vise sig, at nogle alligevel brød loven. Altså, vi har jo også set folk med knive efter knivlovens vedtagelse. Jeg tror heller ikke, at hr. Jørn Dohrmann vil stå og garantere, at der aldrig er nogen, der vil gå med kniv, efter at han har været med til at skærpe knivlovgivningen i Danmark. Vi må lige have lidt proportioner ind i tingene herinde.

Selvfølgelig kan jeg ikke give sådan en garanti, men jeg kan sige, at det får en helt anden præventiv effekt, når man frem for at få en bøde på 90.000 kr., som var et af de eksempler, vi så i 2007, nu vil få en bøde på 263.000 kr. Det kan mærkes selv for dem, som hr. Jørn Dohrmann mistænker for at ville blive ved med at gøre det her.

Kl. 16:42

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til miljøministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Miljøudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

14) 1. behandling af lovforslag nr. L 174:

Forslag til lov om ændring af lov om forurenet jord. (Offentlig indsats over for jordforurening, der kan have skadelig virkning på vand eller natur, og nedlæggelse af Depotrådet m.v.).

Af miljøministeren (Ida Auken).

(Fremsættelse 28.02.2013).

Kl. 16:42

Forhandling

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Forhandlingen er åbnet, og den første ordfører er Venstres ordfører, fru Anni Matthiesen.

Kl. 16:42

(Ordfører)

Anni Matthiesen (V):

Tak for det. På vegne af Venstres ordfører, hr. Henrik Høegh – der stadig ikke er til stede her i salen – skal jeg læse følgende ordførertale op.

Med L 174 fremsætter ministeren et lovforslag, som skal sikre, at regionsrådet systematiserer afdækningen af forurenede arealer og forureningskilder, som kan have en skadelig virkning.

Dertil indeholder lovforslaget regler om, at den oversigt, som regionerne udarbejder, skal stemme overens med vandplanerne og naturplanerne. Desuden foreslås det i lovforslaget, at Depotrådet nedlægges, og at forsikringsdækningen for forureningsskader fra villaolietanke hæves.

Lovforslaget lyder overvejende positivt, og Venstre går da også ind for, at der bliver lavet et system, som skaber overblik og løbende inddrager arealer, hvor der er forurening eller forureningskilder. At denne oversigt og regionernes arbejde med selv samme skal være i tråd med og overholde vandplanerne og naturplanerne, er ganske fornuftigt. Derfor giver det også fin mening at skabe et digitalt offentligt register i stedet for matrikelregisteret.

Men der er nogle punkter, som efter min mening kræver yderligere afklaring. Debatten i medierne om udsivning fra gamle lossepladser har vakt min opmærksomhed, og jeg vil derfor sørge for, at der under udvalgsarbejdet bliver stillet nogle spørgsmål til, hvordan man vil håndtere udslip fra disse lossepladser.

Jeg har endnu et punkt, som jeg også gerne vil have nærmere information omkring, nemlig inddragelse af naturplanerne. Her savner jeg en klarhed over, hvilke konsekvenser det vil få, at man nu også i højere grad vil inddrage naturplanerne i jordforureningsarbejdet.

Venstre er som sagt overvejende positivt indstillet, men hermed også være sagt, at det er med forbehold for de to punkter, jeg lige har nævnt, altså udsivning og konsekvenserne ved inddragelse af naturplanerne.

Jeg håber, det bliver nærmere belyst under udvalgsarbejdet.

Kl. 16:45

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen, der har bedt om adgang til korte bemærkninger, så vi går videre i ordførertalerrækken. Den næste ordfører er hr. Torben Hansen fra Socialdemokraterne, værsgo.

Kl. 16:45

(Ordfører)

Torben Hansen (S):

Tak, hr. formand. Socialdemokraterne er meget tilfredse med det her lovforslag. Jordforurening kan jo i modsætning til anden form for forurening somme tider være svær at se, nogle vil sige, at den kommer snigende, men alt andet lige går den jo ofte ud over både drikkevand, natur og miljø.

Lovforslaget er vigtigt, fordi det nu sikres, at arealer, hvor der er forurening, for nuværende skal inddrages i den offentlige undersøgelses- og afværgelsesindsats, og det er selvfølgelig også i fuld overensstemmelse med vand- og naturplanerne og kommende vand- og naturplaner. Det betyder også, at natur og miljø og internationale naturbeskyttelsesområder medtages på lige fod. Overfladevand bliver dermed også en prioritet i det her og også i andet end de store spektakulære sager, som vi har set nogle af de forløbne årtier.

Når vand- og naturplanerne er bærende elementer i dansk miljøpolitik, er det selvfølgelig også naturligt, at den indsats, der gennemføres på jordforureningsområdet, lever op til det, og at tingene stemmer overens, et synspunkt, som høringsparterne jo også er enige i.

Det er også sund fornuft, at oplysning om forureningskortlagte arealer for eftertiden skal skrives ind i et digitalt, offentligt register. Vi er også tilfredse med, at gældende praksis vedrørende forsikringsdækning for forureningsskader ved almindelige villaolietanke nu skrives ind i loven, og at summen fordobles til lidt over 4 mio. kr.

Med de kommentarer vil jeg sige, at Socialdemokratiet selvfølgelig støtter forslaget.

Kl. 16:47

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører i talerrækken er hr. Jørn Dohrmann for Dansk Folkeparti. Værsgo

Kl. 16:47

(Ordfører)

Jørn Dohrmann (DF):

Tak. Jamen vi er også positive over for lovforslaget her. Det, vi synes er godt, er, at man samler det, at man ligesom får en digitalisering, og at man systematisk fastlægger de forurenede områder og holder dem op imod et grundvandskort og alle de her ting. Det synes vi er godt. Det er også godt, at man ikke skal have fat i matrikelkortet, men at man ligesom har ét register.

Der, hvor vi i hvert fald også synes at man kan sige det går den rigtige vej med lovforslaget, er med hensyn til noget, som den tidligere regering egentlig lagde utrolig stor vægt på, nemlig det, at når en villaolietank er sprunget læk eller nogen har været uheldig med den på anden måde, så er det gået fra 2 mio. kr. op til 4,1 mio. kr. i erstatning. Og det har jo i hvert fald betydet for mange kommuner, at de ikke længere skal stå med en stor regning, som de gjorde før i tiden.

Men det er ikke noget, der bare er vokset i den her regerings tid, for det var jo den tidligere regering, der sørgede for at presse oliebranchen, så de ligesom kommer til at betale på det område her. Men det er jo vigtigt for borgerne, at de kommer hurtigt igennem systemet, at de ikke har en ulykkelig sag, der bare kører i 10 år eller længere. Det har vi desværre set eksempler på, så derfor er det rigtig godt, at prisen her er sat op, sådan at man ikke bare er overladt til sig selv.

Vi ved jo, at der er nogle kæmpe områder, som skal renses op, og at der kun er en meget lille sum penge afsat til det. Det er ikke et område, den her regering har prioriteret særlig højt og har villet ofre flere penge på. Vi ved jo, at bl.a. Kærgård Plantage og Høfde 42 er nogle af dem, der virkelig suger nogle penge ud af systemet, når de skal renses op. Og derfor havde jeg da gerne ønsket mig, at den nye, røde regering ville prioritere det her område og bevilge flere penge til det. Men det er ikke sket, og det er vi meget, meget skuffet over i Dansk Folkeparti, da vi jo går meget op i at få renset op de steder, hvor der er forurening. Men jeg kan så forstå, at det ikke er noget, den nuværende regering går op i.

Men så skal vi også rose, når der er noget at rose, og det er der jo, fordi man ligesom kan samle oplysningerne ét sted under DKjord. Men vi gør det alligevel med den kommentar, at vi gerne ser og håber på, at regeringen så fremadrettet vil afsætte flere penge til det her område i den nye finanslov, fordi vi ved, at der er mange steder, hvor der ligger nogle gamle lossepladser, som egentlig skulle renses op. Så det er positivt, at man har taget det her lille skridt, sådan at vi får det register. Men ellers må vi sige, at vi savner lidt handling på det her område. Flere penge skulle gerne afsættes, men vi ved jo også godt, at det er en krisetid, og at pengene ikke hænger på træerne. Så vi ser frem til den videre udvalgsbehandling.

Kl. 16:50

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Der er et enkelt medlem, der har bedt om adgang til en kort bemærkning. Det er hr. Torben Hansen fra Socialdemokraterne, værsgo.

Kl. 16:50

Torben Hansen (S):

Tak, formand.

Det er da selvfølgelig positivt, at Dansk Folkeparti kan se noget positivt i det her. Nu kan jeg så forstå på Dansk Folkepartis ordfører, at man vil gøre mere ud af jordrensningen. Så vidt jeg kan konstatere, er det da ikke, fordi den tidligere regering flottede sig ekstravagant meget årene igennem på det her område, men det vil Dansk Folkeparti gøre mere ud af.

Hvis jeg så lige tænker på den behandling, vi havde før, af L 173, så kunne jeg forstå, at Dansk Folkeparti var imod, at man skærpede reglerne for private, når de skulle købe gift. Så man står ved det ene lovforslag og siger, at man ikke vil skærpe reglerne for privates giftkøb, og så står man ved det næste lovforslag og siger: Der bliver for øvrigt gjort for lidt ved jordrensningen. Altså, undskyld, vil jeg sige til hr. Dohrmann, de to ting stritter jo fuldstændig i hver sin retning. Jeg har respekt for, at man vil gøre mere for jordrensning. Man har så indtil videre har haft 10 år, hvor man kunne have fundet midler til det, men det stritter jo fuldstændig imod det, som man stod og sagde under behandlingen af lovforslaget lige før.

Kl. 16:51

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen): Ordføreren.

Kl. 16:51

Jørn Dohrmann (DF):

Jeg kan forstå på hr. Torben Hansen, at man nu er villig til at dele det andet lovforslag, som vi diskuterede før, så vi tager der, hvor det er stramninger og den slags ting, for sig, og så tager der, hvor det er udgifter, for sig også, så vi får en deling af lovforslaget. Vi sagde jo netop ved det tidligere forslag, at det var omkostningerne, det var byrderne, de ekstra byrder, man pålægger erhvervslivet, de 65 mio. kr., som man bare lige hiver op, som vi var modstandere af.

Vi har jo hele tiden sagt, at vi meget gerne ville passe på drikkevandet, på grundvandet og alle de her ting, og sørge for, at folk ikke bruger for mange sprøjtemidler. Det vil meget vi gerne være med til, også at rense op efter fortidens synder. Det er sådan – og det må hr. Torben Hansen nok kunne huske – at vi jo i forbindelse med Kærgård Plantage kom med ekstra penge for at rense op. Der var det ikke bare overladt til, man kan sige, regionerne, som jo kun har, jeg mener, det er 350 mio. kr. at rense op for. Der kom vi med en ekstra pose penge. Og der vil jeg så gerne spørge hr. Torben Hansen: Hvor mange penge er den her regering kommet med ekstra ud over dem, som regionerne nogle steder har til at rense op for? Det er et rundt nul.

Kl. 16:52

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Hr. Torben Hansen, anden korte bemærkning.

Kl. 16:52

Torben Hansen (S):

For det første vil jeg sige til hr. Dohrmann, at det der med at dele tidligere lovforslag ikke var det, jeg sagde. Det kan selvfølgelig godt ske, at hr. Dohrmann mener, at man skal lave en retorisk præstation fra hr. Dohrmanns side om det. Men det var ikke det, der blev sagt. Derfor synes jeg ikke, det er rimeligt at udlægge ordene på den måde.

For det andet: Hvis man mener, at regionerne har for få midler til det her, vil jeg sige, at de midler, der er, jo nu hviler på et grundlag, der blev lagt af den tidligere regering. Og det, der også er værd at bemærke, er, at den fordeling, man nu engang har, af, hvem der skal tage sig af hvad i forbindelse med jordforurening, er en udløber af den kommunalreform, der var i 2005 og 2006, og hvor Dansk Folkeparti selv har lagt stemmer netop til den her fordeling og til de her udgiftsbyrder. Så skal vi ikke lige få det trukket derned, hvor det nu engang hører til, og så konstatere, at hvis det er sådan, at hr. Dohrmann mener, at der er for lidt inden for det her område, så peger pilen kun et eneste sted hen, og det er på hr. Dohrmann selv.

Kl. 16:53

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Kl. 16:53

Jørn Dohrmann (DF):

Jamen det er jo ikke forbudt at have en grundramme på de der 350 mio. kr., som regionerne har, og så dele flere penge ud. Det kunne hr. Torben Hansen jo gøre med regeringen i ryggen, hvis det var, at man ville. Det har man bare ikke villet indtil nu. Det gjorde vi under den tidligere regering. Da var det regeringen, der kom med rammen, og vi har så været med til at bevilge ekstra penge. Og der nævner jeg så bl.a. Kærgård Plantage, som har fået ekstra statslige midler netop for at prioritere det her oprensningsområde. Så kan det godt være, at hr. Torben Hansen ikke prioriterer det særlig højt.

Men det er da bare sjovt at høre, at man nu ikke vil være med til at dele et forslag, når man spørger, hvad det er, vi kan være med til. Vi kan være med til, at man ikke pålægger erhvervslivet ekstra byrder, og der, hvor vi kan stramme op over for forhandlerne, over for dem, der har med de her sprøjtemidler at gøre, vil vi også gerne være med. Men det kræver jo, at hr. Torben Hansen også er med til at imødekomme os og sige: Jamen så lad os dele det her forslag. Det kan jeg så forstå at hr. Torben Hansen ikke vil, for han mener, at det hele skal tages i et hug og man skal sige ja til de ekstra omkostninger, der også er. Der mener vi bare, at det koster arbejdspladser. Men

det er jo den her nuværende regerings politik; den er, at det skal koste arbejdspladser. Det er ikke Dansk Folkepartis politik.

Kl. 16:55

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Tak til ordføreren. Næste ordfører i talerrækken er Det Radikale Venstres ordfører, fru Lone Loklindt. Værsgo.

Kl. 16:55

(Ordfører)

Lone Loklindt (RV):

Vi er nu ved at behandle lovforslag L 174, og det handler om jordforurening. Kortlægning og oprensning af forurenet jord er et af regionernes kerneområder. Formålet med det her lovforslag er at sikre, at den offentlige indsats efter jordforureningsloven nu også sker helt i overensstemmelse med den prioritering, der er i indsatsen omkring vandplaner og naturplaner.

Hidtil har jordforureningsloven fokuseret på drikkevand og sundhed, mens sagerne om overfladevand er blevet taget op, når der har været helt særlige grunde til det, f.eks. før vi fik indført regler om, at virksomheder i særdeleshed skal rydde op efter sig selv.

Formålet er også at sikre, at der er et helhedshensyn og en fortsat prioritering i regionerne af de forskellige indsatser, men nu altså også med hensyn til internationale naturbeskyttelsesområder og de nationale vandplaner i øvrigt.

Det Radikale Venstre er meget glad for lovforslaget, da det bringer helhedssyn ind i forvaltningen. Det, vi også godt kan lide ved det, er, at det nu bliver foreslået, at forureningskortlagte arealer bliver opført digitalt, altså i et offentligt register i stedet for matrikelregisteret. Hermed bliver de hurtigere tilgængelige for alle. Det Radikale Venstre kan støtte lovforslaget og ser frem til behandlingen i udvalget.

Kl. 16:57

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører i talerrækken er hr. Steen Gade fra SF.

Kl. 16:57

(Ordfører)

Steen Gade (SF):

Tak. SF kan også støtte lovforslaget. Det er fornuftigt, at regionsrådet kan inddrage arealer omkring forurening og forureningskilder i forhold til andre planlægningsting, så vi får vandplaner og naturplaner og en indsats over for jordforurening til at hænge sammen. Det er jo hovedideen i forslaget.

Jeg er også glad for, at vi får hævet forsikringsdækningen for skader fra villaoliefyr til de der 4,1 mio. kr. Jeg har forstået på bemærkningerne, at vi så skulle være rimeligt dækket ind på det her område, og det er jo meningen med den lovgivning, vi har her, at man skal være rimeligt dækket ind. Jeg vil ikke forlænge debatten, men bare sige, at vi medvirker til lovforslagets gennemførelse.

Kl. 16:58

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ordføreren. Næste ordfører i talerrækken er hr. Per Clausen fra Enhedslisten.

Kl. 16:58

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Det her lovforslag er jo et forsøg på, kan man sige, at sikre en mere systematisk indsats i forhold til arealer, hvor der er tale om forurening eller forureningskilder, som kan have skadelig virkning på grundvand, overfladevand eller internationale naturbeskyttelsesom-

råder, altså at inddrage dem i en offentlig undersøgelses- og afværgeindsats. Og det er jo et forsøg på at sætte fokus på nogle af de udfordringer, vi står over for, fordi vi nogle steder rundtomkring i landskabet har haft nogle forureningsproblemer, som der ikke i tilstrækkeligt omfang er blevet taget hånd om, og som i hvert fald ikke rigtig er inddraget i en systematisk indsats. Vi synes, det er rigtig, rigtig godt, at man nu tager fat på at effektivisere indsatsen på det område.

Man må jo sige, at det, der måske så kan rejse spørgsmålet om, hvor stor effekt det her lovforslag får i virkeligheden, er, at når det kommer til stykket, er en af udfordringerne, at det at løse de her forureningsproblemer ganske ofte er omkostningsfyldt, og af samme grund kan en nok så god registrering og beslutning om, at det skal indgå i en systematisk indsats, måske have svært ved at blive fulgt op af handling. Jeg deler sådan set hr. Dohrmanns opfattelse af, at 10 års forsømmelser på det her område – måske også 20 års forsømmelser; hvem ved, om vi kan tage en tidligere gruppe af regeringer med i spillet - selvfølgelig er noget, som kræver en opretning fremadrettet. Og hvis vi i forlængelse af, at man vedtager det her lovforslag, hvor man altså gør systematiseringen af arbejdet og den måde, man organiserer arbejdet omkring det på, mere effektiv og bredere i forhold til at rumme de forureninger, som har negative konsekvenser for natur og miljø, er i stand til at kombinere det med også at prioritere en økonomisk oprustning på området, så tror jeg da, at det ville være rigtig nyttigt og rigtig godt.

Vi kan jo også læse af høringssvarene, at både KL, regionerne og DANVA – mener jeg det er – bemærker, at de er lidt bekymret for, at man her øger antallet af opgaver, der skal løses, uden at tilføre ekstra midler. Og det er jo klart, at der er tale om et reelt problem. Men jeg kan høre på det, hr. Jørn Dohrmann sagde i dag, at vi kan regne med stor og aktiv støtte fra Dansk Folkepartis side denne gang i forhold til at få løftet det område ved de finanslovsforhandlinger, der kommer, og det ser jeg selvfølgelig frem til. Muligheden foreligger jo også for, at Dansk Folkeparti allerede får løst problemstillingen i forbindelse med det opgør, der bliver omkring regioners og kommuners økonomi i de kommende måneder.

Der er gode muligheder for at tage det op, og jeg er helt enig i, at en af udfordringerne her bliver at skaffe de nødvendige ekstra midler til at sætte yderligere fart i arbejdet. Det skal dog ikke ændre noget ved, at vi støtter det her lovforslag ud fra det ganske banale synspunkt, at det er med til at synliggøre nogle opgaver, vi står over for, og dermed tror jeg såmænd også, det kan medvirke til at gøre det rimelig klart, at vi faktisk har brug for at opprioritere området, også når det handler om løsninger.

Så vi synes, at lovforslaget er et godt skridt i den rigtige retning, og så må vi håbe, at nogle af de tiltag, vi har taget, bl.a. under behandlingen af det lovforslag, vi havde lige før, men også i øvrigt, kan gøre, at vores efterkommere, om jeg så må sige, ikke kommer i den situation, at de har lige så meget at rydde op efter, som dem, der kommer efter min generation, har.

Kl. 17:02

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører i talerrækken er hr. Leif Mikkelsen fra Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 17:02

(Ordfører)

Leif Mikkelsen (LA):

Tak for det. Liberal Alliances ordfører på området, hr. Villum Christensen, er fortsat fraværende, så jeg skal fremføre følgende:

Selv om der overordnet set forfølges nogle sympatiske hensyn i forhold til at koordinere vand- og naturplaner og regionernes offentlige indsats i forbindelse med bekæmpelse af forureningsproblemer, kan vi ikke umiddelbart støtte lovforslaget. Efter vores opfattelse har vi ikke brug for mere detaljeret regulering og flere bureaukratiske

tiltag på miljøområdet, og vi mener heller ikke, at vi konstant skal udvide de områder, vi regulerer. Selvfølgelig er det positivt, at man digitaliserer de arealer, der er inddraget, så man får et samlet register for området, og effektiviserer de steder, man kan. Men vi bryder os ikke om de økonomiske konsekvenser, som ser ud til at ligge i hundredemillionerkronersklassen. Miljøområdet er ikke et område, der skal vokse eller vækste. Det skal slankes, og det er helt andre sektorer end miljøbureaukrati, der trænger til vækst i Danmark.

Når dagen er omme, betyder dette lovforslag med hundrede procents sikkerhed, at virksomhederne bliver mødt med nye og fordyrende krav, hvilket i øvrigt også fremgår af bemærkningerne, og det kan vi ikke medvirke til. Så selv om der sagtens kan peges på positive momenter, hvilket også har været nævnt af flere ordførere, ændrer det ikke ved, at vi får flere regler og mere bureaukrati. Derfor vender vi tommelfingeren nedad fra Liberal Alliances side.

Kl. 17:03

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører i talerrækken er fru Vivi Kier fra Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 17:04

(Ordfører)

Vivi Kier (KF):

Vi står her med et lovforslag om kortlægning af jordforurening, som vi Konservative er positivt stemt over for. Vi glæder os over, at der med dette lovforslag skabes et digitalt offentligt register i stedet for det nuværende matrikelregister.

Jeg vil godt støtte op om de bekymringer, som Venstre rejste i forbindelse med forslaget, nemlig med hensyn til udsivning ved lossepladser og inddragelse af naturplaner. De bekymringer ser jeg frem til at vi får svar på og får afdækket i det kommende udvalgsarbejde. Men vi er positivt stemt over for lovforslaget.

Kl. 17:04

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ordføreren. Den næste taler i rækkefølgen er miljøministeren, værsgo.

Kl. 17:04

Miljøministeren (Ida Auken):

Jeg vil gerne takke ordførerne for indlæggene. Det er ganske rigtigt forstået, som flere har peget på, at det her forslag har til formål at sikre en mere helhedsorienteret offentlig indsats over for jordforurening. Vi ved, at forurenende stoffer ved jordforurening kan sive ned og forurene grundvand og overfladevand til skade for miljø, natur og sundhed.

Det her lovforslag vil sikre, at regionernes offentlige indsats over for jordforurening arbejder effektivt sammen med de øvrige indsatser, vi har i vandplanerne og naturplanerne. Vandplanerne og naturplanerne koordinerer de samlede indsatser i forhold til, ja, vand og natur, hvad enten det er spildevandsudledning, gødningsstoffer eller jordforurening, der er problemet.

Hidtil har jordforureningsloven fokuseret på drikkevand og sundhed, mens sagerne om overfladevand alene er kommet op, når der har været de her helt særlig tungtvejende grunde, som ved Kærgård Klitplantage, Høfde 42 og Collstropgrunden ved Esrum Sø. Nu vil vi i stedet gå systematisk til værks, så vi kan få overblik over de mulige konsekvenser af jordforurening i overfladevand og natur.

Da den nuværende jordforureningslov blev vedtaget med et meget stort flertal i 1999, var der enighed om, at en offentlig indsats var en meget stor og langvarig opgave, som skulle gennemføres efter en stram prioritering. Og en stram prioritering er altså også nødvendig i dag, hvor vi har kortlagt 15.000 arealer i Danmark, som har fået konstateret jordforurening, og næsten lige så mange, som er potenti-

elt forurenede. Med lovforslaget skærper vi regionernes pligt til at tage højde for overfladevand og internationale naturbeskyttelsesområder. Hovedprincippet er stadig det samme: Indsatsen skal bygge på en miljø- og sundhedsmæssig prioritering af de midler, der er til rådighed, og det er som hidtil regionerne, der har retten til at lave prioriteringen. Men med ændringen af jordforureningsloven skal indsatsen være i fuld overensstemmelse med vandplanerne og naturplanerne, og det betyder, at vi fra Folketingets side bliver nødt til at sætte nogle lidt strammere rammer end hidtil for regionernes prioriteringer.

Jeg mener, at lovforslaget er et godt bud på, hvordan vi både kan opretholde regionernes ret til at prioritere og samtidig sikre, at jordforureningsindsatsen blive koordineret med vandplanerne. Der blev spurgt til det, så lad mig lige knytte et par ord til det. Det drejer sig først og fremmest om at få et overblik over de arealer, hvor der er forurening, som udgør en risiko for de nye indsatsområder. Lovforslaget er grundlaget for, at regionerne skaber et overblik over, hvilken jordforurening der kan have skadelige virkninger på overfladevand og natur. Jeg vil fremhæve, at opgaven med at skabe et overblik ikke betyder, at indsatsen går i stå i øvrigt. Det er kun en lille del af regionernes budget, der vil gå til denne opgave. Når vi har overblikket over den nødvendige indsats, og hvad den koster, kan vi bedre prioritere. Jeg vil udstede en bekendtgørelse, som understreger, at indsatsen over for grundvandet skal koncentreres om drikkevandsinteresser og om det grundvand, som kan forurene overfladevand og natur.

Lovforslaget indeholder også andre ændringer. Vi vil modernisere systemet med jorddata, og vi vil forenkle samarbejdet mellem Miljøministeriet og andre parter. Med forslaget skal jorddata fremover kunne trækkes på Danmarks Miljøportal. Det betyder også, at Depotrådets årlige redegørelse om jordforurening vil blive erstattet af data, som offentliggøres på internettet langt hurtigere end tidligere. Forenklingen og moderniseringen af samarbejdet mellem Miljøministeriet og andre parter sker, ved at vi foreslår, at Depotrådet bliver nedlagt, og at der i stedet oprettes et uformelt netværk, som Miljøstyrelsen så driver.

Som det sidste element vil jeg også nævne, at vi foreslår at ændre forsikringsordningen for forureninger fra villaolietanke. Forsikringsordningen bliver administreret af oliebranchen, og branchen dækker oprensningsudgifterne op til et bestemt loft, mens kommunalbestyrelsen dækker resten. Det er allerede aftalt i efteråret 2010 mellem oliebranchen og den daværende miljøminister, at loftet skulle hæves fra 2 mio. kr. til 4 mio. kr., og den aftale skriver vi nu ind i loven.

Kort sagt skal dette lovforslag sikre en mere helhedsorienteret offentlig indsats. Med disse ord ønsker jeg en god viderebehandling af forslaget i udvalget.

Kl. 17:09

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til miljøministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Miljøudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

15) 1. behandling af lovforslag nr. L 169:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. og lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenud-

dannelse) m.v. (Regulering af de godkendte udbyderes virksomhed, sanktioner, forsøgsvirksomhed m.v.).

Af børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini). (Fremsættelse 28.02.2013).

Kl. 17:09

Forhandling

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Forhandlingen er åbnet. Den første ordfører er hr. Peter Juel Jensen fra Venstre, værsgo.

Kl. 17:09

(Ordfører)

Peter Juel Jensen (V):

Tak, formand. Formålet med dette forslag er i endnu højere grad at kunne sikre, at midlerne til AMU-området anvendes bedst muligt til at opkvalificere den ufaglærte og faglærte arbejdsstyrke. Lovforslaget skal således medvirke til at skabe større synlighed og klarhed vedrørende reglerne på AMU-området, så AMU-systemet bliver mindre sårbart over for misbrug, samtidig med at det sikres, at fleksibiliteten i AMU-systemet bevares.

Der er siden 2009 taget en lang række initiativer for at imødegå misbrug af AMU-systemet. Bl.a. indførte vi en nultolerancepolitik, som markerede et væsentligt paradigmeskift i tilsynet med AMU i form af et intensiveret tilsyn og sanktionering. Ligeledes blev vejledningsindsatsen styrket og godtgørelsesreglerne strammet, og en række vilkår blev præciseret i hyrdebreve.

I dag er det sådan, at en stor del af vilkårene for at kunne udbyde AMU fremgår administrativt af diverse udbudsbreve i forbindelse med godkendelsen af AMU-udbuddet, hyrdebreve, vejledninger osv. Det samles nu i en bekendtgørelse. Det skulle give et bedre overblik og dermed også være med til at sikre mindre fejlagtig brug af midlerne. Lovforslaget indeholder samtidig bl.a. en ny hjemmel, som muliggør forsøgsvirksomhed inden for AMU, hvilket har været stærkt efterspurgt i sektoren. Det giver mulighed for, at man hurtigt kan omstille sig og tilbyde de kompetencer, erhvervslivet efterspørger.

Venstre tilslutter sig lovforslaget.

Kl. 17:11

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører i talerrækken er hr. Rasmus Horn Langhoff fra Socialdemokraterne, værsgo.

Kl. 17:11

(Ordfører)

Rasmus Horn Langhoff (S):

Mange faglærte og ufaglærte gør hvert år brug af vores arbejdsmarkedsuddannelser rundtomkring i landet. De får krankørekort, de får svejsekursus, og de får it-kundskaber og meget andet. De holder sig opdateret på et arbejdsmarked, hvor der sker meget fra år til år. Det kan alt sammen lade sig gøre, bl.a. fordi den nuværende regering fjernede prisloftet fra arbejdsmarkedsuddannelserne, så man kan tage de her uddannelser. I en tid, hvor mange har svært ved at finde et arbejde, skal vi selvfølgelig sørge for, at vi giver alle en mulighed for at opkvalificere sig. Vi tror nemlig, at uddannelse er helt afgørende for, at vi kommer stærke ud af krisen. Når mange bruger tid og energi på at videreuddanne sig og efteruddanne sig, fortjener de at få de bedste kurser.

Socialdemokraterne er derfor helt med på, at vi skal have styr på reguleringen af de mange tilbud, så vi sikrer et højt fagligt niveau over hele linjen. Dagens forslag vil sikre en bedre gennemsigtighed på et område, som hidtil har været en smule tåget. Der skal være

klarhed over, hvem der modtager pengene, og hvorfor, ligesom vi skal sikre, at pengene også bliver brugt til det helt rigtige formål. Vi skal sikre os mod snyd og misbrug af en ordning, som er så vigtig og så værdifuld.

Jeg synes, det er helt på sin plads, at det har klare konsekvenser for uddannelsesinstitutioner og virksomheder, hvis de bryder reglerne for afholdelse af kurser. Vores penge skal gå til uddannelse og opkvalificering, ikke gokartløb eller personalearrangementer. Derfor har det været nødvendigt med en kulegravning på området, og vi vil gerne være med til en tydeligere sanktionering, når regler ikke bliver overholdt. Overtrædelser skal kunne betyde helt eller delvis fratagelse af godkendelsen som kursusinstitution, samtidig med at vi skal have et tilsyn, som også kan levere varen.

Hos Socialdemokraterne støtter vi klare og gennemsigtige regler for vores arbejdsmarkedsuddannelser. Det gør vi, så vi kan tilbyde uddannelser med en kvalitet, som er helt i top. Derfor er vi glade for, at vi nu får ryddet op, og vi støtter dermed forslaget.

Kl. 17:13

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Der er et enkelt medlem, der har bedt om adgang til en kort bemærkning, og det er hr. Peter Juel Jensen fra Venstre, værsgo.

Kl. 17:13

Peter Juel Jensen (V):

Tak, og tak for ordførertalen. Jeg er jo hundrede procent enig med ordføreren. Ordføreren siger, at man støtter, at der skal være tydelige og klare regler, og at det selvfølgelig skal have en konsekvens, hvis der laves nogle fejl. Men da jeg læste lovforslaget – under afsnittet om kulegravning, tror jeg – syntes jeg, at lovforslaget lagde op til, at en privat og en offentlig udbyder skal behandles forskelligt, og så kan jeg ikke lade være med at spørge:

Er ordføreren enig med mig i, at hvis man nu misbruger systemet, er det lige meget, om man er en offentlig eller privat udbyder, altså at laver man fejl, skal man sanktioneres og miste sin udbudsret? Er ordføreren enig med mig i det?

Kl. 17:14

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Kl. 17:14

$\pmb{Rasmus\ Horn\ Langhoff\ (S):}$

Ordføreren er enig i, at vi både har private og offentlige kursusinstitutioner, og der har været en tendens til, at det desværre har været på de private kursusinstitutioner, der har været mest snyd. Det gør jo ikke, at alle snyder. Tværtimod mener vi, at der skal være mulighed for, at der både kan være private og offentlige kursustilbud.

Kl. 17:14

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Hr. Peter Juel Jensen.

Kl. 17:14

Peter Juel Jensen (V):

Altså, hvis det nu er et postbud, der kører for stærkt, så får han akkurat samme bøde, som hvis det er en privat, der kører for stærkt. Jeg synes faktisk, man bør anlægge samme princip her, for nu har vi efterhånden igennem flere år gjort os meget umage for, at dem, der misbruger systemet, kommer vi altså efter. Jeg synes, der lægges op til, at der skelnes mellem en privat virksomhed, der misbruger systemet, og en offentlig virksomhed, der misbruger systemet. Synes ordføreren, det er rigtigt? Skal vi ikke komme efter dem, som ikke kan finde ud af at indrette sig efter de fælles regler?

Kl. 17:15

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Kl. 17:15

Rasmus Horn Langhoff (S):

Alle skal opføre sig ordentligt, og alle skal efterleve reglerne. Og der skal være gode tilbud for både private og offentlige aktører.

Kl. 17:15

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ordføreren. Næste ordfører i talerrækken er hr. Alex Ahrendtsen fra Dansk Folkeparti, værsgo.

Kl. 17:15

(Ordfører)

Alex Ahrendtsen (DF):

Lovforslaget er en reaktion på misbrug af AMU-systemet, især ved udliciteringer. Så vidt jeg har forstået, blev kulegravningen allerede sat i værk af den tidligere regering, og det er altså den nye regering, der nu retter op på det. I medierne var der jo virkelig groteske sager om AMU-kurser i paintball og om østeuropæere, der kom på kursus, uden at de fik det lovede job bagefter. Så det er godt, at der bliver strammet op. Og så vidt jeg er orienteret, var det 3F, der afslørede ulovlighederne.

Det, vi har lagt mærke til, er en række gode ting, og så er der et par enkelte dårlige ting. De gode ting er, at der bliver en større gennemsigtighed, at markedsføringsreglerne skærpes, at udbydere kan miste godkendelsen, at udbydere ved mistanke skal dokumentere, at de ikke snyder, at Rådet for Voksen- og Efteruddannelse skal høres i sådanne sager, og at kurserne skal begrænses, med hensyn til hvor de bliver afholdt, så man ikke bare kan afholde dem et eller andet sted i udlandet, uden at det er pædagogisk begrundet.

Det er jo glimrende, men der er altså også nogle ting, som vi er noget forundrede over. F.eks. skal deltagere ikke længere have fast bopæl eller reel og faktisk beskæftigelse i Danmark for at blive optaget på et kursus, mens det i dag kun er borgere bosiddende i rigsfællesskabet og nordiske statsborgere, der sådan uden videre kan optages på kurser. Det vil vi gerne have svar på i forbindelse med udvalgsbehandlingen. Det er også muligt, at ministeren kan svare på det på stående fod allerede i dag – det skal jeg ikke kunne sige – men vi vil i hvert fald stille spørgsmål om det. Vi synes, det er en underlig ting, og jeg forstår ikke rigtig, hvorfor det er kommet ind i forslaget. Så jeg håber, at ministeren kan svare på det enten her eller senere.

Så er der også en anden ting, der er lidt overraskende: Lovforslaget giver mulighed for at tilbyde AMU-kurser med tilskud, hvor private udbud allerede eksisterer, og så vidt jeg kan forstå på høringssvarene, støtter Dansk Industri og Dansk Erhverv forslaget. Men vi har lidt svært ved at se, hvorfor der skal tilbydes kurser, hvor der eksisterer private i forvejen. Og det er muligt, at ministeren også kan svare på det her.

Så kort sagt er der mange gode forslag i lovforslaget, men vi ønsker altså en nøjere drøftelse af de to sidstnævnte tvivlspunkter under udvalgsbehandlingen, som vi ser frem til.

Kl. 17:18

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ordføreren. Næste ordfører i talerrækken er fra Radikale Venstre, og det er fru Lotte Rod, værsgo.

Kl. 17:18

(Ordfører)

Lotte Rod (RV):

Det er vigtigt, at vi har gode arbejdsmarkedsuddannelser i Danmark. Det kræver, at vi har mange og fleksible tilbud, men det kræver også, at reglerne er klare, så der ikke bliver snydt. Lovforslaget her er en opfølgning på en række tilsynssager, der har været på AMU-området, og som dannede grundlag for udarbejdelsen af en kulegravningsrapport. Efterfølgende har der også været kritik fra Rigsrevisionen, så man må sige, at det her er en bunden opgave.

Konkret betyder forslaget, at der bliver en mere overskuelig regulering af godkendte udbydere af arbejdsmarkedsuddannelser, men samtidig tydeliggør vi også reglerne for fratagelse af godkendelse til udbud i de tilfælde, hvor nogle overtræder reglerne.

Det er hensigten med det her lovforslag, at vi skal sikre, at midlerne på AMU-området bliver anvendt bedst muligt til at opkvalificere vores medarbejdere. Det er en forudsætning for, at vi også fremadrettet har et stærkt AMU-system, som imødekommer de behov, der er på voksen- og efteruddannelsesområdet.

Med de ord vil Radikale Venstre gerne støtte lovforslaget.

Kl. 17:19

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Der er et enkelt medlem, der har bedt om adgang til korte bemærkninger. Det er hr. Peter Juel Jensen fra Venstre, værsgo.

Kl. 17:19

Peter Juel Jensen (V):

Tak. Og tak for ordførertalen – meget kort og meget præcis, så tak for det.

Er ordføreren enig med mig i, at det er lige meget, om det er en privat eller en offentlig virksomhed, der jokker ved siden af og kommer til ikke at overholde reglerne, altså enig med mig i, at så bør det have samme konsekvens?

Kl. 17:20

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Kl. 17:20

Lotte Rod (RV):

Jeg er i tvivl om, hvorfor Venstres ordfører spørger, som han gør. Nu må jeg jo desværre ikke stille spørgsmål tilbage heroppefra, så derfor håber jeg, at ordføreren måske vil uddybe sit spørgsmål i anden runde.

Men jeg kan sige, at hele tanken med det her lovforslag jo netop er at sikre, at vi bruger pengene på AMU-området bedst muligt, altså sådan at vi sikrer os mod snyd. For vi har jo alle sammen en interesse i, at vi har et rigtig godt AMU-system. Vi har brug for det, og derfor er det jo også vigtigt, at det kommer til at fungere, så vi får mest muligt for pengene.

Kl. 17:20

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Hr. Peter Juel Jensen.

Kl. 17:20

Peter Juel Jensen (V):

[Lydudfald] ... i høringssvarene, at DA ikke finder det relevant at skelne mellem private eller offentlige udbydere eller underleverandører. Det centrale er, at udbyderne lever op til det ansvar, der er forbundet med at være udbyder. Citat slut.

Det er derfor, jeg stiller spørgsmålet. Det er, fordi det fremgår af bemærkningerne, at man ikke lægger op til en ligebehandling af en offentlig og en privat udbyder. Og det synes jeg er lidt ærgerligt, for nu har vi jo brugt lang tid, i hvert fald de sidste 14 dage, på at snakke om erhvervspakke osv.

Hvis vi skal understøtte vores erhvervsliv, skal vi også sikre, at vores erhvervsliv har nogle muligheder for at vækste. Og derfor bør vi nok give dem samme muligheder for at agere på det danske arbejdsmarked, som de offentlige virksomheder har. Er ordføreren enig med mig i det?

Kl. 17:21

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Kl. 17:21

Lotte Rod (RV):

Hele tanken med det her lovforslag er jo netop, at vi skal sikre os mod snyd. Og som jeg har læst lovforslaget, er der ikke lagt op til, at det skal være mere muligt at snyde for nogle end for andre. Tværtimod er hele tanken jo netop, at reglerne skal være så klare, at vi undgår snyd, og at vi dermed bruger pengene på vores AMU-system bedst muligt.

Kl. 17:22

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Der er yderligere et medlem, der har bedt om adgang til korte bemærkninger, så vi giver ordet til hr. Alex Ahrendtsen fra Dansk Folkeparti, værsgo.

Kl. 17:22

Alex Ahrendtsen (DF):

Tak for det. Jeg ved ikke, om ordføreren hørte min tale, hvor jeg kom ind på det her med, at deltagere ikke længere skal have fast bopæl eller reel og faktisk beskæftigelse i Danmark for at kunne blive optaget. Kunne ordføreren forklare, hvad baggrunden for den ændring i lovforslaget er?

Kl. 17:22

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Kl. 17:22

Lotte Rod (RV):

Der tror jeg jeg må være ordføreren svar skyldig. Det tør jeg ikke lige lægge hovedet på blokken på.

Kl. 17:22

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Hr. Alex Ahrendtsen, anden korte bemærkning.

Kl. 17:22

Alex Ahrendtsen (DF):

Det er jo reelt nok. Hvad er ordførerens holdning til det, at man har ændret det i den retning?

Kl. 17:22

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Kl. 17:22

$\boldsymbol{Lotte}\;\boldsymbol{Rod}\;(RV):$

Det støtter vi i Radikale Venstre, og jeg må sige, at jeg ikke har været betænkelig ved, at man laver den ændring. Så det vil vi gerne stå på mål for.

Kl. 17:22 Kl. 17:25

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere, der har bedt om adgang til korte bemærkninger. Den næste ordfører i talerrækken er fru Lisbeth Bech Poulsen fra SF, værsgo.

Kl. 17:23

(Ordfører)

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Borgerlige undervisningsministre har i over 6 år ladet stå til, mens private firmaer, offentlige skoler og arbejdsgivere har misbrugt offentlige tilskud til AMU-uddannelserne. Det konkluderede Rigsrevisionen i en rapport om tilsynet med AMU-kurserne, som blev offentliggjort i december 2012. Rigsrevisionen fandt også bevis på, at de borgerlige ministre allerede fra 2005 konstaterede problemer med private kursusvirksomheder. Men to Venstreministre efter hinanden gjorde ikke noget ved det. Det var Rigsrevisionens vurdering, at ministeriet ved en tidligere indsats kunne have begrænset omfanget af misbrug af AMU-uddannelser, men det skete ikke.

Udgangspunktet for skandalen var reformen af AMU-systemet i 2003, der gjorde de offentlige skoler til selvejende institutioner og samtidig gav private firmaer adgang til markedet for AMU-kurser. At den tidligere regering havde et ideologisk ønske om at give private aktører mulighed for at komme ind på AMU-markedet, er der ingen tvivl om, og det er heller ikke det, vi diskuterer i dag. Men hvis den tidligere regering prioriterede privatisering højere end det at sætte en stopper for AMU-svindlerne, er det jo et problem.

Rigsrevisionens kritik af de borgerlige undervisningsministre var da også krystalklar: Tilsynet har simpelt hen været for slapt. Et eksempel er den private koncern TUC, der med op til 100 mio. kr. årligt i tilskud var den suverænt største tilskudssluger, men samtidig havde rekorden i sager om uberettigede tilskud.

Vi rydder nu atter op efter den borgerlige regering – denne gang efter misbrug af AMU-tilskud. Det gør vi med dette lovforslag, der tydeliggør reglerne og sikrer bedre muligheder for at fratage en godkendelse. På SF's vegne er jeg meget tilfreds med lovforslaget og ser frem til, at vi kan få orden i sagerne uden at opstille unødvendige bureaukratiske barrierer, for vi skal selvfølgelig heller ikke gøre det sværere for dem, der har orden i sagerne. Denne balance er der i lovforslaget, og derfor støtter SF det.

Kl. 17:25

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Der er et medlem, der har bedt om adgang til korte bemærkninger: Hr. Peter Juel Jensen fra Venstre, værsgo.

Kl. 17:25

Peter Juel Jensen (V):

Tak. Hold da op, det var noget af en overhaling fra ordføreren: Tidligere borgerlige undervisningsministre har ladet stå fuldstændig til.

Se, man skal jo kunne vide, at der foregår et misbrug, før man kan stoppe det, og det tog en periode, før man vidste det. Men jeg vil gerne spørge ordføreren, når ordføreren nu er så vidt bevandret i det her: Hvor mange penge er der blevet tilbagebetalt i forbindelse med AMU-snyd eller forkert brug af AMU-midler i forbindelse med initiativer, der er sat i søen af de tidligere undervisningsministre? Og hvor mange har mistet deres udbudsret også i forbindelse med nogle initiativer, som de tidligere ministre har søsat?

Når man nu har så stor en viden på det her område, må man jo også vide sådan noget.

Kl. 17:25

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen): Ordføreren.

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Jamen Rigsrevisionens konklusion var klokkeklar – det er jo ikke noget, jeg står og finder på – den var faktisk usædvanlig klar: Hvis den borgerlige regering, en af Venstreministrene, allerede fra 2005, hvor man fik begrundet mistanke om, at der foregik snyd, havde gjort noget ved det her, ville det ikke have foregået i så lang tid. Den konklusion er klokkeklar.

Det er jo ikke, fordi jeg siger, at jeg er en ekspert på AMU-området. Men Rigsrevisionen har altså nogle meget dygtige mennesker, som går ned i de her sager, og deres konklusion var klokkeklar: Det her var en bommert af de helt store.

Derfor siger jeg jo også bare, at det er rigtig godt at høre, at det lader til, at der er bred opbakning i Folketinget til at få ryddet op i det, så reglerne bliver klarere og der bliver mindre plads til snyd og til at fejlfortolke reglerne.

Kl. 17:26

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Hr. Peter Juel Jensen, anden korte bemærkning.

Kl. 17:26

Peter Juel Jensen (V):

Altså, det er desværre således med politikere, at de en gang imellem kun læser overskrifter. Hvis man havde læst længere ned i Statsrevisorernes rapport, havde man kunnet se, at der jo var blevet inddrevet 38,5 mio. kr. ekstra – midler, der var blevet inddrevet, fordi de ikke var blevet brugt på den måde, de var tiltænkt. Der blev også inddraget nogle muligheder for at være med til at udbyde AMU-uddannelser. Så man var allerede godt i gang.

Lovforslaget, som vi behandler nu, lægger jo også op til en videreførelse af den nultoleranceordning, som borgerlige undervisningsministre var med til at iværksætte. Så i stedet for hele tiden at skælde ud, bør man da følge med og være positive og sige: Nu får vi det endelig lukket.

Jeg kan fortælle ordføreren, at det ikke har været nemt at lukke det her, for det handler jo også om, at vi gerne vil have nogle AMU-centre, hvor der ikke bare kan være offentlige udbydere, men også private udbydere, i og med at man kan spille ind med noget forskelligt, som kan være til gavn for det danske arbejdsmarked. Så det handler om at kvalificere ufaglærte og faglærte arbejdere; det handler ikke om, hvem der udbyder det. Og jeg er meget, meget ked af, at ordføreren for SF er så ideologisk i sin tilgang til hele AMU-området.

Kl. 17:28

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Kl. 17:28

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Nej, det er jeg ikke, men jeg synes, det er et problem, hvis man er så ideologisk i forhold til at få privatiseret et område, at man i adskillige år lukker øjnene for de problemer, der er klokkeklare. Venstres ordfører talte om Statsrevisorerne, det gør jeg ikke. Jeg taler om Rigsrevisionen, hvis konklusion var klokkeklar, nemlig at selv om man begyndte at rydde op – efter at bl.a. Avisen.dk, 3F og andre havde gjort opmærksom på det – var der i adskillige år begrundet mistanke om snyd, uden at der er blevet løftet en finger for at forhindre det. Det synes jeg altså at vi bliver nødt til at diskutere: Hvor nogle – måske i lighed med sagen om privathospitalerne – måske har en ideologisk holdning og ønsker, at et område skal privatiseres, har jeg en pragmatisk holdning til det. Men man skal ikke lukke øjnene

for snyd, fordi man ønsker at få fremmet en bestemt dagsorden. Det synes jeg vi bliver nødt til at forholde os til.

Ja, under den tidligere regering begyndte man alt, alt for sent at rydde op, men det er jo det arbejde, som vi forhåbentlig sammen med Venstre kan gøre nu, så vi kan sætte en stopper for snyderiet, når vi forhåbentlig får vedtaget det her lovforslag.

Kl. 17:29

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Der er en kort bemærkning – denne gang fra hr. Alex Ahrendtsen, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 17:29

Alex Ahrendtsen (DF):

Ordføreren sagde det jo næsten selv. Jeg ville egentlig bare have hende til at bekræfte, at den tidligere regering satte en kulegravning i gang.

Kl. 17:29

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Kl. 17:29

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Adskillige år efter at det blev påpeget flere gange, at der var problemer, og hvor der under to Venstreministre ikke skete noget; adskillige år efter at forskellige medier, 3F, privatpersoner osv. havde sagt, at der var et problem her, og at man blev nødt til at løfte øjnene fra skrivebordet og gøre noget ved det, begyndte man at sætte det i gang. Det udmundede i Rigsrevisionens beretning, som klokkeklart sagde, at der lå et helt konkret ansvar ved de ministre, som i mange år ikke åbnede øjnene for de her problemer og ignorerede dem, selv om det var en klokkeklar begrundet mistanke, der blev præsenteret fra flere sider.

Kl. 17:30

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Hr. Alex Ahrendtsen for anden korte bemærkning.

Kl. 17:30

Alex Ahrendtsen (DF):

Så vidt jeg husker, begyndte det for alvor at rulle i 2011. En regering skal jo lige have tid til at sætte en kulegravning i gang, så synes ordføreren ikke, at hun er lige hård nok over for den tidligere regering?

Kl. 17:30

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 17:30

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Jeg ved ikke, om 6 år – altså fra 2005 til 2011 – er det tidsrum, vi skal acceptere til at tage tilløb til at gøre noget ved tingene. Når man mange gange har fået at vide, at der er et problem, er blevet kritiseret for det, når medierne skriver om det, når privatpersoner bringer konkrete historier, når fagforeningerne siger, at der er noget råddent ved det her, at der er et kæmpeproblem, så synes jeg, at 6 år måske er et lidt rigelig langt tilløb at tage til at få kulegravet tingene.

Kl. 17:31

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Jeg ser ikke flere for korte bemærkninger til denne ordfører, så vi fortsætter i ordførerrækken. Den næste er fru Rosa Lund, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 17:31

(Ordfører)

Rosa Lund (EL):

Tak. Jeg synes, det er blevet forklaret meget godt, hvad det er, det her lovforslag betyder. Men jeg synes heller ikke, at vi skal gøre det her forslag til mere, end det er. Vi kommer til at regulere lidt bedre. Vi kommer til at stramme lidt mere op, og det kommer til at blive lidt mere gennemsigtigt. Men jeg mener, og vi mener i Enhedslisten, at man sagtens kan gøre mere. Jeg vil gerne gøre det helt klart, at hvis regeringen og børne- og undervisningsministeren er interesseret i for alvor at rydde op efter den borgerlige regering, hvis regeringen og børne- og undervisningsministeren for alvor er interesseret i at lave et stort efteruddannelsesløft fra ufaglært til faglært, så kan de altid komme til Enhedslisten. Vi har før lavet gode ting sammen på det her område. Bl.a., som den socialdemokratiske ordfører fremhævede, har vi sammen fjernet prisloftet på 6 ugers selvvalgt uddannelse. Det er jo rigtig positivt. Så det er bare for at understrege, at hvis regeringen er interesseret i for alvor at rydde op efter den borgerlige regering, så kan de altid komme til Enhedslisten.

Når det er sagt, vil jeg sige, at vi synes, det er nogle rigtig fine stramninger, man laver i det her lovforslag, men vi synes ikke, det er godt nok. Vi så gerne, at man faktisk stoppede helt for udliciteringen, at man sikrede, at AMU-udbuddet for alvor kom tilbage i offentligt regi. Det har vi måske indset det ikke er tiden til lige nu, men det betyder ikke, at vi holder op med at kæmpe for det. Derfor kan vi selvfølgelig støtte det her lovforslag, fordi der er nogle små forbedringer.

Så har vi et lille ændringsforslag, som er, at vi for at stramme mere op vil foreslå, at der også i udbud af private AMU-uddannelser bliver mulighed for at nedsætte lokale uddannelsesudvalg, sådan at arbejdsmarkedets parter får en bedre føling og en bedre kontrol med AMU-udbuddet, så vi kan sikre, at vi for alvor får en omstillingsparat og veluddannet arbejdsstyrke, så vi for alvor kan styrke Danmarks konkurrenceevne. Så vi støtter forslaget, og vi har det her lille ændringsforslag.

Kl. 17:33

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der er også lige en kort bemærkning eller to. Hr. Peter Juel Jensen, Venstre. Værsgo.

Kl. 17:33

Peter Juel Jensen (V):

Tak. Jeg vil bare i forhold til den store lekture om privatisering og private aktører osv. sige, at så vidt jeg husker, er formålet med AMU-uddannelserne, at man skal kunne kvalificere ikkefaglærte og faglærte arbejdere, således at vi hele tiden har en arbejdsstyrke i Danmark, der er omstillingsparat og hurtigt kan tilpasse sig, og at man hurtigt kan sætte ind der, hvor der er jobmuligheder og muligheder for at øge dansk vækst.

Er det i ordførerens øjne ikke ligegyldigt, hvem der uddanner arbejdsstyrken? Er det det primære for Enhedslisten, altså hvem det er, der uddanner arbejdsstyrken, eller hvor hurtig og hvor omstillingsparat og hvor dygtig man kan lave den arbejdsstyrke, som erhvervslivet forhåbentlig snart efterspørger i hobetal igen?

Kl. 17:34

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:34

Rosa Lund (EL):

Tak. Det vigtigste for Enhedslisten er, at de AMU-kurser, vi har i Danmark, er gode, at der er høj kvalitet, og at de netop kan sikre alle de her ting, som Venstres ordfører selv nævner med hensyn til en veluddannet og omstillingsparat arbejdsstyrke. Men det er også vores opfattelse, at det ligger bedst på offentlige hænder, netop fordi vi har set, at der har været så stort snyd med AMU-udbud i det private. Så det er vores opfattelse, at det ligger bedst i det offentlige, og at vi bedre kan sikre kvaliteten i det offentlige, end vi kan i det private. Derfor er vi tilhængere af, at man rykker det så meget som muligt tilbage i det offentlige, som det har været tidligere.

Kl. 17:35

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Spørgeren til den anden korte bemærkning.

Kl. 17:35

Peter Juel Jensen (V):

Tak. Jeg har noteret mig, at Enhedslisten mener, at hvis man skal have en god, høj kvalitet, skal det være offentligt, og så må det ikke være privat. Det synes jeg jo er ærgerligt, for jeg synes, det handler om, hvor man får mest for pengene, og hvor man får den bedste vare. Og det tror jeg ikke kun er i det offentlige, det kan også godt være i det private. Jeg synes faktisk, at det er et lidt mærkværdigt signal at sende til alle de ufaglærte og faglærte arbejdere, der har været på et kursus hos en privat udbyder. Skal de så føle sig mindre værd?

Kl. 17:35

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:35

Rosa Lund (EL):

Tak. Nej, jeg mener ikke, at dem, der har taget et privat kursus, skal føle sig mindre værd. Enhedslistens besked til de faglærte og ufaglærte arbejdere, som tager AMU-kurser, er jo netop, at vi gerne vil sikre, at de kan få AMU-kurser, altså at AMU-kurserne bliver udbudt, og at der er en høj kvalitet. Derudover vil vi selvfølgelig også gerne arbejde for og arbejder for at sikre dem arbejdspladser. Det er vel i sidste ende det afgørende. Det, der er det vigtige for Enhedslisten, er, at der kommer nogle standarder i vores udbud af AMU-kurser, som vi bedst kan sikre, hvis det er på offentlige hænder.

Kl. 17:36

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der er ikke flere for korte bemærkninger, så tak til ordføreren. Vi fortsætter i ordførerrækken, og næste ordfører er hr. Leif Mikkelsen, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 17:36

(Ordfører)

Leif Mikkelsen (LA):

Tak for det. Nu står jeg så her i stedet for fru Merete Riisager, som ikke har mulighed for at være her. Jeg kan gøre det kort.

Liberal Alliance anerkender regeringens initiativ til at gøre reglerne for arbejdsmarkedsuddannelserne mere klare og derved modvirke misbrug af skattepenge. Liberal Alliance afventer dog en nærmere afklaring i udvalgsarbejdet, således at undervisningsministerens beføjelser med hensyn til udbudsgodkendelse og en eventuel tilbagekaldelse af denne fremstår helt klart. Ligeledes ønsker Liberal Alliance, at regeringen får udarbejdet en fleksuddannelse med et kort uddannelsesforløb, der peger direkte mod jobåbninger, i stedet for at have flere forskellige ordninger.

Liberal Alliance afventer derfor det videre udvalgsarbejde, før vi tager endelig stilling til lovforslaget. Kl. 17:37

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak. Jeg ser ikke nogen, der har korte bemærkninger, så vi haster videre til næste ordfører, som er fru Vivi Kier, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 17:37

(Ordfører)

Vivi Kier (KF):

Tak. Fra konservativ side tilslutter vi os det her forslag. En overskuelig regulering af den måde, arbejdsmarkedsuddannelserne udbydes på, er vi enige i. Hjemmelen til forsøgsvirksomhed inden for de her uddannelser ser vi særdeles positivt på. Her skal især ønsket om nye afholdelsesformer tilgodeses efter vores mening. Og om det er en privat eller en offentlig udbyder, er for os ganske underordnet, blot man lever op til det ansvar, der er forbundet med at være udbyder.

Sluttelig vil jeg gerne støtte op om det spørgsmål og den bekymring, hr. Alex Ahrendtsen kom med, i forhold til dem, der søger et AMU-kursus: om de skal være i Danmark eller de kan sidde, hvor som helst det skal være. Så det håber jeg at ministeren kan svare på, og ellers må vi arbejde videre med det i udvalget.

Kl. 17:38

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der er en enkelt kort bemærkning fra fru Lisbeth Bech Poulsen, SF, værsgo.

Kl. 17:38

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Hr. Alex Ahrendtsen fra DF havde en bekymring omkring det, der blev præciseret i lovforslaget, nemlig at nordiske borgere skal kunne tage AMU-kurser, fordi vi har et nordisk samarbejde. Er fru Vivi Kier imod det nordiske samarbejde, hvor det nu bliver præciseret i aftalen, at det er det, vi vil leve op til i forhold til AMU-kurser?

Kl. 17:39

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:39

Vivi Kier (KF):

Nej, vi er ikke imod det nordiske samarbejde. Jeg vil gerne have, at ministeren præciserer, at det er det, det går ud på. Jeg synes, det spørgsmål, hr. Alex Ahrendtsen stillede, var meget relevant. Jeg havde ikke været obs på den del af forslaget, og derfor ville jeg gerne støtte op om, at vi fik det belyst. Det regner jeg med at ministeren kan, og hvis ministeren ikke lige kan i dag, kan vi stille det som et spørgsmål i udvalgsarbejdet. Generelt er jeg positiv, men jeg havde ikke været opmærksom på den her del.

Kl. 17:39

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der er ikke flere spørgere til ordføreren, tak for det. Så fortsætter vi i talerækken, og den næste er børne- og undervisningsministeren, værsgo.

Kl. 17:39

Børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini):

Tak for ordet. Jeg er rigtig glad for den meget brede opbakning, der er til lovforslaget. Det her er jo, kan vi sige, den sidste udløber af, at der har været en række tilsynssager, som søreme ikke har været kønne at se på, lad mig bare sige det sådan. For når vi har et i øvrigt meget velfungerende voksen- og efteruddannelsessystem, et AMU-system, som faktisk gør det muligt, at vi langt bedre end de fleste an-

dre lande hele tiden kan opkvalificere medarbejdere på arbejdsmarkedet, så duer det jo ikke, at der er nogle brodne kar, som på forskellige måder har gjort noget, som på ingen måde er i overensstemmelse med intentionen, hvilket også har ført til en række tilsynssager, som har vist, at der har været behov for at stramme op på regler, vejledninger osv., så vi ikke ser det AMU-fusk, der har været.

Når det er så nødvendigt at få strammet op, er det selvfølgelig helt isoleret set, fordi det aldrig må være sådan, at regler kan gradbøjes. Men det er altså også for at være helt sikker på, at vi kan fortsætte med den meget vigtige voksen- og efteruddannelsesaktivitet, der er. Derfor har jeg også været glad for, at alle parterne omkring voksen- og efteruddannelserne, det er lige fra arbejdsmarkedets parter til skolerne osv., har spillet meget konstruktivt ind i forhold til at få ryddet op der, hvor der skulle ryddes op.

Med det her lovforslag får vi så forhåbentlig slået de sidste søm i, så vi ikke ser den slags fiflen rundt i hjørnerne længere, og dog også, at det skal være på en måde, så det her er et system, hvor uddannelserne også hele tiden skal kunne udvikle sig. Derfor er jeg også glad for de bemærkninger, der har været, om på den ene side at stramme op, men på den anden side stadig væk at sikre den fornødne fleksibilitet, for at man kan lave de arbejdsmarkedsuddannelser, der er nødvendige.

Dansk Folkeparti har stillet et par spørgsmål, som er blevet fulgt op af andre ordførere. Der er for det første spurgt til nogle bemærkninger, der står om ikke at have fast bopæl i Danmark. Det er en ren præcisering af en aftale, der har været i mange år i forhold til det nordiske samarbejde, og som nu bliver skrevet ind her. Jeg synes, det er en god idé, som det blev foreslået, at få stillet et udvalgsspørgsmål, for så kommer det præcise svar, som kan ligge sammen med det her lovforslag.

For det andet er der også fra Dansk Folkepartis side blevet spurgt, hvis jeg forstod det ret, om man kunne oprette AMU med tilskud på nogle områder, hvor der allerede var private udbud. Det er simpelt hen en teknisk præcisering. Det har man kunnet før, og det er bare præciseret, at det kan man stadig væk, så der er ikke nogen ændring i forhold til praksis. Men også det kunne det være nyttigt at få et udvalgsspørgsmål om, så det står helt præcist, hvorfor det er, at det er formuleret med den her tekniske ændring.

Så vil jeg gerne sige tak for Enhedslistens indlæg i forhold til nogle af de ændringer, som er sket, dels med hensyn til at fjerne prisloftet på 6 ugers selvvalgt uddannelse for ledige – hvilket har været rigtig vigtigt, for at de kunne få den efteruddannelse, der skulle til, og som gav adgang til, at de kunne få job, uanset om det var et truckkort eller andet, der var nødvendigt, for at de kunne få en chance på arbejdsmarkedet – dels det løft på AMU-taksten, der kom i forbindelse med finansloven for 2013, og som også er et lille, men vigtigt bidrag til, hvordan vi kan få gang i AMU-aktiviteten.

Enhedslisten kunne i den ideelle verden, hvis jeg forstod det ret, ønske sig, at man helt stoppede for udlicitering. Til det vil jeg sige, at den opfattelse deler vi så ikke i regeringen, for der er faktisk rigtig gode udliciterede kurser, og de skal selvfølgelig kunne være der, hvis de lever op til det regelsæt, der nu bliver strammet op med lovforslaget her.

Til gengæld synes vi i regeringen, at der er god fornuft i det forslag, som Enhedslisten har stillet, om, at der for private AMU-udbydere også skal stilles krav om, at de kan nedsætte lokale uddannelsesudvalg, som kan rådgive disse om AMU. Det er sådan i dag, at det krav alene gælder for de AMU-udbydere, som er godkendt efter lov om erhvervsrettede uddannelser. Det synes vi kunne være nyttigt at gøre, og vi vil derfor se konstruktivt på, at vi her i forbindelse med udvalgsarbejdet får lavet et ændringsforslag, som kan tage højde for, at der også kan nedsættes lokale uddannelsesudvalg i forhold til de private udbydere. Så det ser jeg frem til at vi kan drøfte i forbindelse med udvalgsarbejdet.

Igen: Tak for de mange konstruktive kommentarer til lovforslaget.

K1 17:44

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der er en enkelt markering for en kort bemærkning. Hr. Alex Ahrendtsen, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 17:44

Alex Ahrendtsen (DF):

Tak for svarene. Jeg er ikke beroliget; det må jeg nok sige. Jeg har selvfølgelig kigget på loven, som den er i dag. Det er § 10 a, vi omtaler i forbindelse med udenlandske deltagere, og det nye er jo stk. 4. Der står det meget tydeligt:

Børne- og undervisningsministeren kan med henblik på opfyldelse af internationale forpligtelser fastsætte regler om adgang for personer osv. osv.

»Internationale forpligtelser« er det eneste, der står. Hverken i § 10 a, stk. 1-3 eller i stk. 4, som er det nye, står der noget om det nordiske samarbejde. Så ministeren bliver altså nødt til lige at forklare mig, hvor i loven der henvises til, at det udelukkende omhandler det nordiske samarbejde, for det kan jeg ikke se.

Kl. 17:45

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ministeren.

Kl. 17:45

Børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini):

Jeg kan godt forstå, at ordføreren bliver i tvivl, når man bare ser på formuleringen på den måde. Derfor synes jeg også, som jeg sagde før, at det er en god idé at stille et udvalgsspørgsmål, fordi så kommer der en præcisering af, at det handler om nordiske borgere.

Kl. 17:45

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ønsker spørgeren ordet for en anden bemærkning? Værsgo.

Kl. 17:45

Alex Ahrendtsen (DF):

Tak, og tak for svaret. Skal jeg forstå det sådan, at ministeren gerne vil være med til at præcisere loven, så der ikke bare står »internationale forpligtelser«, men at der i loven er indføjet, at vi henviser til det nordiske samarbejde, og at det udelukkende er det, som den her tilføjelse omhandler?

Kl. 17:45

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ministeren.

Kl. 17:45

Børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini):

Det, der står, drejer sig alene om det, der er i forhold til det nordiske samarbejde. Derfor foreslår jeg igen, at ordføreren stiller et udvalgsspørgsmål, fordi så kommer den tekniske udredning af det, og så må det indgå i udvalgsarbejdet derfra.

Kl. 17:46

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der er ikke flere for korte bemærkninger. Tak til ministeren. Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Børne- og Undervisningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelser, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

16) 1. behandling af lovforslag nr. L 170:

Forslag til lov om ændring af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og lov om folkeskolen. (Etablering af en Europaskole).

Af børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini). (Fremsættelse 28.02.2013).

Kl. 17:46

Forhandling

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Forhandlingen er åbnet. Den første ordfører er hr. Peter Juel Jensen, Venstre. Værsgo.

Kl. 17:46

(Ordfører)

Peter Juel Jensen (V):

Formålet med lovforslaget er at skabe rammerne for etableringen af en Europaskole. Hensigten er at få skabt de retlige rammer for indplaceringen af en Europaskole i det danske uddannelsesbillede. Når vi nu ved tredjebehandlingen giver ministeren den endelige godkendelse, kan ministeren godkende et samarbejde mellem Københavns Kommune og Sankt Annæ Gymnasium, der i fællesskab vil oprette og drive en Europaskole.

Dette samarbejde er nødvendigt, da kommunen står inde for grundskoledelen, fordi vi jo har undervisningspligt i Danmark, og Sankt Annæ Gymnasium bliver ansvarlig for de sidste tre klassetrin, altså Europaskolens gymnasiedel.

Der har været en længere ansøgnings- og godkendelsesprocedure, og dette arbejde har nu udmøntet sig i en tilladelse til at oprette en Europaskole. Sammenslutningen af Europaskoler er en mellemstatslig organisation, der er uafhængig af Europa-Kommissionen, og som alle EU-lande har tilsluttet sig. Europaskolerne så dagens lys i 1953 og havde det formål at undervise børn af ansatte i det, der senere blev til EU.

Der findes i dag et større antal Europaskoler i EU, og de inddeles i tre typer. Type 1 er skoler ved de store EU-agenturer, type 2-skoler er skoler i byer med et EU-agentur, og type 3-skoler findes i byer uden et EU-agentur. Type 2- og 3-skoler modtager ikke økonomisk tilskud fra EU, men Europa-Kommissionen betaler dog et tilskud til de EU-ansattes børn.

Danmark kan i kraft af Det Europæiske Miljøagentur i København søge om etablering af en type 2-skole. Europaskolen forventes fuldt indfaset i 2028. På det tidspunkt forventes det, at man har 900 internationale skolepladser på i alt 13 årgange. Europaskolen vil til den tid omfatte en 1-årig børnehaveklasse, en 5-årig grundskole og en 7-årig overbygning, der afsluttes med den europæiske studentereksamen. Børnehaveklassen, den 5-årige grundskole samt de 4 første år af overbygningen udgør det, der i Danmark kaldes grundskolen, og som er omfattet af undervisningspligten.

Der vil blive tale om en gradvis indfasning af Europaskolen. Dette skyldes dels, at Københavns Kommune ikke har den nødvendige ledige kapacitet til at rumme alle tre sprogsektioner, det er engelsk, fransk og tysk, frem mod år 2017, hvor bygningen på Carlsbergområdet forventes færdigbygget, dels at Europaskolen opbygges gradvist startende med de første klassetrin. Skolestart forventes i 2014.

Venstre byder skolen velkommen og håber på, at skoler af denne art kan være med til at understøtte København som et arbejdskraftcenter for højt uddannet arbejdskraft, og at virksomheder enten vil etablere sig eller udvide i København, således at deres børn kan få en europæisk studentereksamen. Tak.

Kl. 17:49

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Den næste taler er hr. Troels Ravn, Socialdemokraterne, værsgo.

Kl. 17:50

(Ordfører)

Troels Ravn (S):

Tak for det. Det fremgår af regeringsgrundlaget, »Et Danmark, der står sammen«, at vi i regeringen vil satse målrettet på at forbedre vilkårene for at tiltrække udenlandske virksomheder og højt kvalificeret arbejdskraft fra udlandet. Derfor er det også vigtigt, at vi forbedrer rammevilkårene for de medrejsende familiers liv. Det gælder jo i særlig grad i forhold til børnenes skolegang, og her er det, at en etablering af en Europaskole i Danmark vil give rigtig gode vilkår for disse børn, som både kan fastholde en mere international tilgang til deres skole og forhåbentlig få en god trivsel her i Danmark.

Med lovforslaget bliver det således muligt at godkende, at Københavns Kommune i tilknytning til Sankt Annæ Gymnasium opretter og driver en Europaskole, og at undervisningspligten kan opfyldes på Europaskolen både med hensyn til en grundskoledel, de ti første klassetrin og en gymnasial del, en stx-del.

Socialdemokraterne synes, det her er et rigtig godt forslag, og vi støtter naturligvis forslaget.

Kl. 17:51

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der er en enkelt, der har bedt om en kort bemærkning. Hr. Alex Ahrendtsen, værsgo.

Kl. 17:51

Alex Ahrendtsen (DF):

Tak. Det er jo sådan, at også danske børn kan blive optaget efter en optagelsesprøve på den kommende Europaskole, og hvis eleverne kommer fra kommuner uden for Københavns Kommune, skal den pågældende kommune være med til at betale den difference, der vil være. Hvad mener ordføreren om det? Er det rimeligt, at en kommune fra vestegnen, der har en elev optaget på skolen, skal være med til at finansiere en international skole?

Kl. 17:51

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:51

Troels Ravn (S):

Det er rigtigt, at der bliver mulighed for en mellemkommunal udligning for grundskoledelen de første 10 klassetrin i relation til børn bosat uden for Københavns Kommune. Og så vil vilkårene i øvrigt svare til, hvad der gælder for folkeskole- og gymnasieelever, og det mener jeg faktisk ikke der er noget urimeligt eller odiøst i.

Kl. 17:52

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Spørgeren for den anden korte bemærkning.

Kl. 17:52

Alex Ahrendtsen (DF):

Nu er det jo sådan, at mange af vestegnskommunerne er hårdt spændt for, mens det går forrygende i Københavns Kommune, men alligevel skal de være med til at føde sådan en skole. Er det noget, som en socialdemokrat synes er fedt? Normalt er det jo sådan, at de brede skuldre skal bære mest, mens det her er lige omvendt.

Kl. 17:52

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 17:52

Troels Ravn (S):

Jeg mener, at det er vigtigt, at vi forbedrer rammevilkårene for de medrejsende familiers liv, altså for de familier, der kommer til Danmark. Det er vigtigt, at vi også giver gode vilkår for de børn, der skal gå i skole her og trives her. Det er så rigtigt, at der også er den mulighed, som ordføreren er inde på, nemlig at omegnskommuner kan søge om optagelse på skolen, men det bliver forhåbentlig et kvalificeret skoletilbud – det bliver det – og et aktiv for hovedstadsområdet, og jeg ser som sagt ikke noget odiøst i, at en nabokommune også kan søge om optagelse.

Kl. 17:53

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger, så vi fortsætter i ordførerrækken. Den næste er hr. Alex Ahrendtsen, Dansk Folkeparti. Tag den bare med ro. Der skal jo være tid til det hele.

Kl. 17:53

(Ordfører)

Alex Ahrendtsen (DF):

Tak for det. Jeg sad og nød ordførerens tale. Det skal ikke være nogen hemmelighed, at Dansk Folkeparti stemmer imod dette lovforslag; det er ikke vores kop te, og det er der selvfølgelig flere grunde til.

Vi har forståelse for, at man som EU-ansat kan have behov for at have en EU-skole, hvor man kan have sine børn gående, men vi har meget svært ved at se, hvorfor man vil udvide sådan en skole til også at skulle gælde for danske børn efter en optagelsesprøve. Det viser sig så også, at hvis eleverne kommer fra kommuner uden for København, så skal de kommuner faktisk betale den forskel, der er, fordi den her skole bliver dyrere at drive end normale skoler. Så er der jo så nogle underlige ting, f.eks. skal der også være noget Europa i europæiske timer. Vi synes specielt ikke om, at vi har skoler i Danmark, internationale skoler, hvor der bliver undervist på andet end dansk – altså i en skole, som er betalt af det offentlige. Vores klare udgangspunkt er, at på en skole eller et gymnasium i Danmark, der er finansieret af offentlige skattemidler, er undervisningssproget også dansk

Som sagt kunne man til nød have forstået det, hvis det udelukkende gjaldt for EU-ansatte, men det her gælder jo en lang række børn, og skolen kan kun fungere, hvis man også optager danske børn. Det, der vil ske, er jo, at vi, hvis vi fortsætter den her tankerække, på sigt får et samfund, hvor vi har skoler, som har en højere status end andre skoler. Det er jo sådan i dag, at der foregår et vist domænetab, der er jo en vis status i at kunne begå sig på engelsk, og sådan vil det også være med denne skole. Vi har meget svært ved at se, at det er en offentlig opgave. Vi så meget hellere, at det blev løst i privat regi. Der er jo allerede internationale skoler, bl.a. en i min egen hjemkommune, som en privatskole jo allerede tager sig af, og man kunne sagtens have forstillet sig, at noget lignende kunne foregå. Det er jo sådan, at den her skole kun for en tredjedels vedkommende bliver finansieret af Københavns Kommune, resten skal komme fra fonde, men jeg så da hellere, at de store virksomheder spyttede i kassen, og at man lavede et samarbejde med det private erhvervsliv, i stedet for at vi som offentlig part skal gå ind og støtte

skoler, hvor undervisningssproget ikke længere er dansk. Det er altså en uskik, og jeg forstår simpelt hen ikke, at man som socialdemokrat kan være med til det. Vi ved, at De Radikale jo ønsker, at dansk og engelsk bliver sidestillet i det offentlige, for det har de længe slået på, men at man som socialdemokrat også kan være med til det, fatter jeg ikke. Jeg fatter heller ikke, at man som borgerlig kan være med til det. Vi er jo trods alt i Danmark, det er vores land, vi skal tage vare på det, og jeg synes, man går alt for vidt.

Så hvis nogen skulle være i tvivl, vil jeg sige, at vi stemmer nej. Kl. 17:5'

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der er lige to til korte bemærkninger forinden. Den første er fru Lotte Rod, Radikale Venstre.

Kl. 17:57

Lotte Rod (RV):

Nu var der en hel masse i ordførertalen, som hr. Alex Ahrendtsen sagde at han ikke fattede. Jeg vil så sige, at der også var noget, jeg ikke fattede, da hr. Alex Ahrendtsen holdt sin tale, nemlig at det er, som om at det ikke er gået op for Dansk Folkeparti, at vi er en lille åben økonomi i Danmark, der er afhængig af, at vi kan tiltrække dygtige medarbejdere fra udlandet. For at kunne tiltrække dygtige medarbejdere er der selvfølgelig en hel masse ting i forhold til selve medarbejderne, som skal være opfyldt, for at man kan lokke dem til Danmark. Men det kunne jo også godt tænkes, at det spillede en rolle, hvad vi har af tilbud til deres børn. For det er klart, at hvis man rykker teltpælene op for at flytte til et andet land, så spiller ens familie også en rolle i det.

Så jeg vil høre, om ikke Dansk Folkeparti kunne forestille sig, at udenlandske medarbejdere, der overvejer at flytte til Danmark, også tænker i, om der er et internationalt europæisk skoletilbud til deres børn.

Kl. 17:58

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:58

Alex Ahrendtsen (DF):

Det ved jeg at de gør, altså at de tænker i det; selvfølgelig gør de det, det gør alle familier. Derfor var vi også i sidste periode med til at give private skoler mulighed for at oprette internationale linjer eller internationale skoler; det giver god mening. Men vi har svært ved at se, hvorfor det skal ske i offentligt regi. Altså, i en dansk folkeskole bliver der undervist på dansk, det er vores udgangspunkt, og jeg kan ikke forstå, at man vil give køb på det. Det er da meget bedre, at man lader det private initiativ stå for det. Det er meget enkelt.

Kl. 17:58

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Spørgeren for anden korte bemærkning.

Kl. 17:58

Lotte Rod (RV):

Men det, der jo er rigtig fint ved de her Europaskoler, er, at når du har gået på en Europaskole, når du har taget en studentereksamen fra en Europaskole, så har du adgang til de videregående uddannelser i alle 27 EU-lande på samme betingelser som de borgere, der lever i landet. Det vil sige, at hvis forældrene vælger at flytte videre til et andet land – det kan man jo godt forestille sig, altså hvis de nu er ansat ved Miljøagenturet i København og så på et tidspunkt bliver ansat i en anden EU-institution – så er det da en kæmpe gave for de her børn, at de har adgang til de videregående uddannelser i alle 27 lande. Vil hr. Alex Ahrendtsen ikke godt være med til at give den

mulighed, sådan at vi kan være med til at tiltrække dygtige udenlandske medarbejdere til Danmark?

Kl. 17:59

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:59

Alex Ahrendtsen (DF):

Sagen er jo, at den her Europaskole bliver åbnet for andre end EU-ansatte. Jeg kunne til nød forstå det, hvis det udelukkende drejede sig om at servicere EU-ansattes børn. Men jeg har svært ved at se meningen med, at man åbner op for, at også danske børn efter en optagelsesprøve kan komme til. Det er jo eliten, man vil servicere, og det skal offentlige skattekroner gå til. Det giver i vore øjne ingen mening. I en dansk folkeskole, på et dansk gymnasium skal undervisningssproget være dansk. Det skal ikke være fransk eller tysk eller engelsk, bortset fra i forbindelse med fremmedsprogene. Det burde egentlig være en selvfølge. Og det har jo ikke noget at gøre med, at vi ikke anerkender, at vi har en åben økonomi – selvfølgelig har vi det. Men man kan jo bare løse det i privat regi, som man har gjort andre steder.

Kl. 18:00

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Hr. Troels Ravn for en kort bemærkning.

Kl. 18:00

Troels Ravn (S):

Mit spørgsmål ligger meget i forlængelse af de forudgående spørgsmål. Jeg vil gerne spørge ordføreren, hr. Alex Ahrendtsen, om ikke hr. Alex Ahrendtsen og Dansk Folkeparti anerkender, at Danmark som en del af et globalt verdenssamfund har interesse i også at kunne tiltrække kvalificeret arbejdskraft fra udlandet, og at det i den sammenhæng er af stor betydning, når man kommer som familie, at der er gode skoleforhold for børnene.

Kl. 18:00

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 18:00

Alex Ahrendtsen (DF):

Jo, og det er jo også derfor, vi var med til at give privatskoler og friskoler mulighed for at lave internationale linjer og internationale skoler. Det giver god mening. Men vores grundholdning er, og det burde egentlig også være Socialdemokraternes, at i en dansk folkeskole, der er finansieret af skattekroner, er undervisningssproget dansk.

Jeg har endnu ikke set nogen undersøgelser, der viser, at hovedårsagen til, at man vælger at flytte til Danmark, er, at man kan få sine børn i en international skole. Faktisk kan jeg se, når jeg læser interviews, at det jo er sådan, at rigtig mange udenlandske ansatte er vældig glade for at bo i Danmark på grund af det velfærdssamfund, vi har, og den vifte af tilbud, vi giver, og at det er muligt at leve som familie her.

Så jeg tror sagtens, de kunne leve med det, hvis det foregik i en privatskole og de skulle spæde lidt til selv. Det er de da vant til der, hvor de kommer fra.

Kl. 18:01

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til spørgeren for den anden korte bemærkning.

Kl. 18:01

Troels Ravn (S):

Jamen anerkender ordføreren ikke, at det her også handler om arbejdspladser og om, at vi som samfund har en offentlig opgave i at tiltrække højt kvalificeret arbejdskraft fra udlandet, som kan være med til også at skabe ny vækst i Danmark og dermed også skabe ny grobund for, at vi kan udvikle vores velfærdssamfund? Er Danmark ikke som nation en del af det pulserende globale verdenssamfund? Og når det er en offentlig opgave at skabe arbejdspladser, er det så ikke også helt naturligt, at det er en offentlig opgave at give et godt, kvalificeret skoletilbud til de udenlandske gæster, der kommer til Danmark for en tid?

Kl. 18:02

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 18:02

Alex Ahrendtsen (DF):

Nej, jeg synes egentlig, der skal være en balance i det – en balance mellem det nationale og det internationale. Og ved at man åbner op for internationale skoler i offentligt regi, forrykker man jo den balance til fordel for det internationale, og det kan ikke være i danskernes interesse. Altså, vi er her jo først og fremmest for at tage vare på danskerne og dernæst for at tage vare på dem, der kommer hertil.

Det er derfor, vi var med til at sige ja til de der internationale skoler i privat regi. Det giver god mening – det opretholder den der balance, som er nødvendig. Og det er jo det, der har skabt Danmark, altså at vi har haft en balance mellem det nationale og det internationale. Når den balance er i ubalance, så er det, at problemerne opstår. Og det frygter jeg er den vej, regeringen træder ind på ved at åbne op for det her, og det kan da ikke være i vores interesse som nation og som folk. Vi skal da først og fremmest tage vare på vore egne, og der er folkeskolen jo et godt udgangspunkt; det er jo vores fælles skole. Og så har vi et tilbud, et fremragende tilbud, i privatskoleregi, hvor man kan oprette de her internationale linjer, hvis man vil. Og der er kæmpestore koncerner, der har masser af penge, og som sagtens kunne indgå et samarbejde her. Så ville de også kunne få de der internationale skoler, der er oprettet efter standarder, som adskiller sig en del fra de danske standarder, og det er jo egentlig det, de efterspørger. Europaskolen kører efter en standard, og det er fint nok. Det kan være udmærket til EU-ansattes børn, men hvorfor skal vi køre det i offentligt regi? Det får man altså aldrig vores velsignelse til beklager.

Kl. 18:04

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere for korte bemærkninger, så vi fortsætter i ordførerrækken. Den næste er fru Lotte Rod, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 18:04

(Ordfører)

Lotte Rod (RV):

Vi er i Radikale Venstre og i regeringen optaget af at skabe gode vilkår for at kunne tiltrække udenlandsk arbejdskraft til Danmark, og vi er rigtig glade for, at man også kan slå op i vores politiske bibel, regeringsgrundlaget, at vi netop vil satse målrettet på at forbedre vilkårene for at tiltrække udenlandske virksomheder og højtkvalificeret arbejdskraft fra udlandet. Det handler jo ikke bare om medarbejderne og om virksomhederne, men også om medarbejdernes familier, fordi selvfølgelig har familien også stor betydning, når man skal beslutte, om man har lyst til at bosætte sig i Danmark. Børnene er vigtige, og børnenes skolegang spiller en vigtig rolle.

Med det her lovforslag giver vi Københavns Kommune mulighed for at oprette en europaskole. Skolen vil give gode muligheder for de børn, der er med deres forældre i Danmark, mens de f.eks. arbejder på Det Europæiske Miljøagentur, som vi jo har fornøjelsen af at have liggende her i København. Forslaget har været behandlet i Europaskolernes Øverste Råd, som det så fornemt hedder, og er blevet godkendt i december, så nu er det bare med at komme i gang.

Forslaget betyder, at der bliver et europæisk skoletilbud for folkeskole og gymnasium. Københavns Kommune får mulighed for i tilknytning til Sankt Annæ Gymnasium at oprette og drive en europaskole, og skolen får desuden tilskud til europaskolens gymnasiedel, som svarer til det tilskud, vi giver til stx. Skolen vil blive indfaset først med børnehaveklasse, året efter med 1. klasse osv., sådan at den er fuldt indfaset med alle 13 årgange i 2028. Til den tid vil der så gå 900 elever på skolen fra børnehaveklasse til 3. g. Når man er så heldig, at man har taget en europæisk studentereksamen, så har man adgang til de videregående uddannelser i alle 27 EU-lande.

Med det her lovforslag får vi altså København på landkortet over byer, der har en europaskole. Det kan være med til at tiltrække dygtige udenlandske medarbejdere og deres familier til København, og det vil vi rigtig gerne lægge stemmer til i Radikale Venstre.

Kl. 18:07

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Hr. Alex Ahrendtsen, værsgo.

Kl. 18:07

Alex Ahrendtsen (DF):

Jeg må indrømme, at jeg ikke helt forstår logikken bag den radikale ordførers argumentation. Altså, hun siger jo, at det er vigtigt, at vi kan lokke udenlandske ansatte til Danmark, og at deres børn kan gå i en international skole, og det argument forstår jeg godt. Men hvorfor er det så nødvendigt at åbne op for, at også danske børn, som kommer til at udgøre hovedparten, kommer til at gå på den skole? Hvordan hænger det sammen med ordførerens argument om, at det udelukkende handler om at tiltrække udenlandske ansatte, højt kvalificerede ansatte? Den kobling forstår jeg ikke.

Kl. 18:07

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 18:07

Lotte Rod (RV):

Jeg får lyst til at vende spørgsmålet om og spørge: Hvorfor i alverden skulle vi ikke åbne for det? Når det her skoletilbud er fuldt indfaset, vil der gå 900 elever fordelt over 13 overgange. Det betyder jo, at vi har en skole af en vis størrelse, og jeg synes faktisk, det giver rigtig god mening. Når man laver sådan en europaskole for netop at kunne tiltrække udenlandsk arbejdskraft, er det helt naturligt, at man også giver muligheden for i tilknytning til det at kunne få danske elever ind på skolen, så den får en vis volumen.

Kl. 18:08

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Spørgeren for anden korte bemærkning, værsgo.

Kl. 18:08

Alex Ahrendtsen (DF):

Det vil altså sige, at for at vi kan have sådan en skole for udenlandske ansattes børn, så skal vi have danske børn til at gå der. Det er sådan, jeg forstår ordføreren. Altså, det er da en underlig logik. Hvis den radikale ordfører var helt ren og klar i mælet, sagde man: Det her lovforslag er fint, vi vil udelukkende have en skole for EU-ansattes børn.

Men grunden til, at man åbner op for, at også danske børn skal gå der, er jo, at man ad bagdøren vil skabe en internationalisering af hele det danske samfund. Man vil et eller andet sted have et tosproget Danmark, nemlig et folk, der både taler dansk og engelsk. Kan ordføreren ikke bekræfte, at det jo egentlig er det endelige mål, og at det er derfor, man er så begejstret for det her forslag?

Kl. 18:09

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 18:09

Lotte Rod (RV):

Det har vi jo allerede. Jeg ved ikke, hvad det er for en virkelighed, Dansk Folkeparti lever i. Men vi lever altså i et Danmark, der er multikulturelt, og hvor man taler flere forskellige sprog, og det synes jeg kun er godt.

Det her lovforslag sigter på, at vi opretter en europaskole, sådan at vi kan tiltrække udenlandsk arbejdskraft til Danmark. Samtidig åbner vi op for, at man også som dansker kan sende sit barn på den her skole, og det er jo, fordi jeg i modsætning til Dansk Folkeparti ikke ser sådan et skel, som om det skulle være to vidt forskellige ting. Man kunne da også forestille sig, at der er nogle danske forældre, som på et tidspunkt har tænkt sig at rejse ud og arbejde i et andet land, og så er det da også en gave for dem, at de har muligheden for at sende deres barn i europaskole.

Så jeg synes ikke, det ene udelukker det andet. Det her er et rigtig vigtigt tilbud for at kunne tiltrække udenlandsk arbejdskraft, og at der så samtidig er nogle danske familier, som får stor glæde af det, kan vi kun støtte i Det Radikale Venstre.

Kl. 18:10

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der er kommet en mere til en kort bemærkning. Det er fru Marie Krarup, Dansk Folkeparti, værsgo.

Kl. 18:10

Marie Krarup (DF):

Jeg har et spørgsmål til fru Lotte Rod: Hvilket land bor fruen i? Det er åbenbart et multikulturelt land, der har flere sprog. Det er ikke det land, jeg bor i, så jeg vil gerne spørge om, hvilket land fruen bor i.

Kl. 18:11

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 18:11

Lotte Rod (RV):

Jeg bor i Danmark, jeg har gået på en tysk skole, og jeg har været udvekslingsstudent i Frankrig, hvor jeg også har gået i skole. Det ændrer ikke ved, at Danmark er et land i udvikling, og at vi har forskellige nationaliteter. Regeringen gør sig faktisk rigtig meget umage for at kunne tiltrække udenlandsk arbejdskraft, fordi det gør en stor forskel for vores økonomi, at vi er med, for ellers bosætter alle de dygtige folk sig jo i andre lande.

Derfor giver det rigtig god mening, at vi nu med det her lovforslag giver Københavns Kommune mulighed for at oprette en europaskole, så vi kommer på landkortet, når nu vi har fornøjelsen af at have Det Europæiske Miljøagentur. Det tror jeg at selv Dansk Folkeparti er glade for at vi har her i København. Så er det også helt logisk, at vi i tilknytning til det laver en europaskole.

Kl. 18:11

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ønsker spørgeren ordet til en anden kort bemærkning? Værsgo.

Kl. 18:12 Kl. 18:15

Marie Krarup (DF):

Danmark er ikke et multikulturelt land. Der er ikke flere sprog i Danmark. Der er kun ét officielt sprog, så ordføreren har taget helt fejl af situationen. Det må være en eller en underlig utopi, der har udviklet sig sådan, at ordføreren er blevet forvirret og ikke rigtig ved, hvor vedkommende bor.

Der bliver talt om udvikling, som om det skulle være en udvikling at gå bort fra at være en nationalstat med en dominerende kultur. Det, som ordføreren taler om, er afvikling. Dygtige folk vil gerne bo i fredelige lande. Multikulturelle lande har vist sig at være ufredelige. Så kom ned på jorden og forstå, at Danmark selvfølgelig er domineret af dansk kultur. Sådan skal det blive ved med at være. Det skal ikke afvikles.

Kl. 18:12

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 18:12

Lotte Rod (RV):

Nu er det jo heldigvis sådan, at fordi man tilhører forskellige kulturer og har forskellige identiteter, bliver man ikke mindre dansk af det. Jeg har haft den store fornøjelse igennem min skoletid både at lære dansk, engelsk, fransk, tysk og spansk. Det har ikke gjort mig dårligere til dansk. Jeg tror nok, at noget af det første, jeg skrev på dansk, var fyldt med nogle w'er og sådan noget, som der lige skulle rettes op på, fordi jeg som sagt gik på en tysk skole. Jeg tror faktisk tværtimod på, at jo flere sprog man lærer, jo dygtigere bliver man sådan set til alle sprog.

Jeg tror aldrig at Dansk Folkeparti og Radikale Venstre bliver enige om, hvorvidt det er godt at være et multikulturelt samfund eller ej, men det ændrer sådan set ikke ved, at det her er et smaddergodt lovforslag, som har til hensigt, at vi nu endelig kan oprette en europaskole i København. Vi har Det Europæiske Miljøagentur. Nu får vi så også en europaskole, så vi kan være med helt forrest, hvad angår at kunne rekruttere dygtige medarbejdere fra udlandet. Det er jeg rigtig stolt af at vi vil som regering.

Kl. 18:14

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger lige nu. Den næste i ordførerrækken er fru Lisbeth Bech Poulsen, SF. Værsgo.

Kl. 18:14

(Ordfører)

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Tak. Med det her lovforslag skal vi jo beslutte os for, om der skal være flertal for en europaskole i København. Fra SF's side er vi rigtig glade for, at Det Europæiske Miljøagentur ligger i København, for vi mener, at det kun er godt, at europæiske institutioner ligger spredt ud over Europa og ikke kun er centraliseret i Bruxelles og måske Strasbourg.

Det er vigtigt for alle forældre, der rejser ud, at der er gode uddannelsesmuligheder for deres børn, og her er europaskolen en vigtig del, når det handler om at tiltrække medarbejdere fra hele Europa. Hvis en medarbejder kun skal være i landet et par år, er det måske ikke realistisk, at vedkommendes barn skal undervises på dansk.

Med dette lovforslag får Sankt Annæ Gymnasium hjemmel til at oprette og drive en europaskole – det er altså kun denne ene skole, vi giver hjemmel til – og det vil vi følge op på og senere se på resultaterne af

SF er meget positive og støtter op om lovforslaget.

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Jeg ser ikke nogen ønsker om korte bemærkninger. Eller er der? Nej. Tak til ordføreren. Den næste i ordførerrækken er fru Rosa Lund – og tag den bare med ro, det her går jo lidt stærkt.

K1 18·14

(Ordfører)

Rosa Lund (EL):

Det er ikke sådan, når man forsøger at gætte, om de andre folketingsmedlemmer vil have korte bemærkninger. Så har man pludselig ikke så lang tid.

Enhedslistens ordfører på området, hr. Lars Dohn, kunne desværre ikke være til stede i dag, men jeg har på vegne af ham lovet at læse denne tale op:

Enhedslisten kan ikke støtte lovforslaget om en europaskole i København. En ting er, at konceptet for europaskoler som udgangspunkt er et lukket system, hvor eleverne ikke får en voldsom kontakt med københavnske skolebørn. En anden ting er, at man bevidst er gået efter en model, hvor europaskolens elever ikke er en del af en almindelig folkeskole, men i stedet udelukkende har valgt en organisatorisk tilknytning til Sankt Annæ Gymnasium frem for et mere formaliseret, pædagogisk, praktisk fagligt samarbejde.

Til sidst vil jeg gerne understrege, at det ikke er, fordi vi i Enhedslisten er imod internationalisering, men fordi vi simpelt hen er imod den måde, man har valgt at opbygge skolen på. Tak.

Kl. 18:16

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen korte bemærkninger, så vi fortsætter i ordførerrækken. Den næste er hr. Leif Mikkelsen, Liberal Alliance. Værsgo.

K1 18:16

(Ordfører)

Leif Mikkelsen (LA):

Tak for det. Det er åbenbart afløsernes dag i dag. Jeg står her fortsat på vegne af fru Merete Riisager.

Liberal Alliance anser det for helt centralt, at Danmark kan tiltrække højtuddannet og kvalificeret arbejdskraft fra udlandet, så vi kan sikre fremtidig vækst. Et led i at tiltrække udenlandsk arbejdskraft er at sikre, at der er uddannelsestilbud, hvis en udenlandsk familie ønsker at arbejde og bosætte sig i Danmark. Derfor anser Liberal Alliance det for fornuftigt at tillade, at en europaskole på kommunens eget initiativ kan blive startet i Københavns Kommune. Liberal Alliance støtter derfor forslaget.

Kl. 18:17

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak for det. Det affødte heller ikke nogen korte bemærkninger, så vi fortsætter med fru Vivi Kier, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 18:17

(Ordfører)

Vivi Kier (KF):

Tak, formand. Jeg kan også gøre det kort:

Set med konservative briller synes vi, det er et godt forslag om den første europaskole i Danmark, som kommer til at ligge i København, og som jo er knyttet op på det EU-miljøagentur, vi har. Jeg ved hundrede procent sikkert, at familier, der bor i andre lande, og som overvejer at komme til Danmark, gerne vil have deres familie med. De tror måske, de kun skal være her en ganske kort tid eller ganske få år, og de vil gerne være sikre på, at deres børn kan få en

uddannelse, så de kan fortsætte i hjemlandets skole igen – at de så nogle gange ender med at blive her i mange flere år, er jo rigtig dejligt. Men vi støtter forslaget.

Kl. 18:18

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Og den næste i talerrækken er børne- og undervisningsministeren. Værsgo.

Kl. 18:18

Børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini):

Jeg vil godt sige tak for den brede opbakning til, at der selvfølgelig skal være plads til en europaskole i Danmark, at det er en del af det danske uddannelsesbillede. Det er vigtigt af mange grunde, men alene af den grund, at hvis vi ønsker – og det har vi et stærkt ønske om i regeringen – at satse målrettet på at forbedre vilkårene for at tiltrække udenlandske virksomheder og velkvalificeret arbejdskraft her til Danmark, er det vigtigt, at vi tænker på, hvordan vi giver nogle gode rammevilkår for deres familier, som får en skolegang her i landet.

Med etableringen af europaskolen får vi endnu et vigtigt og godt tilbud i det danske uddannelsesbillede.

Kl. 18:19

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Det var talen, men der er en enkelt med korte bemærkninger. Hr. Alex Ahrendtsen, Dansk Folkeparti, værsgo.

Kl. 18:19

Alex Ahrendtsen (DF):

Jeg så ministerens strenge blik, så jeg tænkte, at jeg hellere måtte stille et spørgsmål.

Der er jo mange henvisninger til, at udenlandske firmaer efterspørger det her. Jeg har ved flere lejligheder efterspurgt dokumentation, og jeg har endnu ikke fået nogen dokumentation for, at der er den der vilde efterspørgsel. Har ministeren, siden vi sidst talte om det her, fået nogen dokumentation for, at det her bare er pinedød nødvendigt, og at det er så nødvendigt, at vi fra det offentliges side skal gå ind og støtte sådan en europaskole eller en international skole?

Kl. 18:19

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ministeren.

Kl. 18:19

Børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini):

Man skal huske på, at når der skal etableres en europaskole – ud over alt det, der skal igennem vedrørende en ansøgning, før det kan blive godkendt – kræver det, at der er nogle kommuner, der søger om det. Det er der to kommuner der har gjort her. Den ene er Københavns Kommune, der har fået muligheden i et samarbejde, hvor skolen bliver placeret sammen med Sankt Annæ Skole. Det betyder jo også, at det er Københavns Kommune, der foretager en vurdering af, om der er behov for det, fordi det selvfølgelig også kræver en investering fra Københavns Kommunes side.

Så jeg føler mig fuldstændig tryg ved, at man der har gjort sig de overvejelser om, hvorvidt behovet er der, for ellers ville det ende med at blive en udgift for Københavns Kommune. Men nu ved vi, at Københavns Kommune er en vækstkommune, og heldigvis for det, for som landets hovedstad tiltrækker Københavns Kommune investeringer, som bliver til gavn for hele Danmark. Så derfor er jeg rigtig glad for, at vi nu giver det fornødne lovmæssige grundlag for, at den kan blive etableret i København.

Kl. 18:20

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Spørgeren for den anden korte bemærkning.

Kl. 18:20

Alex Ahrendtsen (DF):

Der er jo meget »jeg synes« og »jeg tror« i hele den her debat om det internationale. Det internationale er jo sådan et modefænomen i Danmark, noget, man slet ikke må sætte spørgsmålstegn ved.

Derfor kunne jeg egentlig godt tænke mig, at ministeren ville hjælpe os med at finde den der dokumentation, som Københavns Kommune åbenbart har liggende. Det kunne da være meget interessant. Altså, hvad er det, der gør, at de mener, at det er *så* vigtigt, at de endda vil åbne op for, at hovedparten af eleverne på europaskolen skal være herboende danske børn? Vil ministeren være behjælpelig med at fremskaffe den dokumentation?

Vi er jo selv i gang med reformforhandlingerne vedrørende folkeskolen, hvor vi også har drøftet det her spørgsmål, så det ville da være interessant. Jeg har jo tidligere efterspurgt det, og da kunne jeg ikke få noget som helst. Så der er for meget »synes«, og det irriterer mig grænseløst.

Kl. 18:21

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ministeren.

Kl. 18:21

Børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini):

Jeg bliver bare nødt til at sige, at jeg er fuldstændig uenig i, at det er et såkaldt modefænomen, at der er mange udenlandske virksomheder, som kommer til Danmark med medarbejdere, der slår sig ned her og bidrager til den danske vækst. Derfor synes jeg, det er en rigtig fin model – både den her model, hvor det er kommuner, der kan byde ind på at være værtskommuner for en europaskole, og i øvrigt også den model, hvis man skulle åbne for, at kommuner kunne etablere internationale grundskoler. Det fine ved det er, at det er med udgangspunkt i, at kommunerne selv vurderer, om det giver værdi til kommunens vækst.

Her er det Københavns Kommune, der vurderer, at det giver værdi til kommunens vækst. Og igen skal man huske, at der ligger en stor økonomisk investering i det, som Københavns Kommune kommer til at hænge på, hvis der ikke er et tilstrækkeligt antal elever til skolen. Derfor føler jeg mig helt tryg ved, at Københavns Kommune – som i øvrigt har alt det potentiale, der skal til for at være en rigtig stærk vækstkommune til gavn ikke bare for København, hovedstaden, men for hele Danmark – selvfølgelig har vurderet, om der er et behov for det, før de søgte om at være værtskommune.

Kl. 18:22

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Børne- og Undervisningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

17) 1. behandling af lovforslag nr. L 171:

Forslag til lov om ændring af gymnasieloven, hf-loven og lov om uddannelserne til højere handelseksamen (hhx) og højere teknisk eksamen (htx). (Harmonisering af klageadgang og øget mulighed for at hæve faget matematik til B-niveau i stx-uddannelsen).

Af børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini). (Fremsættelse 28.02.2013).

Kl. 18:23

Forhandling

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Forhandlingen er åbnet. Jeg giver ordet til den første ordfører, hr. Peter Juel Jensen, Venstre, værsgo.

Kl. 18:23

(Ordfører)

Peter Juel Jensen (V):

Tak, formand. Forslaget, vi behandler her, indeholder to dele. Det foreslås at harmonisere klageadgangen på de gymnasiale uddannelser med andre uddannelsesområder, således at klageadgangen efter uddannelsesreglerne begrænses til retlige spørgsmål. Det sker bl.a. i naturlig forlængelse af, at de almengymnasiale uddannelsesinstitutioner i sammenhæng med kommunalreformen overgik til at blive selvejende institutioner med en højere grad af selvstændighed. Med lovforslaget gennemføres en harmonisering af rammerne for behandlingen af klagesager vedrørende de gymnasiale uddannelser med andre uddannelsesområder ved selvejende institutioner med udbud af ungdoms- og voksenuddannelser og videregående uddannelser.

Begrænsningen til retlige spørgsmål indebærer, at klageadgangen kan omfatte spørgsmål, hvor eleven eller kursisten mener at lederen i sin afgørelse ikke har fulgt reglerne for uddannelsen eller ikke har overholdt reglerne i forvaltningsloven eller ikke har fulgt de almindelige forvaltningsretlige principper. Det er ikke vurderingen, at begrænsningen af klageadgangen i disse sager til retlige spørgsmål vil forringe elevernes eller kursisternes retssikkerhed.

Den anden del af forslaget omhandler at sidestille matematik med de naturvidenskabelige fag i forhold til kravet om, at mindst et af disse fag i stx-uddannelsen skal vælges på B-niveau. Faget matematik på B-niveau er i dag et specifikt adgangskrav på mange af de videregående uddannelser, og det har vist sig, at behovet for at tage matematik på B-niveau i dag tegner sig for ca. en ottendedel af stx-studenternes samlede aktivitet på de gymnasiale suppleringskurser, også kaldet GSK. Af disse tager knap ni ud af ti faget, fordi de ikke allerede har det på B-niveau i modsætning til dem, der allerede har taget faget på GSK, fordi de havde brug for at forbedre karakteren.

Det foreslås på den baggrund, at muligheden for at lade matematik på B-niveau træde ind som et løft af et af de naturvidenskabelige fag til B-niveau gøres til en mulighed for alle uanset antallet af fremmedsprog. Forslaget skal således være med til at underbygge den generelle studiekompetence, som stx-uddannelsen skal give dimittenderne. Behovet for, at stx-studenterne skal supplere i faget matematik B efter eksamen, må alt andet lige antages at blive reduceret, hvis elevernes mulighed for at løfte niveauet inden for rammerne af selve uddannelsen udvides.

Ændringen kunne dog få den sideeffekt, at der vil blive færre elever, som i stx-uddannelsen får tre fremmedsprog. Det forventes især at få betydning for antallet af elever med latin på C-niveau. Dette fag antages i dag i et vist omfang at være valgt af elever med henblik på at opnå det tredje eller fjerde fremmedsprog. Det forventes, at uddannelseslovgivningen skal justeres igen i forbindelse med erfaringerne fra skoleåret 2013/2014 med de iværksatte rammeforsøg og

udviklingsprojekter. Når denne opsummering finder sted, skal effekten af de ændrede regler vedrørende matematik B på antallet af niveauer med latin C og de naturvidenskabelige fag på B-niveau vurderes, så der kan tages stilling til, om en eventuel negativ effekt på antallet af disse elever har et omfang, der giver grundlag for at foreslå en tilbagevenden til den nuværende retstilstand eller andre kompenserende tiltag.

Målet er, at færre studerende skal tage de såkaldte GSK-kurser, men vi holder øje med det, og får det en negativ sideeffekt, tager vi også hånd om det. Med disse ord kan Venstre anbefale lovforslaget.

K1 18:27

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren, som der ikke er nogen korte bemærkninger til. Den næste i talerrækken er hr. Troels Ravn, Socialdemokraterne. Værsgo.

Kl. 18:27

(Ordfører)

Troels Ravn (S):

Tak for det. For Socialdemokraterne er det vigtigt at understrege, at vi med gymnasieforliget har et forlig, som vi generelt er meget tilfredse med. Vi ønsker derfor ikke større ændringer af de gymnasiale uddannelser. Vi gennemfører et serviceeftersyn på uddannelserne, og dette serviceeftersyn er i fuld gang og omfatter bl.a. en udviklingsplan med en række rammeforsøg og udviklingsprojekter.

Serviceeftersynet betyder også, at der skal foretages enkelte justeringer i uddannelsesreglerne, som er nødvendige for, at uhensigtsmæssige bestemmelser og unødige bindinger og begrænsninger bliver fjernet eller ændret. Serviceeftersynet har allerede afstedkommet et behov for regelændringer, som nødvendiggør en lovændring her og nu. Det drejer sig om at sidestille faget matematik med de naturvidenskabelige fag på stx-uddannelsen i forhold til kravet om, at mindst et af disse fag skal vælges på B-niveau.

Socialdemokraterne mener, at det er et vigtigt forslag, da det i dag er en alt for stor del af studenterne, der har brug for at supplere med det, vi kalder GSK, gymnasiale suppleringskurser, før de kan optages på videregående uddannelser. Det forsinker de unge mennesker på deres videregående uddannelse, og det er unødvendigt. En del af GSK-aktiviteten består nemlig af stx-studenter, der tager matematik på B-niveau – et fag, som de sikkert kunne have taget allerede som et led i deres stx-uddannelse. Vi kan med forslaget på en god måde øge elevernes mulighed for at tage matematik B som et led i deres stx-uddannelse og samtidig bevare fleksibiliteten i uddannelsen.

Hvis det her lovforslag opnår den tilsigtede effekt, vil det formentlig få betydning for det antal elever, der så i fremtiden vil vælge naturvidenskabelige fag på B-niveau og måske også i et eller andet omfang fremmedsprog, nok især latin C. Vi vil følge disse effekter nøje, og hvis det bliver nødvendigt, skal vi have grebet ind.

Den anden del af det her lovforslag omhandler en harmonisering af klageadgangen på de gymnasiale uddannelsesområder, som skal harmoniseres med andre uddannelsesområder. Konkret foreslås det at begrænse klageadgangen til retlige spørgsmål. I dag kan eleverne på de gymnasiale uddannelser faktisk klage til børne- og undervisningsministeren over rektors afgørelser i pædagogiske anliggender helt uden begrænsninger. Samtidig er virkeligheden den, at man i ministeriet i sådanne klagesager må nøjes med at prøve de elementer i sagen, som ministeriet har samme eller bedre forstand på end rektor, nemlig det nærmere indhold i lovgivningen samt andre typer af retlige spørgsmål. Det mener vi Socialdemokrater lige så godt at vi kan få ind, så det fremgår direkte af loven. Derfor støtter vi også den her del af forslaget, som faktisk er todelt. Tak.

Kl. 18:30 Kl. 18:34

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren, som der heller ikke korte bemærkninger til. Den næste i talerrækken er fru Marie Krarup, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 18:31

(Ordfører)

Marie Krarup (DF):

Dansk Folkeparti ønsker et gymnasium, som sikrer et højt fagligt niveau, en solid almendannelse og gode kundskaber for de unge mennesker, der skal videre på universitetet og andre videregående uddannelser. Det er desværre en drøm, som gymnasiet i dag slet ikke lever op til. Gymnasiet er nemlig præget af et faldende fagligt niveau, en ringere almendannelse og færre gode kundskaber, og dermed ruster gymnasiet ikke de unge godt nok til deres videre uddannelse.

Derfor er der al mulig grund til det serviceeftersyn, som ministeren annoncerede i regeringsgrundlaget, og derfor er det også så skuffende at se, at serviceeftersynet kun munder ud i det lovforslag, vi skal debattere i dag.

Der er så mange ting, man kunne gøre for at rette op på forfaldet i gymnasiet. Man kunne bruge mere tid på de enkelte fag og mindre på de tværfaglige, f.eks. AT og SRP. Man kunne stille højere faglige krav. Man kunne begrænse adgangen til gymnasiet, så det ikke er 70 pct. af en årgang, der går i gymnasiet, men dem, som har en boglig interesse samt evner til en boglig uddannelse. Man kunne styrke fagenes synergi ved at oprette færre, men mere sammenhængende studieretninger, hvor man sikrede, at alle elever fik fag på et højt niveau og dermed ikke fik så stort et behov for at supplere deres uddannelse med GSK-fag for at blive optaget på drømmestudiet. Men ministeren vælger at se bort fra disse tiltag.

I stedet har vi fået dette lovforslag, som giver større mulighed for at vælge matematik på B-niveau. Det er et meget lille tiltag, som nok går i den rigtige retning på ét område, men som samtidig risikerer at have en række utilsigtede konsekvenser på andre områder, f.eks. i form af et fravalg af latin C, naturfag B og biologi B.

Vi ser derfor ikke særlig positivt på denne del af lovforslaget i Dansk Folkeparti, men vi har valgt ikke at stille os på tværs, da vi har fået ministerens ord for, at der skal laves en grundig evaluering af konsekvenserne af ændringerne efter et år. Hvis de er for store for de nævnte fag, vil det være nødvendigt at gribe ind, og vi vil forvente, at der så vil ske noget.

Den anden del af lovforslaget drejer sig om adgangen til at klage til ministeriet. Også her er det ikke en idé, der er vokset i vores have, at elevernes klager til ministeriet nu skal begrænses til kun at omfatte retlige klager. Men efter at have set undersøgelsen af antallet af klager på de enkelte skoler, er vi dog blevet så beroliget, at vi heller ikke her vil stille os på tværs, men også bede ministeren følge området tæt og være klar til at gribe ind, hvis der viser sig at være problemer.

Afslutningsvis vil jeg sige, at jeg håber, at vi får mere at se på gymnasieområdet. Der er grund til opstramning, og det er foreløbig ikke det, vi ser. Ministerens forsøg på at rette op på problemerne i gymnasiet minder om en læge, der forsøger at helbrede en spedalsk med et plaster. Der skal mere til, og det kan kun gå for langsomt.

Kl. 18:34

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Der er fortsat ikke nogen korte bemærkninger, så vi fortsætter i talerrækken. Fru Lotte Rod, Det Radikale Venstre, værsgo.

(Ordfører)

Lotte Rod (RV):

Med det her lovforslag harmoniserer vi klageadgangen på det gymnasiale uddannelsesområde med andre uddannelsesområder. Det betyder, at klageadgangen begrænses til de retlige spørgsmål.

Man kan sige, at det der med at begrænse klageadgangen måske ikke lyder så godt, men det giver sådan set god mening, for det betyder, at man fremover fortsat kan klage til ministeriet, hvis man f.eks. føler, at man har fået en uretfærdig karakter, men man kan ikke klage til ministeriet over ting i undervisningen, som ministeriets folk alligevel ikke ville kunne sige noget klogere om, end rektoren kan. Så det giver egentlig meget god mening og er i øvrigt praksis i forvejen.

Derudover giver vi med det her lovforslag de unge mulighed for at veksle fag til matematik B. Behovet for at tage faget som GSK har jo været stigende, og en del af eleverne på GSK har netop brug for at få matematik på B-niveau. Den her ændring betyder så, at eleverne har mulighed for at supplere op i matematik, allerede mens de sådan set går i gymnasiet.

Men samtidig må man også sige, at vi i Radikale Venstre er optaget af, at flere elever har lyst til at dyrke det naturvidenskabelige, og derfor står det her lovforslag selvfølgelig heller ikke alene. Vi skal også kigge på optagelseskravene på de videregående uddannelser, for det skal jo ikke ende med, at der er rigtig mange, som vælger biologi fra i gymnasiet for at kunne tage biologi på universitetet. Derfor gør vi jo også det, at vi har aftalt, at vi holder øje med, hvad den her lovændring betyder for antallet af elever med biologi, naturgeografi og latin.

Det betyder, at vi holder øje med effekten og vurderer, om en eventuelt negativ effekt på antallet af elever med de naturvidenskabelige fag eller latin C har et omfang, der giver grundlag for at foreslå en tilbagevenden til den nuværende retstilstand eller andre kompetente tiltag, som det hedder i bemærkningerne.

Så dermed finder vi, at der er en rigtig fin balance, hvor vi altså giver de unge muligheden for at tilvælge matematik B, allerede mens de går i gymnasiet, samtidig med at vi sikrer os mod, at det skulle gå uforholdsmæssigt hårdt ud over f.eks. biologi og naturgeografi

Så hermed støtter Radikale Venstre forslaget.

Kl. 18:37

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Vi fortsætter i talerrækken, og den næste taler er fru Lisbeth Bech Poulsen fra SF.

Kl. 18:37

(Ordfører)

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Det er jo altid sådan med de her lovforslag, at man kommer op som taler nr. 5, og så er der blevet redegjort så fint for det, at man kommer til at kede både Tingets medlemmer og eventuelle tv-seere med at remse op endnu en gang, hvad lovforslaget går ud på. Så det vil jeg ikke gøre – jeg synes, at der er blevet redegjort godt for det.

At harmonisere klageadgangen, så den ligner den, som vi kan finde på FVU og AMU, og så det kun kommer til at begrænse sig til retslige spørgsmål, synes jeg De Radikales ordfører redegjorde glimrende for. Det kan i sig selv lyde betænkeligt, når man vil begrænse nogles klageadgang, men på den her måde harmoniserer vi altså med de andre forhold og giver også noget mere selvbestemmelse til den lokale uddannelsesinstitution. Det synes vi er rigtig godt.

At sidestille matematik med naturvidenskabelige fag, i forhold til at man skal vælge mindst et af dem, mener vi også er rigtig positivt. Der er mange videregående uddannelser, der kræver matematik på B-niveau, og vi har jo set en voldsom stigning i GSK-fag, som studerende har taget. Så vi synes, det er rigtig godt, at der nu bliver mulighed for det.

Jeg måtte selv tage matematik på B-niveau, da jeg skulle læse. Jeg kunne så gøre det, samtidig med at jeg startede, fordi der er et basisår på Aalborg Universitet – nu har jeg lige lavet lidt reklame – men der er jo mange universiteter og videregående uddannelser, hvor man ikke kan starte, før man har fået det fag, man mangler. Det betyder også noget i forhold til hele vores målsætning om, at de unge skal starte lidt hurtigere; de skal i hvert fald ikke blive ufrivilligt forsinket. Så det, vi kan gøre for at hjælpe dem med det, er jo rigtig, rigtig positivt.

Som det også blev nævnt heroppefra, ønsker vi naturligvis ikke, at der er andre fag, der skal blive fuldstændig udmanøvreret af det her, og det er også derfor, vi vil holde godt øje med det og evaluere det efter kort tid, så der ikke er fag, der kommer fuldstændig ud på sidelinjen i forhold til det her.

Så SF er rigtig positiv over for begge dele, og jeg glæder mig til udvalgsbehandlingen.

Kl. 18:39

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Vi fortsætter i talerrækken, og næste taler er fru Rosa Lund fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 18:39

(Ordfører)

Rosa Lund (EL):

Tak. Den 4. februar i år kunne man læse i metroXpress om en hfelev, som var blevet smidt ud af sin hf-uddannelse på grund af anklager om, at hun skulle have malet graffiti på et af skolens toiletter og larmet i timerne. Der var ikke noget bevis for klagerne, og hf-eleven klagede derfor til ministeriet. Samtidig forsøgte hun at skifte til et andet uddannelsessted, så hun kunne færdiggøre sin hf til sommer som planlagt. Af rektoren på den skole, hun søgte om optagelse på, fik hun at vide, at hun kun kunne få en studieplads, hvis hun trak klagen til ministeriet tilbage.

Hvorfor nævner jeg så det nu? Det gør jeg, fordi det bare er et eksempel på en situation, hvor en elev er blevet uretfærdigt behandlet, og hvor et godt og solidt klagesystem er nødvendigt. I Enhedslisten vil vi ikke være med til at indskrænke elevernes muligheder for at klage, og derfor kan vi ikke støtte den første del af lovforslaget.

Lovforslaget betyder jo, at eleverne nu kun kan indbringe klager til ministeriet af retsmæssig karakter og ikke af skønsmæssig karakter. Jeg er klar over og har kunnet forstå på de tidligere ordførere, at ministeriet og regeringen ikke mener, at forslaget indskrænker elevernes klagemuligheder, men i Enhedslisten er vores opfattelse en anden, nemlig at lovforslaget forringer elevernes klageadgang.

Klager af skønsmæssig karakter dækker jo over vigtige elementer i en uddannelse som karakter, eksamen, merit, individuel kompetencevurdering, pædagogiske forhold, faglige spørgsmål – det vil sige mange af de forhold, som ligger eleverne nært, og som kan være svære at klage over til netop skolen. Her er der behov for en uafhængig instans at klage til. Det kan også være klageområder, hvor skolens ledelse har svært ved at forholde sig neutralt til klagen, fordi den netop omhandler dem selv – der er der også behov for en uafhængig instans.

Nogle gange synes jeg vi lige skal huske hinanden på, at skolebestyrelserne ude på gymnasierne har et eksternt flertal, og at selvejerformen har betydet, at rektor har fået mere magt. I Enhedslisten tror vi, at både eleverne og rektorerne, for den sags skyld, kan have godt af, at også sager af skønsmæssig karakter kan blive lagt over i ministeriet. I Enhedslisten mener vi, at der er nødt til at være en national standard og et vist minimum af retssikkerhed for eleverne. Vi kan jo desværre ikke bare lukke øjnene og håbe på, at alle rektorer og alle

elever fremover vil være enige om alting. Derfor er det vigtigt, at vi har et godt klagesystem.

Når de studerende på de videregående uddannelser skriver i deres høringssvar, at de har været igennem præcis samme proces, og at de har dårlige erfaringer med det, så synes jeg, det er værd at lytte til. Vi skal jo ikke harmonisere, så vi gør tingene dårligere; vi skal harmonisere, så vi gør tingene bedre. Det er i hvert fald vores klare opfattelse. Derfor vil jeg gerne høre ministerens kommentar til de ting, som bl.a. Danske Gymnasieelevers Sammenslutning skriver i deres høringssvar om deres bekymringer.

Til sidst vil jeg bare lige komme ind på lovforslagets sidste del, nemlig den del, der handler om matematik på B-niveau. Jeg var også en af dem, der skulle supplere for at komme ind på den videregående uddannelse, jeg søgte ind på. Jeg er fra Københavns Universitet, og der er det ikke sådan, at man kan supplere, mens man går der, så jeg blev unødvendigt forsinket. Den sidste del af lovforslaget om matematik på B-niveau kan Enhedslisten støtte. Det er vi store tilhængere af, netop fordi det betyder, at færre gymnasieelever vil have brug for at tage suppleringskurser for at hæve deres matematikniveau for at få adgang til en videregående uddannelse. Det vil sikkert også betyde, som regeringen har en målsætning om, at der er flere elever, der kommer hurtigere i gang.

Faktisk vil vi i Enhedslisten opfordre regeringen til at gøre mere af dette, altså gøre mere af at sikre bredere indgange i gymnasiet, og sikre, at eleverne ikke skal bruge så meget tid på at tage unødvendig supplering. Faktisk vil jeg opfordre regeringen til – i stedet for at lave SU-besparelser for at få de studerende hurtigere igennem – at lave en gymnasiereform og nogle videregående uddannelser, som hænger bedre sammen.

Til allersidst vil jeg sige, at vi i Enhedslisten har svært ved at se, hvad de her to dele af gymnasielovgivningen har med hinanden at gøre, altså klageadgangen og matematik på B-niveau. Derfor vil vi bede om at få lovforslaget delt op, sådan at vi behandler de to ting hver for sig. I Enhedslisten kan vi ikke støtte første del af lovforslaget, men er store fortalere for anden del af lovforslaget. Tak.

Kl. 18:44

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren skal lige blive stående. Der er en enkelt til en kort bemærkning. Hr. Peter Juel Jensen, Venstre, værsgo.

Kl. 18:44

Peter Juel Jensen (V):

Tak. Et ganske kort lille spørgsmål om klageadgang. Ordføreren sagde, at man ikke skal harmonisere efter den laveste fællesnævner, men selvfølgelig efter den højeste fællesnævner, men skal man ikke også forholde sig lidt til virkeligheden? Jeg går da ud fra, at ordføreren er bekendt med, at sådan, som det foregår i dag, er praksis altså, at når ministeriet modtager en klage over nogle forhold, som man ikke umiddelbart lige kan afgøre – og det er jo langt de fleste klager, medmindre de hører under forvaltningsloven – hører man det pågældende gymnasium og følger deres indstilling. Så man prøver vel bare på at tilpasse lovgivningen til den virkelighed, som har været praksis i de sidste rigtig mange år. Er der ikke noget fornuft i at tilpasse lovgivning og praksis?

Kl. 18:45

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 18:45

Rosa Lund (EL):

Svaret på Venstres ordførers spørgsmål er, at vi altid skal forholde os til virkeligheden, at vi altid skal sikre, at praksis og lovgivning hænger sammen. Derfor hæfter jeg mig også meget ved, at de studerende på de videregående uddannelser, som har været igennem præcis den her proces, har været rigtig kede af, at deres klageadgang nu er blevet indskrænket.

Vi mener i Enhedslisten, at det er vigtigt for gymnasieelevernes retssikkerhed, at der kan komme en tredjepart, nemlig ministeriet, ind over også i skønsmæssige sager – præcis som eleverne selv påpeger i deres høringssvar. Det er jo netop at sikre, at det hænger sammen med virkeligheden at lytte til dem, der er ude i virkeligheden.

Kl. 18:46

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Spørgeren for den anden korte bemærkning.

Kl. 18:46

Peter Juel Jensen (V):

Nu skal man jo ikke drille, når det er ens sidste bemærkning. Men det glæder mig selvfølgelig, at Enhedslisten vil forholde sig til virkeligheden. Man kan indimellem synes, at der kan være rigelig afstand.

Men hvis virkeligheden nu er sådan, at når en kursist eller elev klager til et ministerium og ministeriet henvender sig til gymnasiet og siger, at det har de ikke nogen indsigt i og ikke kan afgøre, men at gymnasiet må afgøre det for dem, er det jo stadig væk rektoren eller bestyrelsen på det pågældende gymnasium, der træffer afgørelsen. De sender afgørelsen til ministeriet, og ministeriet sender så den afgørelse, som rektoren har truffet, videre til den studerende. Det er jo virkeligheden i dag. Lovforslaget følger bare den praksis på området, der er i dag.

Så tilbage til virkeligheden: Er der ikke stor fornuft i, at man har noget virkelighedsnær lovgivning?

Kl. 18:47

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 18:47

Rosa Lund (EL):

Jeg synes, at jeg forholder mig fint til virkeligheden. Jeg synes, at det ville klæde Venstre at forholde sig lidt til, hvad gymnasieeleverne egentlig har at sige til det her lovforslag.

Men for at svare mere konkret på spørgsmålet: Det er ikke, fordi vi i Enhedslisten synes, at elevernes retssikkerhed i dag er tiptop. Vi vil gerne gøre mere for at sikre elevernes retssikkerhed. Men fordi retssikkerheden ikke er god i dag, betyder det jo ikke, at vi skal tage et tilbageskridt og indskrænke den mere. Så skal vi jo hellere kigge på, hvad vi kan gøre, for at eleverne får en bedre retssikkerhed.

Der er vi i Enhedslisten meget inspireret af, at de på Københavns Universitet har fået et studenterombud, altså en ombudsmand til at håndtere klagesager. Det kunne vi godt tænke os at der også var på gymnasieniveau og EUD-niveau, altså på de tekniske skoler og erhvervsuddannelserne; at der altså kommer en elevombudsmand, så vi hele tiden sætter elevernes retssikkerhed først.

Kl. 18:48

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger, så vi fortsætter i talerækken, og den næste er hr. Leif Mikkelsen, Liberal Alliance, værsgo.

Kl. 18:48

(Ordfører)

Leif Mikkelsen (LA):

Tak for det, og jeg kan gøre det kort: Vi støtter lovforslaget. Det er nævnt af flere ordførere herfra, at det handler om en harmonisering og afbureaukratisering af klageadgangen, og det er også de ting, vi vil fremhæve som en væsentlig årsag til, at vi uden nogen særlige forbehold siger ja til lovforslaget.

K1 18:48

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren, og den næste taler er fru Vivi Kier, Konservative Folkeparti, værsgo.

Kl. 18:48

(Ordfører)

Vivi Kier (KF):

Tak, formand.

Jeg kan også gøre det kort: Det er et lovforslag, som vi også støtter fra konservativ side, men det er jo et lovforslag, hvor der har været en meget kort høringsfrist. Det bliver der klaget over, og det er måske derfor, at jeg i hvert fald det sidste par dage har fået rigtig, rigtig mange henvendelser, specielt fra gymnasielærere, som er meget bekymrede for, om det kommer til at gå ud over nogle af de her naturvidenskabelige fag, når nu eleverne får mulighed for at vælge matematik på B-niveau.

Jeg har jo så lige været lidt ude i baglandet for at høre, hvad man har snakket om, og som vi også kan læse i forslaget, har ministeren lovet, at der allerede efter 1 år vil komme en tæt opfølgning på, om det her betyder noget for fagene. Og så er det klart, at vi skal slå til. Men vi synes, det er positivt, at der nu bliver mulighed for, at eleverne vælger matematik på B-niveau, så de slipper for alle de her ekstrakurser, som vi ser at mange studenter er i gang med i dag, når de egentlig er færdige og skulle videre med deres uddannelse.

I forhold til klageadgangen siger vi også ja til forslaget, men det skal følges rigtig nøje og tæt.

Kl. 18:49

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren, og den sidste i talerækken er ministeren. Værsgo til børne- og undervisningsministeren.

K1 18:50

Børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini):

Tak. Jeg vil gerne sige tak til alle for den brede opbakning til lovforslaget.

Der er flere, der har spurgt til, hvad det vil have af konsekvenser for de fag, eleverne i givet fald vil fravælge, hvis man nu gør det frivilligt, at elever på det almene gymnasium skal have mulighed for at kunne vælge at tage matematik på B-niveau. Vi har også set de bekymringer, der har været rejst fra forskellige faglige foreninger, og derfor er jeg glad for, at der har været de tilkendegivelser her fra talerstolen fra ordførere, der anerkender, at det, vi gør nu, er, at vi følger tæt, hvad det at åbne for frivilligt valg af matematik B kan få af eventuelle negative konsekvenser for nogle af de andre naturvidenskabelige fag, herunder også for latin på C-niveau. Det vil vi følge tæt i regeringen, for vi er også interesseret i, at de øvrige fag selvfølgelig skal have deres berettigede plads i gymnasiet.

Vi tror dog, at i en afvejning i forhold til at give studerende muligheden for, at de kan vælge at opgradere sig på matematik B-niveau undervejs i gymnasiet, er det et godt ekstratilbud at give eleverne. Derfor er vi også glade for, at vi kan sætte det i gang nu, for det er en håndsrækning til eleverne, at de kan komme i gang allerede nu og komme ind på den ønskeuddannelse, de gerne vil ind på, ved at de kan blive opgraderet uden at skulle forlænge deres studietid med et ekstra gymnasialt suppleringskursus efter endt studentereksamen.

Forslaget om, at man frivilligt skal kunne tage supplerende kurser undervejs i gymnasiet, skal ses sammen med, at der været en meget kraftig stigning i søgningen til gymnasiale suppleringskurser, så kraftig, at vi må spørge os selv, om der ikke er nogle bedre måder, unge mennesker kan få de niveauer på, der skal til. Og det vil sige, at

ud over lovforslaget her om, at man frivilligt kan supplere undervejs i gymnasiet, så vil der også blive set på, hvordan vi kan lave en tydeligere mærkningsordning, så de unge er klar over, alt efter hvilket studieretning de vælger, hvad det så giver adgang til af videregående uddannelser. Endelig vil jeg også drøfte med min kollega, uddannelsesministeren, om der er behov for at kigge på de specifikke adgangskrav til de videregående uddannelser.

Så det er en samlet pakke, der skal se på, hvordan vi kan løfte mulighederne for, at man får de fag og de niveauer, der skal til. Men vi er helt opmærksomme på i regeringen at følge tæt, som det også er blevet efterlyst her fra talerstolen, hvad det kan få af eventuelle negative konsekvenser for andre fag at åbne for den her frivillige mulighed, sådan at vi kan drøfte det igen efterfølgende.

Jeg vil så også gerne sige tak for støtten til at gøre muligheden for klageadgang for elever ens, svarende til andre uddannelser. Enhedslisten har i forlængelse af nogle af elevorganisationernes høringssvar givet udtryk for en skepsis, med hensyn til om det skulle betyde noget for elevernes retssikkerhed. Som det også er blevet sagt her, er det min vurdering, at det her på ingen måde vil forringe elevernes retssikkerhed. Den vil være uantastet med det forslag, der ligger her.

Vi har også, fordi vi jo har lagt mærke til den bekymring, foretaget stikprøver ude på gymnasierne for at se, hvor mange klager der kommer, som ikke er retligt begrundet. Vi kan se, at det er ganske, ganske få. Det svarer til ca. seks pr. institution i forbindelse med den stikprøveundersøgelse, vi har lavet. Men det er også noget, som vi vil følge tæt – det er der også andre ordførere der har nævnt her – fordi vi selvfølgelig er optaget af, at det ikke skal være sådan, at der sker en hel masse begivenheder, som gør, at eleverne føler, at deres retssikkerhed bliver svækket.

Men det er ikke dette lovforslag, som vil svække deres retssikkerhed. Den er uantastet. Vi kan se, at det er ganske få skønsmæssige klager, der er, ca. seks pr. institution, og hvis man gør det op i forhold til antal prøvebegivenheder, er vi altså helt nede på, at det er omkring 1 promille af prøvebegivenhederne, som der kommer klager over.

Så jeg håber, at de bekymringer, der måtte være, også selv om der er bred tilslutning til forslaget, bliver gjort til skamme, når vi følger begge dele tæt, sådan at vi får nogle ændringer, som først og fremmest betyder, at unge undervejs i gymnasieuddannelsen kan få de niveauer, de skal have, til, når de skal i gang med en videregående uddannelse derefter.

K1. 18:54

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ministeren, der er ikke nogen indtegnet til korte bemærkninger.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Børne- og Undervisningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget. Det er vedtaget.

Kl. 18:54

Meddelelser fra formanden

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 13. marts 2013 kl 13 00

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 18:54).